

RIKSDAGSVAL 2007. – Visst känns det annorlunda inför det här riksdagsvalet. Det är ett ideologiskt val för första gången på länge, säger (s)-kandidaten **Barbro Sundback**. I frågelådan berättar Sundback om sin kärlek till en pianist och sin fobi för övergivna skepp.

SIDAN 5

Vaktombyte i polishuset

En går in, den andra ut

In – och ut. Björn Andersson lämnar av efter snart 30 år. Camilla Hägglund tillträder som ny polismästare.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

NYHETER. Nya polismästaren **Camilla Hägglund** går in. **Björn Andersson**, polismästare under nästan tre decennier, går vidare till ett nytt cheffjobb.

Camilla Hägglund är entusiastisk inför uppdraget, men sina visioner vill hon hålla för sig själv ett tag framöver.

Från sitt hörnrum i andra våningen i polishuset ska hon chefa över 81 anställda, de flesta poliser. På rak arm kan hon svara på frågan vilka goda chefegenskaper hon har.

– Jag är inte rädd för att diskutera med folk. Jag har blivit bättre på att våga ta i konflikter. Och så har jag en ganska bra

förmåga att fatta beslut och att stå fast vid dem.

Björn Andersson blir enhetschef vid en nyinrättad byrå för polisärenden vid landshovsregeringen. Fast än så länge är han ensam.

SIDAN 3

Kinoteatern föreslås bli entré i kulturkvarter

NYHETER. Kinoteaterns gamla huvudingång vid Nygatan kunde bli entrén till Mariehamns största vardagsrum, präglad av kultur, caféer, matställen, grönska och butiker i badhusepokens anda. Modellstaden av Mariehamn skulle också kunna få en ny, representativ plats i vardagsrummet.

Den visionen kommer museibyrån med i ett utlåtande om den föreslagna stadsplaneänd-

ringen som tillåter en rivning av Kinoteatern för att ge plats åt ett nytt trevåningshus.

Förebilden som museibyrån direkt hänvisar till i sitt utlåtande är det kända Kulturmagasinet i Sundsvall. Där har man med glasade skyddstak och fasader fogat samman ett antal gamla magasin i stadens centrum och skapat en attraktiv miljö där de

gamla husen kunnat behålla sitt kulturhistoriska sammanhang trots nya funktioner.

I kvarteret med Kinoteatern finns flera kända byggnader som omger ett gårdsutrymme som enligt museibyrån håller på att omvandlas till Mariehamns gastronomiska centrum med uteserveringar och försäljning av souvenirer.

SIDAN 9

Sommarstuga totalförstördes

NYHETER. En sommarstuga totalförstördes i en häftig brand i lemland Lemböte i går kväll.

– När vi kom till platsen var stugan helt övertänd. Allt har brunnit upp, berättar brandbefäl **Jan Johansson**.

SIDAN 18

Än så länge ingen segrare

RIKSDAGSVAL 2007. Den första ordentliga debatten mellan riksdagskandidaterna hölls i går i Ålands radio. Någon segrare gick inte att kora på basen av den, det är inga stora skillnader mellan kandidaterna. Nästa vecka blir det åtminstone två nya debatter.

SIDAN 4

Ungbilaga ger alla svar

BILAGA. Vilka är mormors bästa sextips? Hur gör man billigaste studentmaten och vad sysslar egentligen de som studerar på Åland med? Är det möjligt att ha roligt för 15 euro, varför är Youtube dåligt och hur förvandlades praktiskt Jenny till party-Jenny?

De frågorna får du svar på i Nyans bilaga "Ung nu" som kommer med tidningen i dag. Mycket nöje och mycket nytta!

kultur

8

Carl Gustav Wentzel i enmansföreställningen "Kärlek! Kärlek!" som han denna vecka turnerar med i åländska skolor.

nyheter

11

"Jag älskar allt som har med färg och inredning att göra."
TARJA SCHÄMAN HAR FÖRVERKLIGAT SIN DRÖM OCH ÖPPNAT BUTIK

reportage

14

"Skänk oss garn! Tack!"

GUNBORG KARLSSON
PÅ SYFÖRENINGSMÖTE I GÅR.

nöje

17

"Du kan inte fejkissa i ett telefonsamtal."

MAJIN TILLSTRÖM
I NÖJESKRÖNIKAN

Vi har öppet när du är ledig!

Vardagar 10-19, lördag & söndag 11-16

TILLFÄLLET

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

”Upptakten till kampanjen inför riksdagsvalet 18 mars tyder på att inget parti vågar strunta i miljöfrågan.
TOM GULLBERG I FINLANDS NATUR

Ring och tipsa!
0457-313 4444

Miljödomstolen i Östersund
upphävde fiskförädlings tillstånd

Trubbel för fiskodling

Säger nej. Ålands fiskförädlings ansökan om tillstånd för fiskodling vid Höga kusten i Västernorrland prövas i allt högre juridiska instanser i Sverige. Nu arbetar miljööverdomstolen vid Svea hovrätt i Stockholm med ärendet. En lägre instans har upphävt det verkställighetstillstånd som länsstyrelsen gav i december i fjol. Bilden visar fisk i en odling på Åland.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Det är kanske inte så lätt att få fiskodlingstillstånd i Sverige när allt kommer omkring. Miljödomstolen i Östersund har upphävt det verkställighetstillstånd som länsstyrelsen i Västernorrland gav nyligen åt Ålands fiskförädling ab för två storodlingar i Ullångersfjärden.

Nya Åland har tidigare berättat om Föglöföretaget Ålands fiskförädlings försök att få tillstånd till fiskodling vid Höga kusten i Sverige. I december i fjol beviljade miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Västernorrland tillstånd för två odlingar på sammanlagt 1.200 ton årlig produktion av regnbåge, men backade två ungefär lika stora odlingar.

Många privatpersoner och Svenska naturskyddsföreningen i Västernorrland besvarade sig över odlingstillstånden. Besvären gällde också det tillstånd som länsstyrelsen gav för produktionsstart, trots att beslutet inte hade vunnit laga kraft.

Upphävde startlovet

Miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt, dit överklagandena riktades, har beslutat att upphäva verkställighetstillståndet. ”Skäl för inhibition föreligger”, konstaterade miljödomstolen och slog fast att det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla.

Detta beslut har nu överklagats av Ålands fiskförädling, som efter att det första beslutet fattades i december har sålts till finländska företaget Taimen oy. Ålands fiskförädling är numera ett dotterbolag till Taimen oy och vd **Harry Sjöblom** har ersatts av **Harri Orenius** som har undertecknat besväret till miljööverdomstolen vid Svea hovrätt i Stockholm. Verksamheten pågår som tidigare på Åland.

I sitt besvär till miljööverdomstolen skriver Ålands fiskförädling att uppbyggnaden av slakt- och beredningsverksamheten redan har startat efter att tillstånden gavs. Ett stort antal arbetstillfällen är att vänta, utlovar man.

I besväret beklagar företaget att det tog fem år innan tillståndet för den första odlingen, den i Omnefjärden i samma trakt, var klart. Därför ville företaget den här gången ha lov att påbörja uppbyggnaden innan beslutet hade vunnit laga kraft.

”Lätt att avsluta”

I besväret framhåller man att fiskodling är lätt att etablera och avsluta, och att eventuell miljöpåverkan inte är evig utan klingar av när fiskodlingen upphör. ”Det handlar om näringsämnen som också finns naturligt i fjärden”, skriver företaget och hävdar att det inte är frågan om något stort risktagande att ge ett verkställighetsförordnande, något som länsstyrelsen alltså också gav.

Företaget vädjar om en snabb behandling, ”annars är möjligheten att odla fisk 2007 snart förbi”.

Fastighetsägarna som besvarat sig har en helt annan uppfattning. De har svårt att förstå att man till Höga kustenområdet ”så lättvindigt vill importera en miljöstörning som det ansökande företaget hemland uppenbarligen inte tillåter”, skriver de.

Fastighetsägarna hänvisar till marinbiologen **Hans Kautsky** som tidigare jämfört näringsutsläppen från odlingarna från en storstad med 250.000 invånare.

”Detta går helt emot de intentioner som tidigare med kraft hävdats med bland annat etablering av naturreservat och nationalpark i området som även utsetts till världsarv enligt UNESCO”, heter det.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Socialdemokraternas valhändelser vecka 10

Måndag 5 mars kl. 19.00

Våra kandidater deltar i den allmänpolitiska debatten på Hotell- och restaurangskolan

Onsdag 7 mars kl. 19.00

Barbro Sundback och Martin Nilsson deltar i Ålands handikappförbunds debatt i lagtinget

Fredag 9 mars kl. 13-20

Kom och träffa våra kandidater på Köpmannamässan

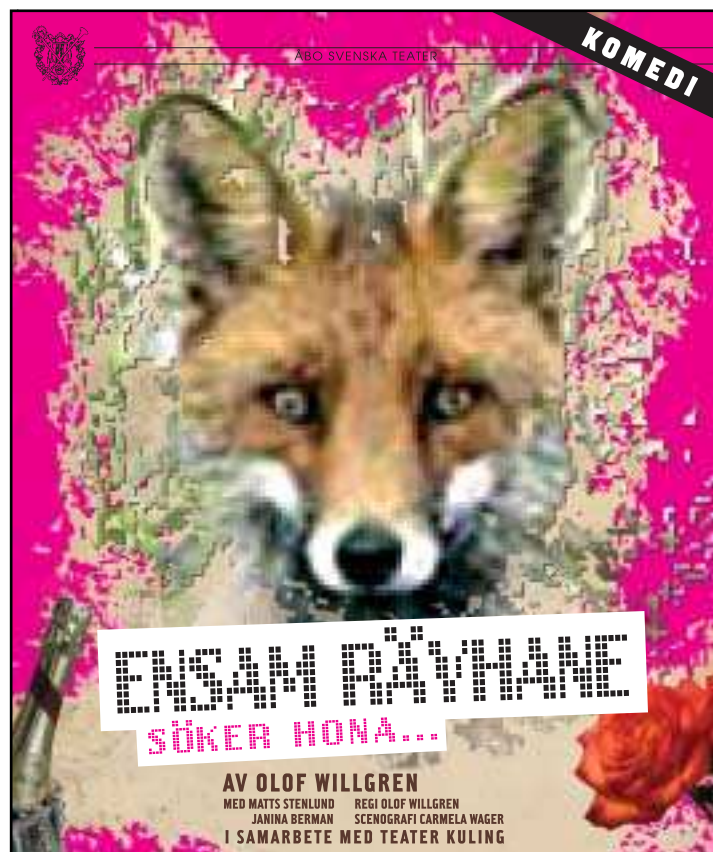
Lördag 10 mars och söndag 11 mars kl. 11-18

Kom och träffa våra kandidater på Köpmannamässan

www.socialdemokraterna.ax

BLOGGA MED KANDIDATERNA!

Torsdag	8.3	kl 19.00	Mariehamn, förhandsvisning
Fredag	9.3	kl 19.00	Mariehamn, premiär
Lördag	10.3	kl 19.00	Mariehamn
Tisdag	13.3	kl 19.00	Eckerö, Ekeborg
Onsdag	14.3	kl 19.00	Föglö, Vikingaborg
Tisdag	20.3	kl 19.30	Sund, Klippan
Onsdag	21.3	kl 19.00	Lemland, Valborg
Torsdag	22.3	kl 19.00	Vårdö, Vårdkasen
Fredag	23.3	kl 19.30	Sottunga skola
Tisdag	27.3	kl 19.00	Hammarland, Hammarbo
Onsdag	28.3	kl 19.00	Kökar
Torsdag	12.4	kl 19.00	Kumlinge skola
Fredag	13.4	kl 19.00	Brändö

Biljetterpriser: norm. 18€, grupper 16€, pensionärer och studerande 14€

MED NYANKORTET 9€ 1st/kort

Biljetter till premiären och den 10.3 kan i förväg köpas på Ålandsbanken på torggatan.
Till premiären den 8.3 kan biljetter endast köpas vid dörren

WWW.ABOSVENSKATEATER.FI

Nya Åland
☆☆☆

ETT SNYGGARE HEM

**NU FINNS
HERRALA-HUS
PÅ ÅLAND**

Herrala-talot ingår i storkoncernen Koskisen Oy, som har förädlat träprodukter sedan 1931.

- husleveranser från Finlands största storelementproducent, även i PreCut –utförande (lösvirke)
- certifierade produkter och verkligen högsta kvalitet på material, montering och kundservice
- egnahemsvillor, flerbostadshus, daghem, offentliga byggnader mm.
- massor av fina katalogmodeller, specialitet: leverans av helt individuella, arkitektridade hus... ja, allt !
- komplett arkitektservice och kostnadskalkyler

**HERRALA
TALOT**

Hämta prospekter, kontakta:
Konsultbyrå ARK-PLAN, gsm 0457-560 4822
e-post: ark_plan@hotmail.com

WWW.KOSKISEN.FI, WWW.HERRALA-TALOT.FI

Fullmåne. Mot månen kan vi se jordens skugga natten mot söndag.
Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Månen rör sig genom jordens skugga

■Natten till söndagen rör sig månen genom jorden skugga. Detta kan beskådas från Ålands horisont om bara vädret är klart.

Klockan 23.30 når månen – som samtidigt blir fullmåne exakt den 4 mars klockan 00.17 – jordens helskugga. Det innebär att man kan se att förmörkelsen börjat, att jordens skugga syns mot månen. Månen står nu rätt högt i sydsydost..

Klockan 00.44 täcks månen helt av jordens skugga, förmörkelsen är nu så kallat total. Men mitt i förmörkelsen är vi först 01.21.

Klockan 01.58 tittar månen fram ur helskuggan och den lämnar skuggan helt 03.12.

Denna månförmörkelse kan ses i Europa, Afrika och västligaste Asien. Nu återstår bara att hoppas på klart väder denna natt.

Källa: Astronomisk kalender 2007. (ka-f)

Livsfarlig skadegörelse

■I tisdags kväll utsattes två transformatorer för skadegörelse i Ålands Elandslags elnät. Ett livsfarligt tilltag.

– Förutom de konsekvenser som det innebär för de drabbade är det även förenat med livsfara. Vi vill varna allmänheten för att under några som helst omständigheter försöka ta sig in i eller göra någon form av åverkan på elanläggningar för eldistribution eftersom det är synnerligen farligt. Kommer man åt spänningsförande delar är risken för dödsfall stor, skriver **David Karlsson** vid Ålands Elandslag i ett pressmeddelande

Den ena transformatorn som utsattes för åverkan finns i Jomala Dalkarby invid Sparhallen. Skadegörelsen är polisanmäld. (uw)

Inget åtal om pistolhot?

■Häradsåklagare **Marina Ek-Bäck** i Pedersöre, förhørsledare i fallet där en åländsk polis anmälts för att ha dragit pistol mot gästerna på en fest i Mariehamn i höstas, anser att förundersökningen bör läggas ner.

Hennes beslut grundar sig på en ny lag som gör det möjligt att lägga ner förundersökningar i ett tidigt skede för att spara resurser, ifall bedömningen är att det inte är ändamålsenligt att utreda fallet.

Hon har skickat sina rekommendationer till åklagarämbetet på Åland där någon av åklagarna ska ta ställning till det.

– Ärendet har kommit, men vi har inte ännu beslutat om förundersökningen ska läggas ner eller inte. Men det tar knappast så länge, det är inget svårt ärende, säger åklagare **Karl-Johan Nyholm**. (ao)

Camilla Hägglund första dagen på polismästarstolen i går

Nu tar hon över skutan

I går var det vaktombyte i polishuset. Nya polismästaren Camilla Hägglund kom in och Björn Andersson, som haft jobbet i snart 30 år, går vidare till nya uppgifter.

– Det här känns jättebra, säger Camilla Hägglund.

Hon tittar sig omkring i hörnrummet på andra våningen, polismästarrummet, och funderar på vad hon ska ändra i inredningen.

”Jag älskar inredning”, avslöjar hon.

– Jag har bytt den bruna bordslampan mot en vit som jag hittade i huset. Den bruna soffan och fåtöljen är retro, alltså rätt, och ska piffas upp med lite kuddar. Och så byter jag kanske ut den stora Ålandskartan mot en fondtapet, tänker hon högt.

Har visioner

Men huset som sådant är inte nytt för henne. Innan hon blev bevakningschef på tullen – ett jobb hon haft i drygt fyra år – arbetade hon drygt två år som kommissarie i polishuset.

– Som polismästare har jag nytta av min tidigare kunskap om verksamheten. Dt sägs att det i genomsnitt tar fyra år att lära sig ett helt nytt område, och nu kanske jag har sparat in en del, säger hon.

Visioner har hon om vad hon vill åstadkomma, men det är inget man avslöjar första dagen.

– Det är också för tidigt att säga vilka förändringar jag eventuellt vill göra. Det finns en risk när man kommer som ny ledare med höga krav på sig själv att man förändrar saker bara för förändringens skull. Det vill jag inte.

Ny stol. I går provade Camilla Hägglund polismästarstolen för första gången. – Den måste nog bytas ut. Den har säkert hängt med sedan polishuset byggdes, konstaterar hon. Vilka andra förändringar hon tänker göra håller hon inne med tills vidare.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Något som hänt under de senaste decennierna är att kvinnliga poliser blivit allt vanligare. Nu är också högsta chefen kvinna. Men det är inget som hon tror gör någon skillnad.

Som polismästare chefar hon över 71 poliser och tio i kanslipersonalen.

Nämn tre av dina goda chefsegenskaper!

– Jag är inte rädd för att diskutera med folk. Jag har blivit bättre på att våga ta

i konflikter. Och så har jag en ganska bra förmåga att fatta beslut och att stå fast vid dem.

Ingen enmansshow

Björn Andersson konstaterar att det finns många starka viljor i polishuset och att det är bra att efterträdaren har bestämda åsikter.

– Nog klarar hon av det, men utan stöd från befälet och den övriga personalen blir det svårt. Man behöver

Fakta/Nya polismästaren

Namn: Camilla Hägglund.

Ålder: 41.

Utbildning: Juris kandidat, Uppsala universitet.

Bor: I lägenhet i Mariehamn.

Familj: Lisa 11, Fredrik 10, särbo Håkan Lindén. ”Fast vi brukar säga iblandbo”. Hund och katt.

Senast lästa bok: Predikanten av Camilla Läckberg.

hjälp i det här jobbet. Det är ingen enmansshow, konstaterar han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Björn Andersson chef för ny enhet

Lagstiftning blir hans nya jobb

Några dagar framöver lotsar Björn Andersson in Camilla Hägglund i polismästarjobbet.

Sedan firar han semester innan han tillträder sitt nya jobb.

–I somras hade jag bara en vecka semester, berättar han.

Den avgående polismästaren, som började sitt jobb 1980, har utsetts till chef för en ny enhet för polisärenden vid landskapsregeringen. Än så länge har han ingen att vara chef över, och tjänsten har inte ännu funnit sin form.

– Det finns stora förväntningar på att lagstiftningen som berör polisärenden ska uppdateras. Vi har ordningslagen, lag om ordningsvakter och privat säkerhetstjänst, till exempel. Bland annat det kommer jag att börja med.

Som polismästare har han ägnat mycket tid åt just lagstiftning, en bit som Camilla Hägglund nu får det lättare med.

Också den kommande förvaltningsreformen ska startas,

ett område som Björn Andersson ska ägna sig åt.

Mycket har förstås hänt under hans decennier som polismästare. Något som har blivit bättre är att anvisningar och föreskrifter numera kommer nästan helt och hållet på svenska och att grundutbildning för blivande poliser ordnas varje år.

En kommissarie till

Åland har fördel av att många polisdistrikt i riket har begränsat nyanställningarna. Därför är de flesta polistjänster i landskapet nu tillsatta. En ny ordinarie kommissarietjänst har inrättats vid brottmålsavdelningen, och till den utnämnde Björn Andersson **Henrik Hagelberg** så sent som i går. Från tidigare jobbar **Olof Lindqvist** som kommissarie vid avdelningen medan **Nina Rasmus** är kommissarie på ordningsavdelningen.

Något som ännu återstår att ordna är polissituationen i skärgården.

Nytt jobb. Björn andersson kan numera titulera sig enhetschef vid landskapets byrå för polisärenden.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

RIKSDAGSVAL 2007

Tunga sdp eller arga sfp?

Gruppval skiljer mest i valet?

Vem vinner? Det finns sju kandidater i riksdagsvalet. Om drygt två veckor avgörs vem av dem som sitter i riksdagen för Åland i fyra år framåt. I går deltog de i den första valdebatten med alla kandidater på plats. Uppifrån och från vänster Roger Eriksson (lib), Magnus Lundberg (c), Elisabeth Naucleur, Barbro Sundback (s), Kaj Grundström (s), Martin Nilsson (s) och Camilla Gunell (s).

Det verkar vara val av grupp i riksdagen som mest skiljer de båda listorna åt i riksdagsvalet på Åland. Väldigt mycket är kandidaterna överens om, även om det finns nyansskillnader.

Radians valdebatt i går bjöd inte på några nya, heta utspel från kandidaterna. Däremot blev det en del debatt kring centergruppens förslag att undersöka om man kan omförhandla Ålands EU-avtal.

Magnus Lundberg (c) hade inte varit med på mötet, men drog slutsatsen att det handlade just om att utreda, av det kan man enligt honom inte dra slutsatsen att åtminstone en del av gruppen vill ut ur EU. Men han manade till försiktighet, eftersom bland annat bibehållen taxfree för Åland också finns i avtalet.

De flesta varnade för att gå och öppna protokollet, Martin Nilsson (s) såg det som direkt livsfarligt, eftersom man inte verkade tro att det går att få till stånd ett lika bra avtal för nu

med så många fler länder med i EU.

Camilla Gunell (s) uppfattade centerns utspel som populistiskt, som ett sätt att fånga upp de missnöjda, och berömde Lundberg för hans balanserade synsätt.

Storleken har betydelse?

En hel del diskussion var det om riksdagsgruppen. De tre borgerliga kandidaterna har sagt att de går till svenska riksdagsgruppen, den som ålänningen har bildat tillsammans med svenska folkpartiet. Socialdemokraterna går till den socialdemokratiska gruppen. En stor grupp ger tyngd också i åländska frågor, ansågs det.

Kaj Grundström som har lång erfarenhet av att höra till (s)-gruppen i Helsingfors fullmäktige hävdade att det inte är problem med språket. Han såg en fördel i att sitta med där de stora frågorna avgörs.

Men det är svenska folkpartiet som har stått på barrikaderna i svenska frågor, sade Roger Eriksson (lib) och Lundberg påpekade att sfp har suttit

i regeringen sen 1979. Det ger också tyngd.

De obundnas kandidat Elisabeth Naucleur såg det som ett svek att inte tillhöra den svenska gruppen.

Det är ett svek att inte stöda minoriteten i riket när vi själva har en minoritetslösning.

Eriksson hade förslag på bland annat språktillägg för att stärka svenskan.

Vem vill ta vad?

Skatter diskuterades en hel del. Vad vill man ta över, vad inte.

Naucleur tyckte frågan var tidigt väckt.

Riksdagsledamotens uppgift är att bereda väg för den politiska landskapsmyndigheterna vill föra. Det går inte att här och nu säga vad man vill ta över.

Men hon tillade i alla fall att autonomier internationellt sett vanligen har beskattningsrätt.

Barbro Sundback (s) ansåg att självstyrelsen behöver mer ekonomiskt självbestämmande. Frågan är närmast hur. Lundberg anser som princip att om Åland skall ta över beskattningsrätt så skall det helst vara

allt. Men han sade också att klumpsumman har fungerat bättre än han trodde. Roger Eriksson såg klumpsumman som en trygghet.

Vad finns att ge?

Inför val skall det ges löften. Den här gången talas det rätt mycket om framförallt folkpensionärerna, men också andra grupper som har hamnat på efterkälken.

Sundback försäkrade att den nordiska modellen, att de som förtjänar mest också är med och betalar, är en hjärtesak för socialdemokraterna och meddelade att rikspartiet är redo att satsa 2,5 miljarder på välfärden inkommande mandatperiod.

Jag är inte säker på att det finns så mycket, sade Naucleur, som främst ville ge åt dem med enbart folkpension.

Alla var inställda på att förbättra för dem som har det sämst. Man kunde också tänka sig sänkt matmoms, ekologisk skatteväxling, sänkt marginalskatt och annat smått och gott.

Men Sundback ville veta vad

den borgerliga listan har stöd för.

Vad har svenska riksdagsgruppen lovat? För oss är det lätt att säga att det finns 2,4 miljarder, för det har partiet sagt.

Hur riksdagsmannen skall sköta EU-frågorna kom upp som en fråga från förrförra riksdagsmannen Gunnar Jansson. Han ansåg att lagtinget direkt misskötte sig på hans tid. Camilla Gunell hävdade att det har blivit mycket bättre nu.

Och att sjöfarten måste fungera var alla rörande eniga om. Här ville Martin Nilsson sätta frågan i ett större sammanhang och få in också exportindustrins konkurrenskraft, så det finns något att frakta på de finländska kölarna.

Fler debatter

På måndag möts kandidaterna igen. Då blir det debatt på hotell- och restaurangskolan, och på onsdag debatteras bland annat handikappfrågor i lagtingets auditorium.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Lax från EU till Åland

■Europaparlamentariker Henrik Lax (sfp) besöker Åland den 16 mars på inbjudan av riksdagskandidat Roger Eriksson (lib). Lax träffar företrädare för den borgerliga listan i valet.

Samma dag träffar Lax också lantrådet Roger Nordlund (c) för att diskutera grundlagsutskottets syn på ett åländskt mandat i EU-parlamentet.

Utskottet anser att Åland är för litet befolkningsmässigt för att få en av Finlands platser i parlamentet. Men samtidigt skriver man att det är viktigt med fortsatt diskussion på europeisk nivå om landskapets medinflytande i Europaparlamentet.

Det är motiverat också för att landskapet Ålands ställning är unik i Europa, skrev utskottet när man föreslog att motionen från lagtinget skulle förkastas. (ht)

Körde omkull stenstolpe och smet

■För en vecka sedan på fredag vid 15-tiden krockade någon med en stenstolpe utanför en villainfart i Hindersböle. Stenstolpen föll omkull. Föraren avvek från platsen och polisen utreder kroken som äventyrande av trafiksäkerheten och avvikande från skadeplatsen.

En lastbilschaufför körde lastbil och släp i en hastighet av 94 kilometer i timmen, trots att ekipaget endast får köras i 70 kilometer i timmen. Polisen tog fast ekipaget i Jomala Svinryggen i mitten av veckan. (ke)

Passagerare påträffades med hasch

■I onsdags påträffade vaktmännen ombord på ett kryssningsfartyg 1,4 gram hasch vid en visitation av en passagerare. Kryssningsfärjan var på väg till Mariehamn, men polisen vill inte gå in på varifrån färjan kom. Passageraren är hörd och får troligen böter. (ke)

Tullare i Sverige får stålbatong

■Svenska Tullverket har gett grönt ljus för att tulltjänstemännen skall få bära stålbatong. Det betyder till exempel att tulltjänstemännen i Kapellskär bär stålbatong från och med nästa vår. Batongen är expanderbar och får enbart användas för slag mot armar och lår. Batongen sitter hopskjuten i tulltjänstemännens bälte och snärtas ut vid behov, skriver Norrtelje tidning. (ke)

Valdebatt på måndag

■Alla riksdagskandidater möter varandra i en valdebatt på måndag kväll.

Det är den borgerliga alliansen som inbjudit den socialdemokratiska riksdagslistan till en valdebatt på Hotell- och restaurangskolan på måndag kl. 19.00.

Debattledare är Ulf Weman och alla intresserade hälsas välkomna till debatten som beräknas pågå en och en halv timme.

Finskan i fokus på svenskt valmöte

Vad tänker nästa åländska riksdagsman göra för att försvara svenskans ställning på Åland?

Det undrade en åhörare när fem riksdagskandidater presenterade sig i Stockholm.

Bortaålänningen Stig Lindfors, 71, var en av ett tiotal väljare som i onsdags kom till Finlands ambassad för att möta kandidaterna. Lindfors har funderat mycket på språkutvecklingen under de 50 år han varit borta från landskapet.

Roger Erikssons (lib) svar var att svenskan har en så "otroligt stark identitet" på Åland att det inte finns någon möjlighet att den försvinner. Men om åländska företagare vill ha personal som behärskar finska så är det bara för politikerna att acceptera det.

"Nyttosvenska"

Roger Eriksson deltog nyligen i ett tvåspråkighetsseminarium i riksdagen och där var tongångarna positiva: deltagarna talade för att tidigare lägga svenska utbildningen i skolorna, att

svenskan bör vara ett obligatoriskt studentämne och att man skall tala om "nyttosvenska" i stället för "tvångssvenska".

Martin Nilsson (s) konstaterade att det vore ett handikapp för honom som riksdagsman att han inte talar flytande finska, men det skulle också ge honom möjligheten att visa att "svenskan är vår identitet".

Borgerligt obundna Elisabeth Naucleur sade redan när hon presenterade sig att "talar du finska" tycks ha blivit den viktigaste valfrågan.

Åskådarna fick möjligen in-

sikter i ålänningars vardag: mötet började vid fyratiden, kvällsfärjan från Kapellskär gick tre timmar senare och moderatören Hasse Svensson såg därför till att tidtabellen hölls.

I programmet ingick en frågerunda där kandidaterna fick ställa frågor till varandra. Martin Nilsson undrade om Magnus Lundbergs (c) önskan att landskapet skulle få beskattningsbehörighet kan tolkas så att Lundberg vill ha ett självständigt Åland.

Det vill Lundberg "absolut" inte. Däremot behövs skattein-

strumentet för att driva en effektiv näringspolitik.

På den punkten fick han medhåll av Kaj Grundström (s), som i sin tur frågade Elisabeth Naucleur om hennes socialdemokratiska sympatier.

Vi står alla på en väldigt socialdemokratiskt grund, svarade Naucleur, och menade då att det finns en bred politisk uppslutning bakom det nordiska välfärdssamhället.

Förhandsröstningen på Finlands ambassad i Stockholm inleddes den 7 mars.

PATRIK DAHLBLOM

RIKSDAGSVAL 2007

Sätter sitt krut på sociala sektorn

Men att sprida kunskap om Åland får högsta prioritet

En ny klubb – där riksdagsledamöterna bjuds kunskap om Åland, på svenska, i kombination med god mat och dryck.

Det tänker kandidat Barbro Sundback (s) starta om hon väljs in i riksdagen.

– Jag vet att många finländare är väldigt intresserade av Åland och jag har sett hur ålänningarna har en stor förmåga att charma besökare, det tänker jag ta med mig, säger riksdagsvalskandidat Barbro Sundback.

Att göra den socialdemokratiska riksdagsgruppen kunnig i ålandsfrågor ser Sundback som sin allra viktigaste uppgift om hon skulle bli invald i riksdagen. Sedan skulle hon sikta in sig på de övriga grupperna. I dag finns cirka 50 klubbar för riksdagsledamöterna, inom en mängd varierande intresseområden – från fotboll till välgörenhet.

Genom att starta en Ålandsklubb i samarbete med Ålandskontoret i Helsingfors hoppas Sundback höja intresset för landskapet, även under mer informella former.

– Det gäller att starta en dialog, inte bara ställa olika krav, för det går inte, säger hon.

Långvarigt projekt

Andra viktiga frågor för Barbro Sundback är så klart de som finns i (s)-listans valprogram, som trygghet av sjöfartens framtid, ökad välfärd, där speciellt fokus ligger på att ge pensionärerna större ekonomisk oberoende, samt full sysselsättning.

– Arbetslösa kostar samhället pengar, medan ökad sysselsättning ger ökade skatteinkomster. Det blir en dubbelnytta. Det går bara inte att sänka skatterna, säger Barbro Sundback, och konstaterar att det här är ett långvarigt projekt och inget man löser på en mandatperiod i riksdagen.

Som riksdagsledamot skulle Sundback alltså sätta krut på att driva frågor inom den sociala sektorn.

– Det berör alla ålänningar, men är till stora delar rikets behörighet. När det gäller självstyrelsefrågor och liknande ska de i första hand avgöras på Åland och det sittande lagtinget ska stödja i sitt arbete.

Är det någon skillnad på att vara riksdagskandidat nu, jämfört med 2003?

– Det känns annorlunda, valet har ett helt annat upplägg, och socialdemokraterna är starkare nu än vid senaste valet. Vi har

Fakta/Barbro Sundback

Namn: Barbro Carol Sundback.

Ålder: 61 år.

Hemort: Mariehamn.

Familj: ja.

Utbildning: psykolog (pol. mag) vid Åbo akademi.

Yrke: samhällsarbetare.

Intressen: tiden räcker inte riktigt till, men musik har alltid varit ett stort intresse.

Favoriträtt- och dryck: just nu blir det mycket inom den provensalska matlagingskonsten, otroligt gott. Jag har även en svaghet för öl av alla sorter.

Senast lästa bok: "Flyga drake" av Khaled Hosseini och "Svinalängorna" av Susanna Alakoski.

Person jag beundrar:

Det finns många, som gör uppoffringar i vardagen. Men nu vill jag lyfta fram **Martin Nilsson**, min kollega i stadsstyrelsen och riksdagsvalskandidat. Han är en klok och modig ung man som vågar gå en egen väg, han har integritet och är engagerad.

ett starkt valprogram, som sammanfaller med (s) i riket. Årets riksdagsval är ett ideologiskt val, det är första gången på väldigt länge och liknar mer valen i Sverige.

– Och så har vi så roligt tillsammans under valkampanjen. Det är så kul att jobba med alla delaktiga.

Kändis i riksdagen

Sundback framgång som åländsk kandidat i förra riksdagsvalet, där hon fick 2.472 personliga röster, har gjort henne till en välkänd person i Finlands riksdag.

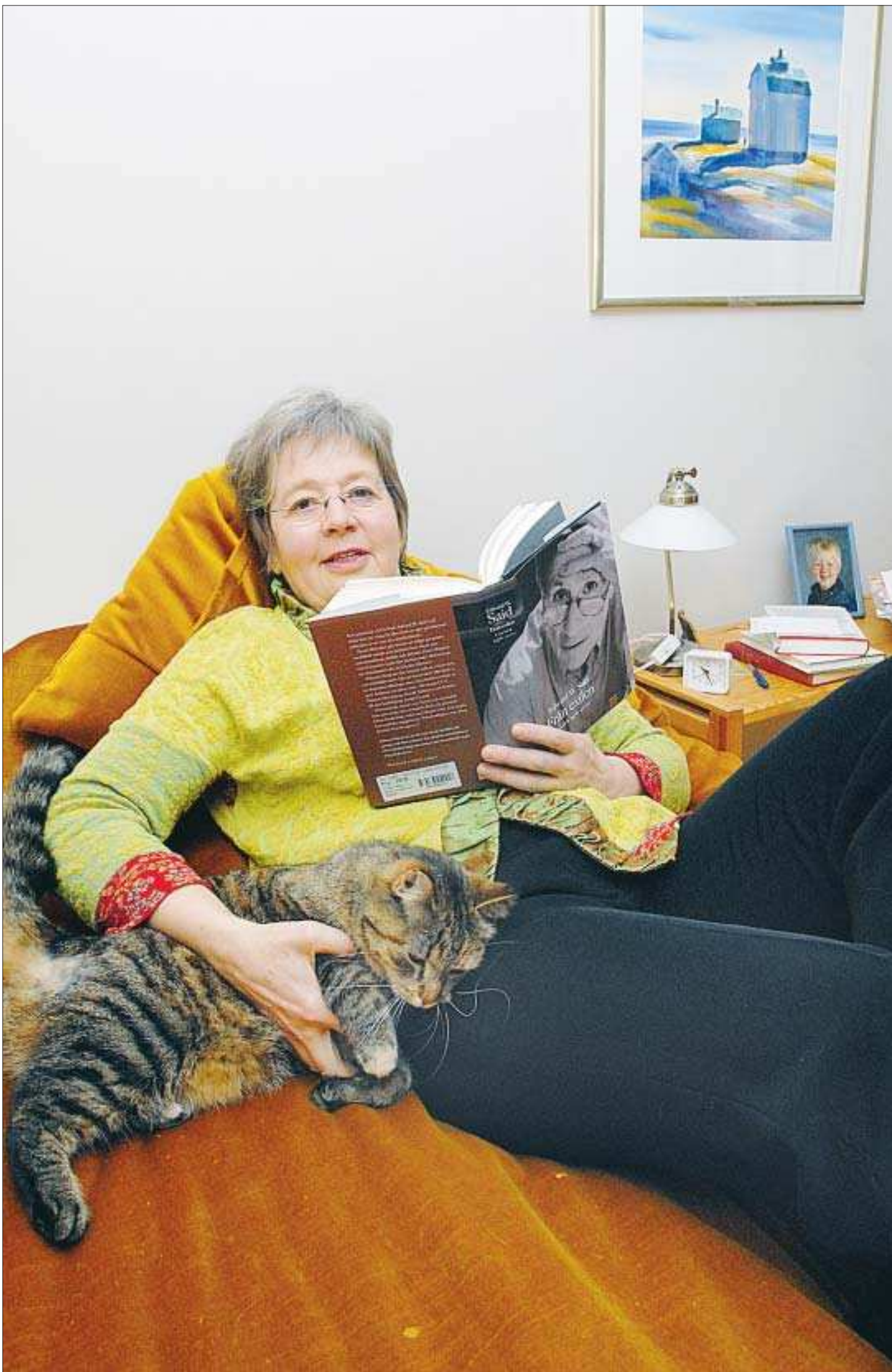
– Och jag känner rätt många redan i olika politiska partier, så jag har nog lätt att få gehör. Det är en bonus jag har och kan utnyttja efter långvarigt arbete i politiken.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Favoritplats på fritiden.

Barbro Sundback har inte mycket fritid. Men när det finns lite tid över tillbringar hon den gärna i sängen med en god bok, ofta i sällskap med sina katter. Eller så lyssnar hon på musik – just nu blir det mest klassiskt.

FRÅGEIDAN

Vad gör dig riktigt förbannad?

– Mycket! När folk inte diskar efter sig, utan tror att jag ska göra någon slags städgumma.

Vad pratar du med dina krukväxter om?

– Vår relation har varit rätt risig på senare tid. Jag har inte gröna fingrar, så om jag säger något blir det nog att be om ursäkt.

Vem var du kär i senast?

– Pianisten Maurizio Pollini.

Om du skulle sälja en kroppsdel, vilken skulle det vara och hur mycket skulle den vara värd?

– Jag skulle inte sälja någon kroppsdel, men jag skulle kunna tänka mig att donera till någon vars liv var i fara.

Du får ge vem som helst vilken present som helst. Vad ger du till vem?

– Mera sol åt alla som bor på Åland.

Vad är utmärkande hos en bra vän?

– Det är en person man kan lita på och som har tid att lyssna.

Vad är inne/ute?

– Ingen aning. Men jag vet när jag själv är inne eller ute.

Vad är viktigast i ditt liv just nu?

– Att leva fullt ut och jobba på, men inte bara jobba för sin egen skull utan vara med och bygga upp något mer bestående.

Vilken film har du sett flest gånger?

– I hetaste laget, med bland andra Marilyn Monroe.

Har du några fobier?

– Vet inte om det är någon fobi, men jag tycker att övergivna skepp, som förs vind för våg utan besättning, i storm är väldigt obehagliga.

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar 1-15 år

Isabelle Kotzev i Mariehamn fyller 14 år på söndag den 4 mars. Hon gratuleras av mamma, Leif, Christine, Neo, Nico, Nina, mommo, moster, Sari, Lucas, Janne och Rasmus.

Matilda Strömberg i Mariehamn fyller 8 år i morgon lördagen den 3 mars. Hon gratas av mamma, pappa, Tobias och Johan.

DÖDA

Vår kära

Ragnhild Elisabeth Jansson

f. Lindqvist

* 17.9.1931
† 19.2.2007

*"Om bland tusen stjärnor
någon enda ser på dig,
tro på den stjärnans mening
tro hennes ögas glans*

*Du gå icke ensam
stjärnan har tusen vänner;
alla på dig de skåda
skåda för hennes skull.*

*Lycklig du är och säll
Himlen dig har ikväll."*
C.J.L. Almqvist

Siw Rickard och Sara Adrian

Ann-Sofi och Ronnie Tamira

Annette och Tapani Mia Nea

Bröder med familjer

Jordfästningen äger rum lördagen den 10.3. kl. 13.00 i Lemlands kyrka. Därefter minnesstund i församlingshemmet vartill alla vänligen inbjudes. Tänk på cancerfonden.

Storasyster **Annina Vaitilo** i Mariehamn fyller 12 år i morgon lördagen den 3 mars. Hon gratuleras av lillebror Malte Holmes som vill ge en stor kram.

Myndig

Namn: Robin Linde.
Fyller 18 år: den 4 mars.
Bor: i Hammarland och i Houtskär.
Skola/jobb: går i Ålands yrkesskola för att bli datamontör.
Intressen: data, jakt och litet mekande.
Gratulerar: gör familjen, mamma, pappa och bröderna.

Gratulerar 60 år

MARIANNE KARLSSON

Namn: Gudrun Marianne Karlsson.
Född: den 5 mars 1947 i Föglö.
Bor: i Finström Godby.
Familj: maken **Sigmar**, sönerna **Kim** med sambo **Kristina**, barnbarnet **Elin** och Kristinas dotter **Emma**, **Daniel** med flickvän **Heidi**.
Födelsedagen: firar ej, är bortrest.

Gratulerar 90 år

LINNÉA KARLSSON

Namn: Linnéa Karlsson, född Ahlholm.
Född: den 6 mars 1917 i Övermark.
Bor: på Ålandsvägen i Mariehamn.
Familj: änka efter **Alfons Karlsson**, barnen **Aslög**, **Gunlög** och **Karl-Runar** med familjer.
Födelsedagen: firar med mottagning i hemmet klockan. 13.00 till 17.00.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes

Runo Karlsson

GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

2 söndagen i fastan. Högmässa kl 11 med Joe Brandt och Henrik Östman

Läsmöte för Buskböle-Gölby-Ringsböle onsdagen den 7 mars kl 19 hos Maj-Len och Einar Lindholm

ÖVRIGT

Alla är varmt välkomna till en serie

EVANGELISKA MÖTEN

på Röda Korsgården

V. Esplanadgatan 5 (konferensrummet)

Varje söndag 19.00 Varje onsdag 19.30
i mars och april (förutom 29.4)

Vår avsikt är inte att ta något ifrån Er, utan att dela med Er det som har blivit så dyrbart för oss; något äkta, något som håller genom alla prov. (Ta gärna barnen med!)

Frågor? Ring 19 050 eller 0457 5700 975

Jane Bergqvist

Hilda Hansen

Kom ihåg

■ ■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården ALLA tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ ■ **Eckerö marthaförening:** Månadsmöte måndag 5.3 kl 13.00 i Ekergården. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ ■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Trafikskola planeras med start v 11, tisdag kl 18.00. Se närmare annons eller ring tel 14 777 för mera info eller e-mail :folkhsanimariehamn@hotmail.com Våren kommer snart, med Majblomman, lagom till påsk. Mera info kommer.

■ ■ **Ford Classic och Motorsport club:** Månadsmöte söndag 4.3 kl 14.00 i Idrottsgården.

■ ■ **Geta marthaförening:** Månadsmöte tisdag 6.3 kl 19.00 i församlingshemmet. Tema: Frukt.

■ ■ **Kroklundsforeningen:** Isfest på Ödkarbyviken lördag 3.3 kl 14. Tävlingar, snöskoteråkning, snowkiting, slängkålke, servering och lotteri. Solö byalag är inbjudna. Välkomna.

■ ■ **Kvarnbo Lions:** Månadsmöte tisdag 6.3 kl 19.30 på Kvarnbo Gästhem. Vid förhinder meddela Henrik 0457 342 7340.

■ ■ **Kvinnfolk:** Alla spellmän, välkomna på Öppet hus i Önningebymuseet fredag 2.3 kl 19.00!

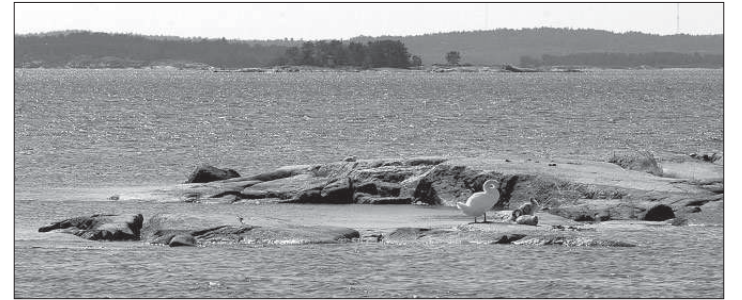
■ ■ **Mariehamns Marthaförening:** Styrelsemöte i Villa Carita måndag 5.3 kl.13.00. Suppleanterna med.

■ ■ **Mariehamns Marthaförening:** Handarbets- och läsmöte tisdag 6.3 kl 13.00 i Villa Carita. Nya och gamla medlemmar välkomna.

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Deltagarna i "Bokträffen" ses nästa gång fredagen 2.3 kl 14.00 i Röda Korsgården. Att läsa: sidorna 83-211 i Kjell Westö's "Där vi en gång gått".

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Nu ska vi dela ut vår tidning Nyset tisdag 6.3. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Alla utdelare varmt välkomna.

■ ■ **MSF:** Resa till "Allt för sjön"

Studera skärgård. I vår kan du läsa en kurs i skärgårdskunskap under rubriken "Samhälle och näringar" vid öppna universitetet vid Åbo Akademi.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

olika synvinklar tillsammans med kursens övriga deltagare. På hemsidan finns material från de finlandssvenska skärgårdsregionerna och Åland samt från skärgårdsområden utanför Stockholm.

Kursens lärare är **Monica**

Billigare ringa FPA

■ Från och med början av mars tar Folkpensionsanstalten, FPA, i bruk nya företagsnummer som innebär att det blir billigare att ringa till alla FPA-kontor.

Alla telefonnummer som nu börjar med siffrorna 0204 byts ut till att istället börja med 0206, slutdelen i de nu-

varande telefonnumren ändras inte och de nummer som redan tidigare börjat med 0206 ändras inte.

I Ålands telefonkatalog för 2007 står de gamla 0204-numren, men de nya fungerar alltså från och med första mars.

Också samtal till FPA från utlandet blir billigare i och med de nya numren, meddelar man i ett pressmeddelande. (ab)

lördag 10.3 med Williams buss. Anmälan direkt till Williams buss tfn 28 075.

■ ■ **MS-gruppen:** Träff tisdag 6.3 kl 18.30 i HandiCampens bibliotek, Skarpansvägen 30. Information från rehabiliteringskurs på Norrvalla. Dennis Björk visar bilder från sitt nya handikappanpassade kök. Kaffé med dopp. Frågor? Kontakta Kerstin Sand, tfn. 527 368. Hjärtligt välkommen!

■ ■ **Södra Lemlands Marthaförening:** Möte hos Johanna Häggblom, Flakavägen 413 (det är skyltat), tisdag 6.3 kl 19. Välkomna!

■ ■ **Ålands cavaliersällskap:** Hundpromenad lördag 3.3 med start vid Solbacka, västra Saltvik, kl 13.00. Fikakorg med. För mera information kontakta Pia Carlson tel 0457 595 8520.

■ ■ **ÅBSK:** Matchshow lördag 3.3 kl 19.00 på Hammarbo. Ni som har anmält er men inte betalt, var vänliga och gör det snarast. Maten är beställd. Frågor, ring Gudrun 38 325/0457-343 1490.

■ ■ **ÅHA/Hälsoloffet:** Christer Bäckström föreläser om medicinsk laserbehandling på Hälsoloffet, Ålandsv. 17 B, lördag 3.3 kl 12-15.00. Frågor ring 0457-548 31 40/Heidi eller 050-330 46 63/Nina.

■ ■ **ÖSUF & ÅUF:** Danskurs på Högtomt fredag 2.3 kl 19.00.

■ ■ **ÖSUF:** Årsmöte på Högtomt söndag 4.3 kl 19.00. Stadgeenliga förhandlingar. Gamla och nya medlemmar välkomna!

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Hallstavik/Braviken 2.3, El Ferrol 8.3, Hallstavik/Braviken 15.3

Birka Exporter: Fredrikshamn 15.3, Gävle 16.3, Chatham 11.3, Terneuzen 12.3.

Birka Transporter: Terneuzen 4.3, Gävle 9.3, Terneuzen 14.3.

Birka Shipper: Gävle 2.3, Terneuzen 7.3, Antwerpen 8.3, Fredrikshamn 12.3.

Birka Carrier: Antwerpen 2.3, Helsingfors 5.3, Hangö 6.3, Kotka 7.3, El Ferrol 12.3.

Birka Express: Bilbao 6.3, Antwerpen 9.3, Helsingfors 12.3.

Birka Trader: Hull 4.3, Helsingfors 7.3, Fredrikshamn 8.3, Hull 11.3, Helsingfors 14.3.

Godby Shipping

Link Star: Sundsvall 3-5.3, Holmsund 6.3, Hull 11.3, Dublin 14.3, Holmsund 20.3, Sundsvall 21.3, Dublin 27.3, Holmsund 24.

Midas: Rouen 15.3, Amsterdam 23.2, Bremerhaven 24.3.

Mimer: Blyth 3.3, Fredrikshamn 7.3, Rostock 10.3, Hull 13.3, Rouen 15.3, Blyth 17.3, Fredrikshamn 21-22.3, Rostock 24.2, Hull 27.3.

Miranda: Zeebrugge 2.3, Helsingfors 5.3, Fredrikshamn 6.3, Raumo 7-8.3, Santander 13-14.3, Zeebrugge 16.3, Helsingfors 19.3, Fredrikshamn 20.3, Raumo 21-22.3.

Mistral: Ferrol 6.3, Santander 7.3, Zeebrugge 9.3, Helsingfors 12.3, Fredrikshamn 13.3, Raumo 14-15.3, Ferrol 20.3, Santander 21.3, Zeebrugge 23.3, Helsingfors 26.3.

Rettig Group Ltd Bore

Belgard: anl. 5.3 Klaipeda.

Magnolia: anl 6.3 Tunadal.

Nedgard: anl. 5.3 Hull.

Nordgard: anl 5.3 Raumo.

Ostgard: anl. 5.3 Rochefort.

Seagard: anl. 5.3 Tilbury.

Sydgard: anl. 8.3 Walkom.

Transgard: anl. 6.3 Setubal.

Westgard: anl. 7.3 Boston.

Gustaf Erikson

mv Green Selje: Casablanca 1-2.03, Agadir 3-4.3, New Bedford 14-16.3.

mv Finnoak: Helsingfors 2-4.3, Köpenhamn 6.3, Oslo 7.3, Halmstad 8.3, Malmö 8.3, Helsingfors 10.3.

mv Josefine: Dalsbruk 5.3.

mv Nathalie: Alblasserdam 4.3.

OBS! Det händer

FREDAG 2.3

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
"Göta Kanal 2". F-11. Se recension sid 17.

MUSIK
■ ■ **Pub Bastun kl 22.30.**
Fryk.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Brickhead.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Andreas Norlin.

STANDUP
■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 21.00.** Standup Mårten Andersson känd från bland annat Let´s dance.

ÅSIKTS-ÅM
■ ■ **Stadsbiblioteket kl 20.00.** Åländska mästreskapen i debatt. Lekfull och briljant retorik.

LÖRDAG 3.3

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
"Göta Kanal 2". F-11. Se recension sid 17.

DANS
■ ■ **Arkipelag retaurangen kl 21.00.** Moonlight.

FÖRELÄSNING
■ ■ **Hälsoloftet landsv.17 B.** Christer Bäckström föreläser om medicinsk laserbehandling.

LOPPIS
■ ■ **Röda Korsgården kl 10-15.00.** Loppis.

MUSIK
■ ■ **Musikinstitutet kl 19.00 kl 12-15.00.** Konsert med vokalgruppen Irmelin.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Brickhead.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Andreas Norlin.

PIMPELTÄVLING
■ ■ **Hammarland Bovik kl 10-14.00.** ÅM deltävling 2, Bovikpimpeln. Herr-, dam- och juniorklass.

SPEL
■ ■ **PAF Casino kl 17.00.** Ladies night. Helkväll med poker endast för kvinnor. Föreläsning av den svenska pokerspelaren Ulrica Skönemark.

SÖNDAG 4.3

BIO
■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
"Göta Kanal 2". F-11. Se recension sid 17.

FILM
■ ■ **Ålands museums film-sal kl 14.00.** "Ryska Alaska".

HANDARBETSAKUTEN
■ ■ **Hammarland Catarina-gården kl 13-17.00.** Tag med det som du vill ha hjälp med. Stoppa hålet i sockan, sy fast dragkedjan i byxan, fålla duk med hörn, prova på knyppling och lapptechnik, hjälp med stick- och virkbeskrivningar m.m.

NÖJE
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

MÅNDAG 5.3

CAFÉ
■ ■ **Röda Korsgården kl 14.00.** Allsång med Kaj-Gustav Sandholm.

INFO
■ ■ **Sunds skola kl 19.00.** Informationstillfälle om Bomarsundsområdets utveckling. Ledningsgruppen och landskapsarkitekt Gretel Hemgård deltar.

NÖJE
■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

SEVÄRT

MARIEHAMN
■ ■ **Adventkyrkan Ålandsv. 36.**
"Ljuset segrar", akvareller av Sinikka Mäkiwierekko. Pågår till 11 mars.
Öppet söndagar kl 12-17.
■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.**
"I tidens garderob". Gunilla Nilsson visar kläder inspirerade av vikingatid, medeltid, renässans och 1700-tal. Pågår till 24 mars.
Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag kl 10-14.
■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**
"Stämningar", akvareller och oljepasteller av Lola Karlsson. Pågår till 3 mars.
Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14.
■ ■ **Kakelhallen, Köp-**

mansgatan 11.
"Ranunkeln/Leinikki", installationer av Katri Sipiläinen, Tomi Dufva och Tanja Koistila. Pågår till 10 mars.
Öppet vardagar kl 10-17, torsdagar 10-19, lördagar 11-14.

■ ■ **Köpmannamuseet Parkgatan.**
Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.
■ ■ **Mariehamns galleriet, Mariepark Västerhamn.**
Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.
"Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.
Öppet lördagar kl 12-16.

■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.**
Jubileumsutställning från Riksdagsinformationen, som dels behandlar lantdagsformen år 1906 och dess bakgrund, dels olika teman i riksdagens arbete. Pågår till 10 mars.
Öppet måndag-fredag 10-20, lördagar 10-16.

■ ■ **Självstyrelsegården.** Visning fredagar kl. 10.00.
■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.**
Små utställningar: Bilder från ett gårdsarkiv, Karl-Ers i Svartsmara. Sally Salminen – böcker, brev, klipp. Materiel från Lägre elementarskolans i Skarpans bibliotek.
Öppet måndagar-onsdagar kl 9-16, torsdagar 9-20, fredagar 9-15.

■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.**
Sjökvarteret är öppet för besökare alla dagar året om. Museum och båtbyggeri öppet vardagar kl 9-11.
■ ■ **Ålandsbanken i Västernäs.**
Merja Håkansson ställer ut tavlor i både akvarell och olja. Pågår till 2 mars. Öppet vardagar mellan 9.30-16.15.
■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**
Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.
■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**
Alla pärlarbeten som skickats in till Nya Ålands pärltävling visas. Pågår till 4 mars.
Utställningen "Finlands-svenskar i S:t Petersburg. Ålänningar i det ryska imperiet". Pågår till 8 mars.
"Under ytan", marinarteologiska fynd. Pågår till 13 mars.

"Transparens", akvareller av Kjell Ekström. Pågår till 13 mars.
Öppettider: tisd och torsd kl 10-20, onsd och fred kl 10-16, lörd och sönd kl 12-16, månd stängt. Fri entré alla dagar (till 30 april).
■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.**
"Skärgårdsbilder" av Stig-Olof Jokinen. Pågår till 29 april.
Oktober-april öppet vardagar 10-16, helger 12-16.

ECKERÖ

■ ■ **Ålandsbanken,**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** "Vind i seglet", andrapristagaren **Maud Karlssons** "Vattenspegling" och tredjepristagaren **Ingrid Signells** "Ålands hav i alla väder". Pågår till 15 mars.
Öppet måndag, tisdag, torsdag och fredag kl 9.30-16.15.

FINSTRÖM

■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).**
Gun-Inger Andersson från Hässelby visar fotografier. Pågår till 31 mars.
Öppet måndag-fredag kl 12-20.

FÖGLÖ

■ ■ **Föglö bibliotek.**
Oljemålningar med naturmotiv av Christer Sjöberg. Pågår till 30 mars.
Öppet måndagar kl 10-13 och 16-19, onsdagar 10-13, torsdagar 18-21.

LUMPARLAND

■ ■ **Lumparlands bibliotek..**
Målningar av Lumparlands kyrka utställda av Anita Jansson. Pågår till 28 februari.
Öppet tisdag och onsdag 16.00-20.00, onsdag även 14.00-15.00.

SALTVIK

■ ■ **Sunnanberg, gallerigången.**
Stina-Gun Björklund från Ödkarby ställer ut oljemålningar. Pågår till 31 mars.

SUND

■ ■ **Sunds bibliotek.**
Borghill Lindholm ställer ut sina samlade virkade alster. Pågår till 29 mars.
Öppet måndag och torsdag 17.30-20.30, tisdag 10.00-16.00.

Skolmaten

Vecka 10, 5-9.3
Godby
Måndag: Fyrlingsgröt, mjukt bröd, pålägg.
Tisdag: Chili con carne, ris, sallad.
Onsdag: Fiskgryta Hawaii, potatis, råkost.
Torsdag: Fläskfilé a´la Solvik, ris, sallad.
Fredag: Potatispurjosoppa, basilikakräm, bröd, pålägg.

Kyrkby/Vikingaåsen
Måndag: Wienerkorv, potatisgratäng, sallad.

Tisdag: Sjömansbiff, sallad.
Onsdag: Fisk och skaldjursgryta, potatis, sallad.
Torsdag: Risotto, kallsås, sallad.
Fredag: Minestrone-soppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads grundskolor
Måndag: Korv- och makaronigryta, ketchup.
Tisdag: Stroganoff, potatis, lingonsylt.
Onsdag: Gröt, sylt, pålägg.
Torsdag: Potatisgratäng, kassler.
Fredag: Fisksoppa, ost, bröd. Salladsbuffé alla dagar.

STOR SVENSK PREMIÄR!

BIO SAVOY Fredag – torsdag kl. 19.30 – F11 – 7,50€

STOR VALDEBATT

med alla åländska riksdagskandidater

på Ålands Hotell- och restaurangskola

måndagen den 5 mars kl. 19.00.

Debattledare Ulf Weman.

Kaffeservering. Välkommen!

Arr.: Alliansen

SVÄRTE

jakten

2007

VI VANN

I VECKOTÄVLINGEN

tävlingsomgång 3

Nyans sudoku

Lösning på sidan 23

4				1		2		
3			4			8	7	
9		2			6			5
		6		5	2			3
7							9	
	9	1	3	8				
			5	7		9		1
	8		6			4		2

Messa Nyan!

0457-323 4444

1/2

REAPRISET

på alla REABÖCKER

(gäller ej undansatta böcker)

LISCO

BOK & PAPPER

Skarpansvägen

Barn- och allmänläkarmottagning

Mogens Lindén

Specialist i barn- och allmänmedicin

Fredagar och måndagar 9-15. Även akuta tider!

Telefonbokning 8-15 vardagar tel. 22 700 eller 8-9 gsm 0457 555 00 00

Cityläkarna Norrgatan 17

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Jag tyckte inte om pjäsen men jag såg den under ogynsamma förhållanden. Ridån var uppe.

GROUCHO MARX

Vågar lyfta fram känslor

Carl-Gustav Wentzel fängslar med pjäs om kärlek

– Det är viktigt att prata om och ge uttryck för känslor. Särskilt i en värld där trycket att bete sig på samma sätt är stort.

Det säger skådespelaren Carl-Gustav Wentzel som i veckan ger sex föreställningar av pjäsen ”Kärlek! Kärlek!” runt om i åländska skolor.

Nyan möter Wentzel när han spelar upp sin enmansföreställning inför drygt 250 elever i Vikingaåsens skola i Jomala. Han är ensam på scenen som bara avgränsas från det övriga festsalsgolvet med ett rep och där dekoren består av en liten trappstege.

Pjäsen som han spelar upp är skriven av **Tove Appelgren** som också står för regin. Det är Wentzels egen lilla Teater Taimine i Helsingfors som i samarbete med Åbo Svenska Teater står bakom föreställningen.

Innan han kom till Åland har han turnerat flitigt i Åboland och snart bär det av till Nyland. Föreställningen av ”Kärlek! Kärlek!” i Vikingaåsen var hans 67:e. Elever från fjorton åländska skolor har kunnat se pjäsen när han i dag avslutar med att spela för elever från Ödkarby, Geta och Rangsby.

Personligheter

Temat är kärlek, dessa svårhanterliga känslor som finns också hos den elvaåriga huvudpersonen Kevin. Av en finsk pappa och en svensk mamma, som inte kunnat enas om svenskt eller finskt namn, har han döpts till Kevin.

Efternamnet är Kevin efter mamma, Kevin Kevin alltså.

Skådespelare. Carl-Gustav Wentzel samtalar med några av eleverna i publiken före föreställningen i Vikingaåsens skola. Foto: JAN KRONHOLM

Utöver Kevin, pappa Erkki och mamma Gullan möter vi också morfar, sjukpensionär, och mormor, den inte så lite konservativa äldre hemmapran. Dessutom Kevins låtsaskompis Aina och en grannflickan Saraté (Sara T) som vill bli hockypuffs i Kanada.

Spänningsfälten är många. Det kan vara svårt för en elvaåring att förstå att föräldrar kan gråla utan att för den skull vara på väg att skiljas, ett de kan pussas fast det är äckligt (ÄCKLIGT!). Eller att pappa Erkki som vill att sonen skall bli en riktig karlkarl, ändå inte gillar att Kevin deklarerar att han är homo och bara gillar pojkar (så som han trodde att pappa ville).

För en elvaåring är kan det också vara snabba ryck. Snart märker Kevin att han ändå gillar Saraté väldigt, väldigt, mycket och frågar låtsaskompisen Aina om hon kunde tänka sig att flytta till Kanada...

Känner igen sig

Det hörs många skratt under föreställningen och applåderarna är varma.

Efter föreställningen säger Carl-Gustav Wentzel att han fått positiva reaktioner överallt.

– Lite kan det skilja sig från ort till ort, från mindre samhällen till större, men det verkar som om man kände igen sig.

Enligt Wentzel verkar man nog också på Åland ha tagit

till sig den språkproblematik med svenskt och finskt som skymtar i pjäsen. Något språkpolitiskt ställningstagande handlar det inte om.

– Den är bara en ingrediens för att skapa en del missförstånd och lyckas dramaturgiskt, säger Wentzel.

Att det finns ett behov av prata om känslor kan han dock sluta sig till av de reaktioner han fått.

Spelat här förr

Det är inte första gången som Carl-Gustav Wentzel spelar teater på Åland.

– Jag har tidigare varit här med ”Ondskan” som vi spelade i högstadierna, med ”Tomas och Trygve” en pjäs för lågsta-

dierna, med ”Brännmärkt” som handlade om grov mobbning och med ”Olycka och elände” som tog upp problematiken kring en skilsmässa.

Efter ”Kärlek! Kärlek!” börjar Wentzel repetera en dagspjäs som skall ha premiär till hösten.

”Högklassigt”

Innan han åker vidare till Strandnäs skola i Mariehamn där han också gav en föreställning i går frågar jag vad namnet Teater Taimine betyder.

– Taimine är munklatin och betyder högklassigt, svarar han med glimten i ögat.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ögonen är själens spegel – rösten är själen

Musik

Tre herrar i vita skjortor stegar in. Ställer sig på scenen och kavlar upp ärmarna. Sen kör de igång! Det är snabbt och exakt. In gångar en vitklädd **Johanna Ringbom** och levererar i rasande tempo ordkaskader, och vi hör varenda stavelse i den lilla kärlekshistorien där gädda med pepparrotssås spelar en central roll. Efter låten får vi höra att Monica Z alltid ville börja med en snabb låt, för att komma igång och för att sjunga upp sig. Det är den första av en rad anekdoter vi får höra under kvällen. Monicas egna ord får utgöra bron mellan sångerna i olika stilar. Berättelserna är roliga med en komisk poäng, sorgliga, avslöjande och nakna, men alltid framförda med kärlek till Zetterlund, och med en förståelse för det brokiga liv hon levde.

Tage, Beppe, Hasse

Femton sånger får den tyvärr rätt så fåtaliga publiken höra (tisdagens föreställning i Strandnäs var mera välbesökt). Textförfattaren Beppe Wolgers

Hyllar Monica. Johanna Ringbom tolkade enligt recensenten Monica Zetterlund med stor närvaro och intensitet.

Foto: TEATER JOSEFIN

är väl representerad, liksom Tage Danielsson och **Hasse Alfredson**. Det känns motiverat att lyfta fram dessa herrar eftersom vi får veta att Wolgers och Danielsson var viktiga för Zetterlund. ”Du säger att du litat för mycket på ögon, men finns det då någon vars ögon varit värda att lita på?” frågar en journalist som försöker få en intervju med intervjuskygga Monica. ”Tages” svarar Monica.

”Monica Z – hommage à Monica Zetterlund”, musikföreställning i Källbo skola i Godby onsdagen den 28 februari med Teater Josefin: Johanna Ringbom och Jussi Vahvaselkä trio: Jussi Vahvaselkä, Vesa Saloranta, Johan Ölander.

Det känns inte helt lätt att lyfta fram enskilda sånger; det blir ett högst personligt urval. – Ringboms intensiva närvaro i ”Vart tar vinet vägen” av Wolgers till musik av **Georg Riedel**, gjorde att de finurliga undringarna blev både djupa och enkla som ett barns frågor och samtidigt humoristiska. Ta er en funderare på vart ljuset tar vägen när man släcker lampan! Den bedårande sommarvalsens har jag gillat länge och visst var det en upplevelse att se en tidlös ung Johanna dansa enkelt och passionerat med basisten **Vesa Saloranta**.

Efter den dansen föll det sig naturligt att lyfta fram medspelarna. Att Johanna Ringbom känner för sina skickliga musiker förstod vi senast vid den varma och uppskattande

presentationen av dem och ljud- och ljus teknikern **Jouni Haavisto**.

Går inte vilse

Men tillbaka till musiken! I ”Vilsevalsens” (Wolgers/Riedel) halsbrytande vindlingar med sin fantastiska melodi, skarpa stilbyten, varierande rytmer hittade Ringboms säkra gehör rätt och inte heller musikerna gick vilse. Efterföljande sorgesamma Fröding-tragedi om livsglada ”Elin i hagen”, där den knoppande livsglädjen och skönheten får ett brått slut, fick hjärtat att gråta och det var skönt att få andas ut och le i ett roligt och lätt ”Klockan är väl två” (Alfredsson, Daniels-son/Svensson). I den kritiskt frågande ”Var blev ni av” (ni som ville förbättra världen) var jag full av beundran för musikernas drive.

Närvaro

Föreställningen avslutades med lågmälda ”Sov”, till musik av brasilianska tonsättaren Heitor Villa-Lobos (kanske mest känd för sina Bachianas Brasileiras). På en raspiq lp-

skiva jag skändligen annekterat ur min fars samling finns den låten, och jag har sjungit med Monica. Helt försiktigt nynnade jag nu på konserten, för jag var så nyfiken på hur lågt Johanna Ringbom egentligen sjunger. Och det var lågt! På gränsen till vad min röst förmår. Ringboms röst är låg och mörk, och hon sjunger nästan enbart i bröstregistret. Det finns egentligen ingen klang i de få höga toner hon tar. Hon närmast viskar eller talar fram dem. Min stora behållning av hennes tolkningar var inte sången som sådan utan närvaron, intensiteten i blicken – tänk att du tittade på just mig... – exaktheten, artikulationen. Rösten var bäraren av text och känsla. Summa summarum: när en skådespelare som känner starkt för sångerskan Monica Zetterlund i sina tolkningar förenas med tre tigha, duktiga musiker blir det helt enkelt en bra föreställning. Intensitet, stark scennärvaro, musik så väl framförd att man ibland glömmer bort den!

LENA SVARTSTRÖM

De bidrag till kulturföreningar

som kulturdelegationen tidigare bordlade har nu fördelats.

Kulturföreningen Katriona får 30.000 euro i verksamhetsbidrag, skärgårdsungdomarnas SKUNK får 20.000 euro i verksamhetsbidrag plus 5000 för ett projekt, teaterföreningen Kuling får 15.000 i verksamhetsbidrag, Åbo svenska teaterförening får 12.6000 euro för regionteaterverksamhet på Åland och 2.4000 för ett samarbetsprojekt med teater Kuling, Ålands accordion club får 2.000 euro, folkdansarna på Åland 2.500, sällskapet Bel Canto Alandia 3.000 och föreningen Ålands vänner 2.000 i verksamhetsbidrag.

Femtio pärmar med brev från

svenska folket till radioprogrammet ”Folkminnen” har överlämnats till Nordiska museets arkiv av professor **Bengt af Klintberg**. Breven har han och folkloristkollegan, **Christina Mattsson**, tillika Nordiska museets styresman, fått till programmet som sändes för sista gången nyårsafton 2004 och som därmed satte punkt för ett av de mer långlivade programmen i Sveriges Radio.

– Tack vare ”Folkminnen” har vi fått tillgång till ett ofantliga folkloristiskt källmaterial. Breven till är en viktig del av vår samtids historia. De berättar om möten mellan kulturer och likheter mellan kulturer. Tack vare ”Folkminnen” har nya seder och nya traditioner blivit dokumenterade, samtidigt som breven bekräftar att traditioner som vi trott varit bortglömda i själva verket lever vidare, om än i begränsad omfattning, säger Bengt af Klintberg.

Totalt blev det 750 program. Den folkloristiska traditionen är mycket omfattande och omkring 20.000 brev har adresserats till programmet sedan starten 1990 och fram till sista sändningen i december 2004. Ett urval brev ur radioprogrammet med kommentarer kommer under hösten att publiceras i boken ”Folkminnen”, sammanställd av af Klintberg och utgiven av Atlantis förlag. □

Populärkultur, som pokémonkort,

leksakskataloger och dataspel gör att barn lär sig läsa och skriva långt före skolstarten, framgår det av en avhandling i Sverige, rapporterar FNB-TT.

Men varken förskolan eller skolan förstår att värdesätta och utnyttja dessa kunskaper. En förklaring är att många lärare traditionellt förknippat läsande och skrivande med böcker. Det framgår av en avhandling av Carina Fast som snart läggs fram vid Uppsala universitet. □

Kinoteatern kan bli kvartersentré

Museibyrån visionerar om framtida ”kulturpalats”

Låt Kinoteaterns huvudingång bli entré till Mariehamns största vardagsrum, ett vardagsrum präglat av kultur, catéer, matställen, grönska och butiker.

Den visionen lägger museibyrån fram i sitt utlåtande till staden över den föreslagna stadsplanändringen som berör den tidigare Kinoteatern vid Nygatan.

Förebilden till den vision som avslutar museibyråns utlåtande utgörs av Kulturmagasinet i Sundvall där en levande stadsmiljö genom upprustning och inglasning skapats av ett område med tämligen förfallna magasinsbyggnader.

I utlåtandet erinrar man om det inom kvarteret Köpmanen, mellan Torggatan, Ekonomiegatan, Strandgatan och Nygatan finns fem k-märkta byggnader, alla med anor i stadens tidiga kulturhistoria: boningshuset Strandgatan 2 från 1866, Bagarstugan vid Ekonomiegatan 2, likaså från 1866, Starkska magasinet inne på gården vid Nygatan 1 B, uppfört i sten år 1877, Biografen Kino från 1920 vid Nygatan 3 och lagerbyggnaden vid Nygatan 1 B från 1929, i dag restaurang Indigo.

Storslagen fasad

Angående den aktuella Kinoteatern konstateras att ”bioplatset” fått en för Mariehamn ovanligt storslagen gatufasad, ”den främsta representanten för neoklassicismen i den unga staden.”

I utlåtandet konstateras också att kvarterets två återstående byggnader: Cityhuset och Zeipels vid Torggatan båda hör till stadens mest kända byggnader och knyter an till platsens långa tradition med handelshus.

Beträffande de fem k-märkta byggnaderna noteras att de omgärdar kvarterets gårdsutrymme som på senare tid omvandlats till ”Mariehamns gastronomiska centrum” med flera uteserveringar och souvenirförsäljning.

Verksamheten viktig

Man konstaterar också att en

Möjlig ingång? Museibyrån har en vision av att Kinoteaterns huvudingång i framtiden kunde bli ingången till ett helt kvarter, ett slags ”kulturpalats” i centrala Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

k-märkning i stadsplanen inte ger någon garanti för att de värdefulla byggnaderna bevaras enligt principerna för en hållbar utveckling och man framhåller att den viktigaste skyddsåtgärden är att upprätthålla en verksamhet som är anpassad till och förenlig med den ursprungliga arkitekturen.

I det hänseendet menar man att fallet med Kinoteatern är komplicerat då fastigheten sedan länge förlorat sin primära publika användning, samtidigt som byggnaden framtida användning fortfarande är oklar.

– Anläggningen har också genomgått okänsliga förändringar och mycket lite kvarstår av bioplatsets gårdsfasader och interiörer, skriver man.

Samtidigt tillmätas byggnaden ett högt kulturhistoriskt värde.

De förslag till stadsplanändring för tomten som stadsarkitektkontoret presenterat förutsätter rivning av byggnaden, med eller utan den k-märkta fasaden

mot Nygatan. Man hänvisar till byggnadens dåliga skick.

Helhetssyn krävs

Museibyrån anser att frågan kräver en bredare helhetssyn som gäller hela kvarterets betydelse och framtida utveckling och det är i det sammanhanget man lyfter fram exemplet från Sundsvall som en möjlig förebild.

Resonemanget utmynnar i ett förslag som man sammanfattar på följande sätt: ■ Kinoteaterns fasader sparas så långt det är möjligt genom att de (eller deras delar) integreras på ett arkitektoniskt lämpligt sätt med de andra k-märkta byggnaderna och i kvarterets övriga byggnadsrätter. Den k-märkta fasaden mot Nygatan bör bevaras, rehabiliteras och vårdas, helst utan rekonstruktioner.

■ Miljön kring Kinoteatern bör saneras för att återställa hela anläggningens förra status som Mariehamns ”kulturpalats”, inte minst med tanke på det kommande grannskapet med stadens

Förebild. Kulturmagasinet i Sundsvall nämns som ett exempel på hur gammalt och nytt kan förenas och behålla sitt kulturhistoriska sammanhang trots nya funktioner.

Foto: ANN-BRITT NILSSON / Sundsvalls kommuns hemsida

nya Kultur- och Kongresshus.

■ Visionen vore att Kinoteaterns förra huvudingång skulle på sikt utgöra entrén till Mariehamns största vardagsrum (t.ex. i badhusepokens anda), präglat av kultur, caféer, matställen och butiker. Mariehamns modellstad skulle också kunna

få en ny, representativ plats i vardagsrummet.

Utlåtandet av taget av landskapsantikvarie **Viveka Löndahl** på föredragning av överantikvarie **Elisabeth Palamarz**.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Hyran sänks för anställda vid sjukhuset

■För att locka vikarier till sjukhuset under den mest intensiva tiden 1 april till sista september har ÅHS:s styrelse beslutat ge ytterligare hyres-sänkning i personalbostäderna.

Högst 280 euro per månad var den summa vikarier eller nyanställd personal skulle erlägga i fjol. Nu har styrelsen rundat av beloppet till 250 euro.

Dessutom erbjuds vikarierna hyresfri bostad de första 14 dagarna. (ka-f)

Tomtstyckning förordas

■Kommunstyrelsen i Finström anser att **Anne-Marie** och **Leif Grönqvist** i Ämnäs skall få bryta ut en mindre bostadstomt på under 2000 kvadratmeter.

– Det finns ett bostadshus på tomten och vi ansåg att detta är den lämpligaste styckningen av hela tomten, säger **Katarina Sundberg**, kommundirektör i Finström.

I och med att kommunstyrelsen nu förordat ett undantag från lagen, som egentligen inte tillåter tomter som är mindre än 2000 kvadratmeter, går frågan nu vidare till Finströmsfullmäktige för beslut. (tt-s)

Förrymda hjortar ska avlivas

■De tre hjortar som sedan ett par månader tillbaka är på rymmen från inhägnaden i Sund Högbolstad måste avlivas.

– Jag orkar inte nojsa med dem längre, säger ägaren **Greger Eker**, som försökt överlista dem med matning närmare och närmare inhägnaden under hela den tid de varit på vift.

Avskjutningen sker under veckoslutet.

– Nu blir problemet bara att skjuta alla tre i ganska rask takt, annars blir de väl rädda för att komma tillbaka till samma ställe. De är ganska smarta djur, säger Greger Eker. (ka-f)

Sjösamarbete på rikssvensk marknad

■Ålandsbanken och Alandiabolagen har funnit gemensamma intressen i att stärka sin position i den rikssvenska marknaden. Det skriver Svensk sjöfartstidning.

Genom att utnyttja varandras kunskaper vill man erbjuda kunderna ett bredare utbud av både service och kunskap till rederier.

Tidskriften intervjuar både Ålandsbankens sektorchef **Dan-Erik Woivalin** och avdelningschef **Jan Linnell** vid Alandia Marine och båda är nöjda med samarbetet. Det har redan inletts med att banken har tagit kontakt med försäkringsbolagets tidigare kunder.

Fördelen med att dessa båda bolag erbjuder sina tjänster i Sverige sammanfattar de som följer:

– De vet att vi kan sjöfart. (ka-f)

Nya larm om fågelinfluensa

Alla fjäderfän hålls inomhus

Fram till och med den 31 maj måste fjäderfän hållas inomhus.

I och med att vårfåg-larna kommer till Finland och Europa kan det inte uteslutas att fågelinfluensan utvecklas till en epidemi. Förbudet gäller i hela Finland.

Förra året riskklassade Jord- och skogsbruksministeriet endast några kommuner, men i år gäller samma krav för hela landet.

Gäller alla fåglar

Bestämmelserna rör alla hägnade fåglar, även höns som man endast har för egen användning och gårdar som bedriver ekologisk produktion. Man kan ändå

ha fjäderfän utomhus om man håller dem i en inhägnad med nättak, och så länge man kan garantera att de inte kommer i kontakt med andra fåglar.

Innan djurhållaren släpper fåglarna ut i hägnet ska han informera kommunveterinären om detta. Vid behov kan kommunveterinären kontrollera att hägnet är tillräckligt skyddat.

Hålla uppsikt

Enligt den gällande lagstiftningen är en uppfödare av fjäderfä skyldig att omedelbart informera kommun- eller länsveterinären om han upptäcker onormal fjägel-död, om fåglarna visar symptom på fågelinfluensa eller om produktionen förändras.

Även ett minskat vatten- och foderintag eller en minskad äggproduktion kan vara tecken på smitta.

Även undersökningen av vilda fåglar fortsätter på samma sätt som i fjol. Om man hittar flera döda fåglar, i synnerhet vattenfåglar, ska den lokala kommunveterinären informeras.

Vid behov ger Livsmedelssäkerhetsverket Evira närmare anvisningar om kraven för att skydda fjäderfä som hålls utomhus. Bestämmelserna är i kraft 1.3 - 31.5.2007. Om sjukdomsläget det kräver kan giltighetstiden för bestämmelserna förlängas till juni och även längre framåt i tiden.

Ytterligare upplysningar finns på Jord-och skogs-

Endast de vilda fåglarna får flyga. Vilda fåglar, som de här, och fjäderfän som finns på gårdar måste hållas åtskilda för att inte fågelinfluensan skall sprida sig nu då flyttfåglarna kommer. De här uppstoppade fåglarna är tagna vid ett annat tillfälle.

Foto: ERKKI SANTAMALA

bruksministeriets hemsida: <http://www.mmm.fi> och Landskapsregeringens hemsida: <http://www.regeringen.ax>.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Fantastiska resor med Sundqvists!

Paris - städernas stad!

Avresa: 11.4, 8 dgr
Pris: EUR 805

Holland - kulturell mångfald!

Avresa: 22.4, 6 dgr
Pris: EUR 1050
Obs! Sista bokningsdag 16.3.

Mallorca - vandring & upplevelse!

Avresa: 14.4 och 21.4, 8 dgr
Pris: EUR 1050

Zell am See - härlig vandring i Österrike!

Avresa: 31.8, 10 dgr
Pris: EUR 835

Gotland

- en försommarresa!

Avresa: 10.5, 4 dgr
Pris: EUR 652

ABBA Orchestra

- med artister som Gunilla Backman,

Jerry Williams, Magnus Carlsson m.fl.

Avresa: 28.4, 2 dgr
Pris: EUR 179, barn u 12 år EUR 159

Mamma Mia - succémusikalen fortsätter i Helsingfors!

Avresa: 1.6
Pris: EUR 225

När borta är som bäst!

Ring tfn 22 570 och boka din upplevelseresa

Bussplan, tfn 22 570 www.sundqvists.com

TÄVLINGSFRÅGA 20

Vad heter landskapets
naturvårdskonsulent?

Nya Åland

MÅNDAG 2 OKTOBER 2006 ☆☆☆

Expert bekräftar

**BJÖRN
DÖDADE
FÅR PÅ
BJÖRKÖ**

1 Jörgen
Strand

X Jörgen
Eriksson

2 Jörgen
Carlsson

Hyr buss till din grupp!

Ingen resa är för kort,
ingen resa är för lång.
Ska ni iväg på en
dagsresa eller behöver ni
transport på Åland.
Ring oss och
boka din egen buss.

Du kan också boka vår "President"

Den har 8 bekväma platser och du kan
hyra den med chaufför eller köra själv!

Förmedlar gammalt som är som nytt

En ny butik för förmedling av begagnad inredning öppnade i går.

– Jag tycker det här är jätteroligt och brukade förmedla möbler och sådant till vänner och bekanta, till exempel via Torget i Nyan, säger innehavaren Tarja Schåman.

Det är full kommers igen i lokalerna, där SALT tidigare fanns, vid Godbyvägen. Människor vandrar runt och tittar och känner på möbler, lampor, skåp, tyg och mycket till. Men ingenting av det som är till salu är nytt, allting är inlämnat av andra som vill sälja sin soffgrupp, byrå eller kristallvas.

– Egentligen öppnade jag i dag, torsdag, klockan 12. Men i en vecka redan har det varit full fart här. Folk har sett att det har stått bilar på parkering och därför trott att det varit öppet, förklarar Tarja Schåman.

Renoveringsrester

Allt som har med färg och inredning att göra intresserar Tarja, men idén om en butik för förmedling av begagnade inredningsartiklar föddes för cirka ett år sedan.

Till butiken Möbelmarknaden får man föra allt som är helt och rent och har med inredning att göra.

Det finns även ett rum som heter ”Renoveringsrester”. Där kan man sälja kakel, tapet eller annat som blivit över från renovering eller nybygge.

Det finns även ett galleri i butiken. Just nu är det **Christina Hermansson** som ställer ut sina akvareller för försäljning.

Ingen loppis

I ett annat rum finns bord som man får hyra veckovis och sälja sina egna grejer.

– Men det här är ingen loppis. Jag har fått så många positiva reaktioner på just det, att det är så snyggt och stiligt här. Jag tar inte in för mycket i taget, utan har ett system med väntelista. Till exempel när jag säljer en soffgrupp får en annan lämna in sin för försäljning, säger Tarja.

Hon möblerar och kombinerar sedan efter ”eget huvud” i butiken.

– Det var faktiskt en kund som lämnade in en stol för försäljning. Jag kombinerade den med ett annat bord och det slutade med att kunden tog tillbaka stolen och köpte bordet istället, säger Tarja och skrattar.

Gemensamt pris

Hon ser butiken Möbelmarknaden som ett komplement, inte en konkurrent till de möbelbutiker som säljer nytt.

Älskar att inreda. Allt som har med färg och inredning att göra intresserar Tarja Schåman. Idén om en butik för förmedling av begagnade inredningsartiklar fick hon för cirka ett år sedan – igår öppnade butiken.

Bord med öltema. Detta bord med öltunnetema är tillverkat i Lahtis på 1940-talet och kostar 360 euro via förmedlingsbutiken.

– Nu har ju de som vill köpa nytt någonstans att göra av de gamla, säger hon.

Priset på varorna som säljs bestäms i samråd mellan Tarja och den som vill sälja.

– Priset måste hålla den nivån att saken går att sälja, men samtidigt går det inte att dumpa priset eftersom jag ska leva på provisionen, säger Tarja Schåman.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Säger nej. Torbjörn Engman, som nyligen avgick från ordförandeposten i Ålands fiskodlarförening, vill att landskapsregeringen låter bli att nämna miljöhandlingsprogrammet i förslaget till avtal. På bilden som togs för två år sedan uppvaktar han (längst till höger) landskapsregeringen tillsammans med andra företrädare för skärgården.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Fiskodlaren Torbjörn Engman: Regeringen bör backa

Det var den gamla fiskodlarföreningsstyrelsen, med Torbjörn Engman som ordförande, som vägrade skriva under förslaget till samarbetsavtal med landskapsregeringen. Beslutet var enhälligt.

Av gårdagens artikel i Nya Åland kunde man få intrycket att det var den nyvalda styrelsen, den som valdes vid årsmötet tidigare i veckan, som sa nej till det samarbetsavtal som landskapsregeringen varje år ingår med Ålands fiskodlarförening. På basen av innehållet i avtalet – vilka tjänster föreningen ska bistå landskapsregeringen med – betalas verksamhetsbidraget på 40.000 euro ut.

I det förslag som nu är aktuellt har en ny punkt tagits in: Att föreningen ska medverka till förverkligandet av landskapsregeringens miljöhandlingsprogram. Det är den som styrelsen vägrade godkänna på mötet som hölls för tre veckor sedan, alltså medan Torbjörn Engman var ordförande och Leif Eriksson vice ordförande – de två som näringsminister Jörgen Strand (fs) sa sig ha haft en bra dialog med under året.

Marcus Eriksson, som valdes till föreningens ordförande på nytt efter ett uppehåll på ett år, var som suppleant i den gamla styrelsen med på styrelsemötet.

– Jag hade samma åsikt som de andra i styrelsen och stod bakom beslutet som var enhälligt. Men det var alltså inte under mitt ordförandeskap, understryker han.

Godkänner inte

Torbjörn Engman förklarar å sin sida att han i allmänhet försöker hitta konstruktiva sätt att föra diskussioner och också försöka förstå motpartens argument.

– Självfallet har jag försökt tillämpa samma princip också i det här fallet. Men jag

har talat med Jörgen Strand efter att vi fattade beslutet och sa klart och tydligt till honom att jag inte godkänner skrivningen om miljöhandlingsprogrammet. Jag har inte ändrat åsikt sedan dess.

Han ser, i likhet med de andra i styrelsen, en klar koppling till miljöhandlingsprogrammet i avtalsförslaget.

– Från fiskodlarhåll godkänner vi aldrig miljöhandlingsprogrammet i dess nuvarande form. Därför kan vi inte heller godkänna ett avtal som visserligen ger pengar, men som samtidigt är kopplat till programmet som vi inte kan omfatta.

Trots det ser han en lösning – men den grundar sig närmast på att landskapsregeringen ändrar texten i avtalsförslaget.

– Men det är synnerligen viktigt att vi sätter oss ner och diskuterar.

Ingen schism

Men om det är som Jörgen Strand säger, att miljöhandlingsprogrammet är en vision om riktningen som alla ska arbeta efter?

– Ja, men problemet är att regeringens vision inte kan omfattas av fiskodlarna. Vi tolkar det klart till vår nackdel. Följer man miljöhandlingsprogrammet slaviskt så innebär det att fiskodlingen inte längre kan existera som näring. Det går inte att förneka.

Torbjörn Engman betonar att det inte finns någon schism bakom ordförandebytet. Han hinner inte både jobba för föreningen och ägna sig åt musiken som tar allt mer av hans tid.

– Dessutom har jag min egen fiskodling att sköta.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Språkpolitiken till lagtinget

När lagtinget samlas nästa vecka kan man ta itu med det språkpolitiska programmet. Landskapsregeringen klubbade i går sitt meddelande och sände det vidare till lagtinget.

Meddelandet baserar sig på betänkandet från en parlamentarisk kommitté. Lantrådet Roger Nordlund (c) berättade vid lantrådskaffet

tidigare i veckan att man i meddelandet har tagit fasta på fyra huvudpunkter.

Punkt ett är att det skall tillställas en språknämnd.

Punkt två är mera information och samarbete, för att öka kunskaperna om att Åland är svenskspråkigt.

Punkt tre handlar om att Åsub skall göra undersökningar med jämna mellanrum för att få fram i vilken mån

den språkliga situationen förändras.

– Nu finns olika uppfattningar om hur det är. Med mätningar vart femte år kan man se om det har skett några förändringar.

Punkt fyra är att främja utökade kontakter till Sverige inom bland annat utbildning och sjukvård, men kanske också inom EU-arbetet.

Ser framåt

Kulturminister Camilla Gunnell (s) konstaterade på lan-

trådskaffet att landskapsregeringen hade kommit överens om att inte i alltför hög grad titta bakåt i språkarbetet.

Den parlamentariska kommittén föreslog bland annat att man skulle titta på vilka merkostnader Åland har haft sedan 1921 för att Finland inte har uppfyllt sina förpliktelser. Det går man inte in på nu och ser istället framåt.

HARRIET TUOMINEN

Bioenergikväll på Brändö

■ Under rubriken ”Bioenergi – en möjlig energikälla för skärgården?” planeras en temakväll på Brändö om en dryg månad.

Bland föreläsarna på det kvällslånga seminariet finns Ålands försöksstations föreståndare Ulla Boman, som ska prata på temat bioenergi och energigrödor, samt energirådgivare Fredrik Ek från Svenska lantbrukssäll-

skapens förbund, som talar om förädling av bioenergi och möjligheterna för företagare och privata hushåll.

Innan seminariet har deltagarna även möjlighet att bekanta sig med en gengasdriven bil.

Arrangörer är Företagsam Skärgård i samarbete med näringsnämnden i Brändö kommun. Seminariet hålls på Hotell Gullvivan den 3 april. Deltagandet är avgiftsfritt och anmälan kan göras till Brändö kommun eller Företagsam skärgård. (ab)

Mottagningskommitté. I långa rader väntade alla barnhemsbarn i Kisumu på besökarna från Åland. – De var väldigt medvetna om att de fick bidrag av andra människor. Flera frågade mig om jag kände deras faddrar, säger Ildiko Stormbom.

Åländska pengar räddar liv i Kenya

I Kenya finns 1,2 miljoner föräldralösa barn, varav många riskerar att hamna på gatan där en mer eller mindre säker död väntar.

Men via givmilda och engagerade ålänningar får 65 barn mat, skolgång och tak över huvudet i ett daghem och skolcenter i Kisumu.

– Det ger dem en chans att överleva, säger Ildiko Stormbom, som nyligen besökt hemmet som åländsk informatör för Hoppets stjärna.

Sedan 2005 har biståndsgorganisationen Hoppets stjärna det huvudsakliga ansvaret för ett barnhem och skolcenter i Kisumu i Kenya, St. Elisabeth children centre.

Den 11-28 februari besökte organisationens åländska informatör Ildiko Stormbom Kisumu, tillsammans med två andra ålänningar som har fadderbarn på anläggningen. Deltog gjorde även Elisabeth Lundell, som var med och startade verksamheten för 17 år sedan.

– Det var första gången jag besökte Afrika så man fick en ordentlig kulturchock. Det var tungt att möta all misär, se alla gatubarn och köra genom slummen. Men människorna var så otroligt varma och vänliga, på ett helt annat sätt än här, säger Ildiko Stormbom.

Ildiko Stormbom kom hem från Kenya i onsdags efter ett besök hos åländska fadderbarn.

Foto: JONAS EDSVIK

På hemmet som stöds bor totalt 65 barn i åldern 4-19 år, därtill är det 31 föräldralösa barn som går i skola och äter på centret. Många av barnen har förlorat sina föräldrar genom aids, man vet att fyra av barnen på hemmet har hiv och två av dem har utvecklat aids.

– Vår uppgift med besöket var att kontrollera hur barnen mår, i vilket skick anläggningen var och vilka möjligheter det finns att utveckla verksamheten så den kanske kan bli självbärande i framtiden, säger Ildiko.

Det högst prioriterade projektet är att bygga till skolcentret så alla klasser i grundskolan kunde få plats, nu finns bara årskurs 1-3. Det är nämligen väldigt dyrt att gå i skolan, 13.500 euro används varje år för de 22 barn som nu går i skola utanför centret.

– Tanken är att man sedan kunde sälja undervisningsplatser där, kanske locka med

lägre skolavgift, och på så sätt bidra till självförsörjningen. En långsiktig plan är att bygga en gymnasieskola och yrkesträning också.

Uppfostras jämställt

Det visade sig att barnen mår bra efter förutsättningarna bra och att verksamheten fungerade och hade kompetent personal.

Ildiko gläder sig särskilt åt att barnen får en jämställd uppföstran.

– Kvinnor i Kenya har annars noll status, dessa barn kan alltså göra verklig nytta för landet i framtiden, säger hon.

Centret har numera både vatten och el, men visst finns mycket som kunde förbättras. En inventering av byggnaderna, en av de åländska faddrarna är i byggbranschen, visade på brister.

Uppå taket ovanför barnens sovutrymmen bodde mängder med fladdermöss, det fanns inget mellantak så deras avföring ramlade rakt ner på barnen.

– Det har aldrig byggts någon mellantak eftersom det ansetts meningslöst, men vi måste hitta en lösning, säger Ildiko.

Majs och ris

Besökarna följde fascinerat skolundervisning där lärarna åstadkom mycket med bara ett, mer eller mindre, tomt klassrum och en liten svart tavla.

Ildiko berättar om hur ett

horn av klassrummet blev naturrum, där man samlade blad och växter i en hög, och ett annat horn blev musikhorn, vilket bestod av en trumma.

Ur handkassan från Hoppets stjärna köptes säckar med böror, majs och ris. De flesta undviker nämligen att äta kött eftersom det just nu härjar en ny sjukdom som sprids just via kött i området. Den heter Rift Valley-feber, det finns inget botemedel så den som drabbas dör vanligen efter två dagar.

Nya skor till alla

Därtill köptes nya skor till alla elever, utan de fem som drabbats av spetälska och nu måste tillbringa månader på ett specialistsjukhus. Men man lämnade pengar till dem, så att de skulle få nya skor när de kom tillbaka.

På Åland finns ett 50-tal faddrar som stöder barn i Kisumu. Fadderskapet kostar 24 euro per månad.

– Ett föräldralöst barn hamnar på gatan i Kenya och livet där är jättehårt. De blir ju även farliga för varandra, många dödar för en liten bit mat, så tyvärr lever de inte länge på gatan. Och myndigheterna där bryr sig inte så mycket. Att få hjälp som den här är deras chans att överleva, säger Ildiko.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax

Foto: ILDIKO STORMBOM

Biskop och föreståndare. Julius Otieno är föreståndare för barncentret. Flickan i hans famn heter Faith, det var stadens myndigheter som kom med henne till centret men hon bor nu hos Otieno eftersom hon är så liten ännu.

Lunch på golvet. Maten består oftast av majs, ris och böror.

Klassrum. På centret hålls undervisning i klass 1-3, målet är att bygga ut så hela grundskolan kan få rum och i framtiden hoppas man även på ett gymnasium.

Lektion i engelska. Utrustningen är primitiv. – Men lärarna är kompetenta och väldigt uppfinningsrika, säger Ildiko Stormbom.

ESSO Snack & Shop Erbjudanden 1-31.3.2007

**Koff
6-pack**

5,95€
(2,70 €/l)

**Red Bull
0,25 l**

**2 st
4,00€**
(8,00 €/l)

**Läkerol
pastiller
23 g**

1,00€
(43,48€/kg)

**Pepsi &
Pepsi Max
1,5 l**

2,20€
(1,20 €/l)

**Fazer jumbopåse
325-400 g**

2,50€
(6,25€/kg)

**Mars Delight
Dove Caramel
50 g**

2,00€/3 st
(18,75€/kg)

**Taffel Chips
180-250 g**

2,50€
(10-13,88 €/kg)

Rundbergs Bil & Service Ab
Strandgatan 1 B, tel. 15 222 www.rundbergs.com

Kall februari, men lite snö

■ Februari månad var betydligt kallare än normalt, men också torrare. Nederbörden var bara knappt hälften så stor mot normalt. Det visar statistik från Ålands försöksstation som kollat vädret sedan 1972.

Medeltemperaturen i februari var -5,6 grader, 2,2 grader kallare än medeltalet för åren 1972-2000, främst

beroende på de låga temperaturerna under sportlovsveckan, skriver försöksstationen i ett pressmeddelande.

Högsta temperaturen vid två meters höjd var 4,5 grader den 3 februari, medan den lägsta temperaturen vid två meters höjd var -24,5 grader den 21 februari. Lägsta temperaturen vid markytan var -26,4 grader den 22 februari. Alla dygn utom ett hade minusgrader vid markytan.

Nederbörden var bara 15,8

millimeter mot normalt 32 millimeter.

Mest nederbörd föll det den 19 februari, då det uppmättes snö motsvarande 7,5 millimeter regn. Antal dygn med nederbörd var 12 stycken.

Snö fanns det hela månaden och som tjockast var snötäcket den 20 februari med 13 centimeter. Tjälldjupet vid avläsning den 23 februari var 28 centimeter på plöjd mark och 17 centimeter i skogen. (uw)

Vi ses i Godby...

Grilla oss och grilla korv utanför Mattssons i Godby lördag kl. 11-15 !

Alliansen bjuder på saft och korv! Ballonger för barnen!

Elisabeth

Magnus

Roger

Vi svarar på era kniviga frågor varje heltimme!

"Se människan"

Musiker mot droger

KONSERT

Guy Karlsson, Flera Röster, Elisabeth Ekman
Randolph Reymers, Folkiskören, Annika Sjölund
Nane Karlsson, Mejram, Lasse Fredrikson, Åke Hillar
Kille Williams, Elof Karlsson, Stefan Lund, Barnkören
Finström/Geta, Ulf Weman m.fl.

**Jomala kyrka söndag
11.3 kl. 19.00**

Entré 15,- / 10,- under 18/pensionärer
Intäkterna går oavkortat till föreningen
Fri från Narkotika r.f. för anhängargrådgivaren

Arrangör: Guy Karlsson

Nya Åland
☆☆☆

**Sätta rekord i cafébesök
är bland det bästa du kan göra.**

Varför inte i Rom?

Långweekend i Rom

Kultur, shopping, mysiga caféer och mängder av upplevelser! **Sembos** paket inkl. flyg med Lufthansa och boende på Hotel Genova****. Avresa 17/5, 4 dagar. **Pris för 2 personer fr. SEK 12.454 (ca 1.380 €).**

Kreta

Res med **Fritidsresor** till Gerani på vackra Kreta! Härliga stränder, mysiga byar och antik kultur. Boende på Caldera Beach**** i 2-rumslägenhet. Perfekt för barnfamiljen! Avresa: 7/6, 8 dagar. **Pris för 2 vuxna och 2 barn (2-11 år) fr. SEK 21.986 (ca 2.440 €).**

Nanne Grönvall "Vild"

Nanne i explosiv, spektakulär föreställning med rock'n roll, schlager, pop och musical. Avresa: 13/10, 2 dagar. **Pris 225 €/person** inkl. bussresa med Williams, båtresa t/r, sjöfrukost, del i dubbelrum med frukost på August Strindbergs Hotell, 2-rätters showmeny och showbiljett till Hamburger Börs.

Koppla av på Havsbaden SPA

Åk på SPA med **Eckerö Linjen** till skärgårdshotellet Havsbaden. Låt dig bli ompysslad i rofylld miljö. **Halvdagspaketet pris 125,50 €**, inkl. båtresa t/r, sjöfrukost, kaffe/te och smörgås vid ankomst, tillgång till SPA-avdelningen inkl. frukt- och juicebuffé, badrock och tofflor, 60 min. behandling och lunch. Fråga efter andra förslag!

Nöjeskryssa!

Varje fredag och lördag kl. 18.30 med **Eckerö Linjen**. Buss från bussplan kl. 17.30, tillbaka i stan igen kl. 23.30. **Pris 25 €/person** inkl. buss- och båtresa t/r samt tvårätters à la carte.

Zetas Trädgård

Sveriges skönaste sortiment av trädgårdsväxter. Nytt för i år är Trädgårds- huset med stort sortiment av bl.a. rosor, buskar och perenner. Avresa 28/4, 1 dag. **Pris 49 €/person** inkl. bussresa med Williams, båtresa t/r och sjöfrukost.

Ålandsresor
RESEBYRÅ

TORGGATAN 2. TEL. 28 040.

Syföreningsdamer arbetar flitigt i det tysta

Garnet tar slut till värmen

Ålands syföreningar har drabbats av garnbrist.

Har du en gammal tröja där hemma som bara ligger i byrålådan? Då kan du repa upp den och skänka garnet till dessa flitiga fingrar. Resultatet blir en filt åt en person som fryser i Calcutta.

Ålands syföreningsdamer arbetar i det tysta. Heter det. Men när ett 40-tal av dem träffades i går så nog hördes en hel del trivsamt samspråk och många glada skratt. Det klirrade dessutom lätt av ljudet av stickor som slår emot varandra. Klirr från kaffekoppar hördes också. Det hör till.

Det var diakonissorna, eller diakoniarbetarna som de hellre kallar sig numera, som kallat samman till storträff med syföreningarna i Godby center i Godby i går. Syftet med träffen var dels att synliggöra syföreningarnas ihärdiga och flitiga arbete för människor ute i världen, dels att uppmärksamma allmänheten att skänka garn.

Detta var kort sagt ett garnuppror.

– Vi tar gärna emot yllegärner av olika slag, säger **Eva Lindblom**, diakoniarbetare i Finström-Geta församling. Garn är dyrt och nu har vi hållit på i så många år att restlagrena hemma hos folk börjar ta slut. Helst av allt tar vi emot yllegärn eller garn blandat med ylle.

250 faltar

Också upprepat garn går bra, alltså garn från tröjor som nystats upp på nytt. Det går bra att återanvända och kan göra stor nytta i form av faltar åt personer som fryser. De kan rent av rädda liv.

Det är inga små mängder som produceras. Enligt diako-

Sprider glädje. Hjälpbehövande långt ut i världen gläds över filtarna, intygar Gudrun Carlsson.

niarbetare **Lisbet Nordlund**, i Mariehamns församling, sänds årligen omkring 250 faltar från Mariehamn vidare till behövande ute i världen.

Begravs i filt

Gudrun Carlsson från Mariehamn är en av de aktiva damerna. Ursprungligen kom idén med en storsamling från henne. Sedan 1982 har lappstickandet i form av Moder Therasas faltar förekommit på Åland.

– Vi vet att filtarna gör stor nytta, berättar hon. Bland hemlösa blir de en kär ägodel. Vi har också fått höra om personer i Calcutta som begravs med sin egen filt omkring sig.

Transporterna sköts av Emanuel och körs av Transmar till Helsingfors och sedan vidare ut i världen.

På senaste år har syföreningsdamerna också börjat sticka så kallade ”Hjälpjössar”, en kramiskanin, som något kan trösta ett barn – eller vuxen – efter en svår händelse, eller i en allmänt svår livssituation. Och så tillverkas diverse varor av gamla kaffepåsar, bland annat smarta grytunderlägg.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Samspråk över sticksöm. När syföreningsdamerna från hela Åland strålade samman i Godby i går konstaterades att fliten varit så stor att det egna garnet håller på att ta slut. Nu behövs donationer. Här samspråkar Rut Liewendahl, född 1910, som i och för sig har slutat sticka på grund av värkande axlar men nog trivs bra i gänget trots det, och Gunborg Karlsson, född 1914, som flitigt håller i gång sticksömmen. Båda dessa damer bor i Godby.

Titta vad de kan! Diakoniarbetarna visar gärna upp det fina arbete som utförs i syföreningarna. Här syns från vänster Lisbet Nordlund, Mariehamn, Marie-Louise Nordberg, Jomala församling. Solveig Nordström Hammarland, Arja Grunér, Lemland-Lumparland, Hans Björndahl, Mariehamn och värdinnan Eva Lindblom, Finström-Geta församling. Saknas på bilden bland de åländska diakoniarbetarna gör Birgitta Stenlund, Saltvik och Maja Englund, Ålands norra skärgårdsförsamling.

Stor kvinnorörelse. Syföreningarna är många på Åland. Inom en och samma församling kan det finnas åtskilliga föreningar. Exempelvis Hammarland har fem, en i varje by. På storsamlingen i går träffades en del av alla aktiva.

mande filter

Grytunderlägg. En ny vara som syföreningarna börjat träna på att tillverka är grytunderlägg av begagnade kaffepåsar.

Kaj

för hela Åland
i riksdagen

Nr 7

De viktigaste frågorna i det här valet är:

- Att säkra sjöfartens konkurrenskraft
- Att driva en tuff miljö- och klimatpolitik
- Att värna om den sociala tryggheten
- Att kämpa för det svenska språket

Kaj är kulturengagerad, språkkunnig och har ett brett kontaktnät över alla språk- och partigränser.

Han har också hjärtat på rätta stället!

MÄNNISKAN I CENTRUM

Alla goda ting är
3

Centern
för Ålands bästa

www.magnuslundberg.blogg.se

Magnus Lundberg
FÖR VÄLFÄRDEN, SPRÅKET, SJÄLVSTYRELSEN

Nöje

Redaktör: Malin Tillström

Stand up på Arken

■ Arken får årets första stand up-komiker till restaurangen i kväll fredag, när **Mårten Andersson** gästar lokalerna.

– Mårten har syns och framför allt hörts väldigt mycket i tv och radio de senaste åren, det är bland annat han som har gjort alla imitationer i radio-programmet "Pippirull", något han till och med varit Grammisnominerad för – och där lyckades han reta upp både **Mikael Persbrandt** och Dr Alban rejält... det är stabilt, rapporterar **Tony Mattsson**.

Senast var han med i TV4 såpan Let's Dance, där han åkte ut direkt.

– Han är helt klart mycket bättre på humor än att dansa, även fast hans dansstil också är humor på sitt sätt!

Åländsk duo i musikfinal

Foto: MAGNUS ANDERSSON

■ Webbajten Funkdammen.fi har vuxit till en mångsidig sida för unga finlandssvenska musikkörmågor där alla sorters genrer samlas.

– Andvänderantalet växer hela tiden när nya artister registrerar sig och bjuder på sin egen musik, säger producent **Ankka Alanen** i ett pressutskick.

Besökarna har haft möjlighet att rösta på olika uppladdade bidrag. En av de fem finalisterna som får spela in en låt i musikstudio samt uppträda under en final 12 april, är den åländska popduon Anvision från Mariehamn. **Mats Lundberg** och **Anna Reymsers** har gjort låten "Vem du är" som fått stor genomslagskraft i Finland.

Golnar på P3

■ Den som hade radiokanal P3 påslaget i måndags, kunde höra mariehamnaren **Golnar Bahar** i etern. Hon medverkade i "Pang Prego" där programledarna anpassar hela sändningstiden efter en enkät som den utvalda lyssnaren fyllt i.

"Goggo" fick bland annat berätta om vilket land hon ville höra mer om, vad hon har stulit och vad hon helst lyssnar på.

Fred säger:

Efter att svenske schlagerbyxan **Thomas G:son** nu fått in sina låtar även i Spaniens och Norges melodifestivaler har

WHO uppgraderat honom från endemi (farsot med begränsad geografisk spridning) till möjlig pandemi (farsot med spridning över hela världen).

Veckans gäst: Kristian Granberg, lärare

Spelar just nu: The Killers – "Read my mind" (singel).

– Skön låt att vakna till och börja jobba.

För övrigt... funderar jag på vilken min superkraft är efter att ha sett tv-serien "Heroes".

Het hiphopkväll på Bastun

Uppstickare. Prop Dylan förutspås en lysande karriär som soloartist. Han har bland annat delat scen med artister som Looptroop, Dos Noun, Motorhead, Sugarplum Fariy och G-Unit.

Foto: PRIVAT

Uppstickare på hiphopsce-
nen varvat med åländska
förmågor. I kväll arrang-
eras en kväll i beatsens
tecken på Pub Bastun.

– Det kommer att bli riktigt hett, lovar arrangören **Mattias Nilsson**.

Fem band, fem euro, fem timmar för femte gången. Arrangören **Mattias Nilsson** såg den gemensamma nämnaren när han började planera hiphopget som äger rum på Pub Bastun i kväll.

– Varje gång jag arrangerat något sådant här har jag varit pessimistisk, men det har aldrig kommit under 300 personer, säger han.

För första gången arrangeras kvällen i de anrika lokalerna i västra Mariehamn.

– Jag hoppas på fullt hus, Bastun är helt suveränt! Jag har velat ha det där länge, men inte fått arset ur vagnen tidigare. Det är grym atmosfär och det krävs inte så mycket folk för att det ska bli stämning. Det kan inte bli så mycket mer underjord.

Med G-Unit

Det är dock inte första gången lokalerna står värd för hiphopsce-nen. Band som Loop Troop och Mobbade Barn med Automatvapen har huserat på skådeplatsen. Den här gången blir det inte lika stora namn, men väl artister som kan klättra hur högt som helst. Som huvudakten; Prop Dylan.

Lokal artist. Åländska Samhällstjänsten med från vänster Sajken, M@Ni och Leo W finns på scenen i kväll.

– Han är en upcomer som bland annat spelat med Brooklyn Academy från USA och varit förband till G-Unit. Han har producerat med många kända människor och det här är hans första spelning utanför Sverige som soloartist, berättar Nilsson och fortsätter:

– Han kommer garanterat att bli riktigt känd, han är en het kille.

Innan honom är det FHTEOD, Follow Him To the End Of the Desert, som intar scenen. En kille från Borlänge som rappar med gitarr i handen och enligt utsago bjuder på en bra liveshow.

– Både han och Prop Dylan har dessutom med sig duktiga DJ:s som skratchar på vinyl,

vet **Mattias Nilsson** att berätta.

Mera flow

Den tredje inbjudna gästen utifrån är unge Ejremar från Nyköping.

– Han är ett riktigt stjärnskott. Han fyllde 16 år i dagarna och är redan hur duktig som helst.

Utöver ovan nämnda trio, finns åländska Fryk (**Fredrik Hironen**) och Samhällstjänsten på plats.

– Det lilla jag har hört av Fryk på senare tid, kan jag säga att han blivit duktigare. Soundet är bättre liksom flowet med rimen. Det ska bli kul att höra honom.

Mattias Nilsson ingår i trion som utgör Samhällstjänsten.

– Jag tycker vi är bättre än någonsin. Vi har producerat mer och det känns riktigt bra. Vi har mer tajta beats och går mer åt party för att få med publiken.

Får vi höra några klassiker?

– Jodå, några kommer som folk tycker är bra, lite gamla godingar, men annars bara nytt material. Till och med sådant vi inte släppt på hemsidan ännu.

Under 18 år

Första akten beräknas köra igång vid senast halv tolv, och med fem artister på repertoaren blir det en fullspäckad natt.

– Man får se till att stå där, det kommer helt klart att vara värt det!

Hur är den åländska hiphop-publiken?

– Det är den mest varierande jag sett. Väldigt få lever för hiphopen, men många lyssnar på ett eller annat sätt, om det så är mainstream som Eminem. Vi har till och med haft folk som är 40+ i publiken.

För första gången är det ingen åldersgräns, utan även ungdomar under 18 år är välkomna.

– Det känns roligare att arrangera då. Det är värt att försöka, och det vore ju trist om man inte får någon respons.

Mer information om kvällen och artisterna finns på www.samhallstjansten.com.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

lin Tillström

Spelar just nu: Butthole Surfers – ”Dracula from Houston” (singel).
– Absurd text med grymt galen förpackning.
För övrigt... har jag till min förfäran insett att jag inte lyckats leta mig till en enda bokhandel sedan rean startade.

Jenny Sindén

Spelar just nu: Alphaville – ”Forever young”.
– En av tidernas i särklass bästa låtar helt enkelt. Brutalt skön låt.
För övrigt... önskar jag mig sommar

Grundstötning i Göta kanal

”Göta kanal 2 - Kanalkampen”
Bio Savoy fredag–torsdag 19.30.
Med: Janne ”Loffe” Carlsson, Eva Röse, Rafael Edholm med flera. Regi: Pelle Seth. Speltid: 1 tim 38 min. F-11.
★★★

Bio

En stillsam morgondimma vilar över den blanka sjön. Fåglar sjunger. **Svante Grundberg** målar sin kanot. Det är som att hela skapelsen väntar på att det ska braka loss. Väntar på ”Göta kanal 2 - Kanalkampen”.

Det finns något djupt sympatiskt över ”Göta kanal”-projektet. Jag kan verkligen tycka om tanken att göra en helt privatfinansierad rakt-på-sak-buskis. En film som inte hycklar, som går direkt till publiken utan att passera Filminstitutets konsulenter. En film där skådespelarna, på frågan om varför de ställde upp, inte svarar ”det starka manuskriptet”.

Jag önskar bara att det var bättre. Jag önskar bara att jag skrattade mer. Jag önskar bara att filmmakarna jobbat hårdare, att man slipat fram ett - just det - starkare manus, höjt tempot och ambitionsnivån och tvättat bort de plattaste skämten. För helt ärligt: De skämt i ”Kanalkampen” som inte är roliga är så lite roliga att du skrattar mer när du borstar tänderna.

Det är inte i grundidén som filmen går på grund. Storyn är rätt smart; en returmatch på

Mycket spridd. Rafael Edholm bakom ratten på Fortuna i ”Göta kanal 2 - Kanalkampen”, som gick upp i nästan 200 kopior vid premiären i Sverige i julas. FOTO: ANDERS BIRKELAND/SF

Göta kanal, ”Loffe” i hemmalaget igen, Svante och hans kanot, en sprängämnesbudget som skulle kunna värva Ronaldinho, **Rafael Edholm** som spelar sig själv – och så en inramning där ett produktionsbolag ska göra dokusåpa av kanalracet.

Och början är bra. Efter-som hela filmen är en transportsträcka plågas den inte av transportsträckor utan tutar och kör från ruta ett. Så länge de håller sig på kanalen, eller ramlar i den, funkalar komedi-

elementet. Inte minst genom ett anarkistiskt birollsgalleri av självdistanserade a-skådisar (och **Regina Lund**).

Sågs av 1,5 miljoner

Men ganska snabbt fastnar ”Kanalkampen” i en seg och repetitiv ismassa av halvkväderna skämt och långa avstånd mellan actionscenerna. I dialogpartierna sjunker tempot till optimistjolle i motvind.

Eva Röse och **Danilo Bejrano** dricker lakritshots på en restaurang, **Lena Endre**

konspirerar i mobiltelefon och man vill bara ställa sig upp och vråla ”Håll käften och åk båt!” Allt till en bakgrund av produktplaceringar lika diskreta som en plastspya på ett julbord.

Å andra sidan: Den första ”Göta kanal” hackades till träflis av surmagade sunkhat-tar som jag. Den sågs av 1,5 miljoner svenskar.

ERIK HELMERSON/TT SPEKTRA
erik.helmerson@ttspektra.se

Krönika / Malin Tillström

Hur gick det till utan internet?

Jag funderar på hur min värld var innan internet. Och hur i hela fridens namn folk fördrev död-tim-mar förr. Som på jobbet. Det går inte att få något gjort innan jag plöjt genom favoritbloggar, nyhetssajter och seriestrippar när datorn precis surrat igång.

Upptaget i telefon när jag försöker få tag på någon? Aftonbladet.se. Signaturen lagd på en artikel och ett andningshål uppstår innan nästa uppdrag? Salt.blogsome.com. Och så vidare, i all oändlighet.

Ett hem som inte är uppkopplat känns helt galet osannolikt i dag. Lika frekvent som jag uppdaterar mig om

senaste nytt, kollar jag av jobbmejlen. Det finns ju risk att jag missar något annars. Ledig eller inte. Det kan aldrig vara hälsosamt.

Utanför jobbets väggar lider jag lite av telefonskräck. Hur det alls blev så vet jag inte, men jag tycker det är vansinnigt jobbigt att ringa folk – om det så rör sig om mina närmaste vänner. Här kommer nätet in som en räddande ängel. Företag är nåbara genom mejladresser och formulär på webben, vänner är kontaktbara visa msn och längre utlägg är aldrig längre bort än Yahoo-mejlen. Tid för eftertanke och blaj samtidigt.

Det finns inga pinsamma tystnader i den uppkopplades värld. Kommer man inte på något rappt svar på msn, går det alltid att ljuga om ett toalettbesök. Du kan inte fejk-kissa i ett telefonsamtal.

Och när inspirationen tryter vid grytorna i köket, är det inte Mor Annas kokbok som ligger närmast till hands. Nej, det är ica.se, arla.se och alla andra fantastiska sökmotorer. Det är bara att knappa in några ingredienser man vet med sig att ligger i kylskåpet, och ett förslag på måltid med allehanda instruktioner ploppar upp på skärmen.

Så jag upprepar: hur gjorde man förr?

Jag förmodar att folk såg på tv. Tittade på Söndagsöppet, pillade sig i navlen och rafsade fram papper och penna när ett recept rullade förbi i eftertexterna av Mat-Tina. Kanske gick de till Nikolaj och fikade. Såg sina vänner i ögonen, tog en sväng genom Zeipels och gjorde upp om helgens planer.

Det är väl det sistnämnda som är den uppkopplades största problem. Bristen på spontanitet. Planer görs upp till punkt och pricka om när, var och hur man slutligen ses. Utöver det rymmer inte mycket annat. Å andra sidan finns svängrum för ett djupare plan som kan vara svårt att uppnå ansikte mot ansikte. Ett ”hur mår du” besvaras på Torggatan sannolikt med ett

FRÅGELÅDAN

I den lilla lådan vi kallar frågelådan finns denna vecka Jana Tholerus, 25 år. När Jana inte jobbar på Dino's tränar hon och träffar kompisar.

Vad tror du händer när man dör?

– Den som dör får väl se. Jag hoppas man får leva om sitt liv och göra det bättre, haha.

Vilken fråga skulle du driva om du var politiker för en dag?

– Jag skulle förbättra värden på alla plan, ekonomisk och så vidare.

När får du ångest?

– När jag har varit ute, jag gör alltid dumma saker när jag är full.

Du är ett djur, vilket?

– Jag är lätt en fågel, jag vill flyga. Fast jag flyger hellre som människa.

Vilka böcker har påverkat dig mest?

– Verklighetsbaserade böcker, till exempel ”Pojken som kallades det” och ”Gömda”. Man märker hur sjuk värld vi lever i egentligen.

Vad pratar du med dina krukväxter om?

– Mina blommor vissnar efter två dagar så jag har inte så många att prata med. Skulle jag prata med dem skulle jag nog fråga om de var törstiga eller något.

Varför är just du så söt?

– Jag är född söt.

När grät du senast?

– Jag grät för några dagar sedan när jag tittade på ett avsnitt av Greys Anatomy. Det var sorgligt.

Vem borde egentligen bli årets ålänning?

– Det är inte lätt för mig att säga som inte är från Åland, men jag tycker att jag borde få det eftersom jag försöker bli ålänning.

Vilken film har du sett flest gånger?

– Klienten har jag sett typ 20 gånger. Jag älskade den när jag var yngre. Ronja Rövardotter har jag också sett många gånger, men då var jag ännu yngre.

Föreställ dig själv om 10 år, vad ser du?

– Förhoppningsvis har jag en familj, och jobbar kanske inom vård. Om 10 år är allt skitbra.

Du får ge vem som helst vilken present som helst, vad ger du och till vem?

– Jag skulle ge Linda en biljett fem från Thailand. Det skulle hon nog inte gilla, men jag saknar henne.

Vad längtar du efter just nu?

– Jag längtar efter våren. Det är för kallt nu. Jag gillar nog snö i fjällen, men inte när man ska gå och blir blöt om fötterna.

Vem var du kär i senast?

– Jag är nog lite småkär just nu men jag tänker inte säga vem.

Vad saknar du på Åland?

Min katt saknar jag. Hon är den finaste som finns.

Text och foto: JOHAN ORRE

FILM, SPEL, MUSIK

Magazin, Torgg.6, tel. 12 154 Öppet: mån-fr 9-17, lör 10-14

Sommarstuga brann ner till grunden

Grannar såg att det brann

Det var grannarna som upptäckte att sommarstugan i Lemland Lemböte brann vid 18.30-tiden i går kväll. Stugan blev totalförstörd.

Brandchef Jan Johansson var fortfarande kvar på brandplatsen vid 22-tiden i går kväll. Så här berättade han:

- Larmet kom 18.33 och det tog inte mer än åtta-tio minuter innan Lemlands FBK och Jomala FBK kom till platsen. Då var stugan helt övertänd. Alla fönster hade exploderat och elden slog ut.
- Larmet kom från grannar som såg att elden slog ut genom taket i den tillbyggda stugan av äldre modell.
- Som han såg kunde elden ha börjat någonstans under altanen. Ågarna hade besökt stugan för ett par dagar sedan, men ingen hade eldat i spisarna.
- Det blir nu polisens sak att reda ut brandsaken.
- Eftersläckningen pågick sent i går kväll. Lemlands FBK lämnade kvar några människor för att hålla koll fram till midnatt.
- efter det far vi bara sporadiskt och tittar så att elden inte blossar upp igen, berättade Jan Johansson.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Övertänt. Stugan i Lemböte totalförstördes i branden i går kväll. Som mest fanns 25 personer på plats för att släcka elden.

Foto: MAGNUS ANDERSSON

Borta. Birka-koncernen vände 2005 års minusresultat till plus under fjolåret. Försäljningen av Birka Princess, som på bilden ligger förtöjd i Västerhamn i väntan på seglatsen söderut, bidrog ytterligare till att kassan stärktes. Foto: STEFAN ÖHBERG

Birka vände minus till plus

Birka Lne-koncernens rörelseresultat förbättrades med 10 miljoner euro under 2006, från minus 4 miljoner euro till plus 6 miljoner euro. Trots upphämtningen föreslår styrelsen att ingen dividend betalas ut.

Gårdagens bokslutskommuniké var säkert glädjande läsning för aktieägarna. Förbättringen av rörelseresultatet med 10 miljoner euro är exklusiva fartygsförsäljningar. Försäljningen av Kent Loyalist och Birka Princess gav 18,5 miljoner euro i kassan.

Om fartygsförsäljningarna räknas in förbättrades rörelseresultatet från minus 4 miljoner euro till plus 24,7 miljoner euro. Koncernens omsättning var 94,7 miljoner euro i fjol, en minskning från 115 miljoner euro året före. Antalet anställda minskade från 912 till 689, en minskning med 333 årsarbetsplatser. Framtidsutsikterna för kryssningsverksamheten betraktas som fortsatt tuffa. Marknadsläget är mycket hårt, heter det, men trots det väntas 2007 bli bättre än 2006.

ANNIKA ORRE

Tomtauktion inte klar än

■Fullmäktige vill ha mer utredningar kring förslaget att en del av stadens tomter säljs på auktion istället för att lottas ut. Enligt ett förslag i bostadsproduktionsprogrammet kunde 25 procent av tomterna säljas till högst budande. Liberalerna ville ha konsekvenserna av detta utredda. Tekniska nämnden förkastade efter omröstning förslaget om auktion. I stadsstyrelsen

föreslog stadsdirektören att auktion kan användas om efterfrågan förväntas vara större än utbudet. Förslaget förkastades efter omröstning, där de frisinnade och obundna ville ha auktion medan liberaler och socialdemokrater ville ha kvar dagens system. Fullmäktige nöjde sig inte med det på sitt senaste möte utan beslöt om återremiss, för att få stadsplanenämndens syn på saken. (ht)

Åländska aktiekurser

1.3.2006	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	600,00	1.000,00	45,00
M:hamns parti	1.500	–	50,00
M:hamns telefon	2.200	2.450	74,00
Eckerö rederi ab	39,00	40,00	1,00
Hildegard	42.000	–	2.250
C Rundberg	105,00	–	1,80
ÅTT	–	65,00	–
Alfa	21.250	22.500	750

HELSINGFORSBÖRSEN			
Birka Line A	13,20	13,90	–
Birka Line B	11,75	13,19	–
Nordea	11,42	11,44	0,35
Nokia	16,06	16,08	0,37
Viking Line	22,77	24,00	–
ÅAB A	26,50	27,99	1,00
ÅAB B		25,70	26,20
1,00			

Nergången på börserna världen över fortsatte i går på eftermiddagen efter en någorlunda lugn förmiddag. Vid 16-tiden låg Helsingforsbörsen över 2 procent ner från att ha legat på plus på förmiddagen och Nokia gick ner från 16,40 till under 16 euro i ett skede. Yngve Söderlund på Ålandsbanken säger att det var statistik från USA; permitteringssiffror och yenhandeln, som satte fart på oron igen. Han konstaterar att när läget är negativt så tolkar marknaden alla siffror negativt. Psykologin spelar och då hjälper det inte att företagsvinsterna är ok. Det man enligt Söderlund eventuellt kan spekulera kring är om det kan bli så mycket bättre än det har varit. Kurserna har gått upp i över ett halvt år nu, så det är också begripligt om en del vill plocka hem vinsten. Totalt hade Helsingforsbörsen från tisdagen till i går vid 16-tiden gått ner 6,5 procent efter att ha gått i stort sett oavbrutet uppåt sedan juni. Orklaaktien låg i går på 393 Nkr, en klar nedgång också där.

Stort intresse för åländsk form

Hantverksskollektivet Salts nya lokal i Sjökvarteret var bågande full av människor som intresserar sig för form, åländsk form. Eller var det manne mästervermformgivaren Stefan Lindfors som lockade och drog?

”Offentligt samtal om åländsk form och åländsk identitet” löd runiken för kvällens debatt. Vad ska Åland med design till? Kan man marknadsföra Åland med hjälp av formgivning? Fins det en specifik åländsk form? Kan man skapa en sådan, var det ämnesområde som skulle diskuteras. Arrangör var Åland Form, ett samarbetsprojekt med landskapsregeringen och EU och där Ålands handelskammare är projektägare och Pernilla Karlsson vid April Kommunikation är projektledare. Åland Form uppges vara en motsvarighet till projektet Designåret i Sverige och målet är att höja medvetenheten om form på Åland.

Intresserade

Massor av intresserade hade sökt sig till det nya, vackra huset för att höra panelen bestående av Stefan Lindfors, Anna Sundblom och Peter Winquist – alla med långa meritlistor på området. Debattledare var Staf-

Fullt. Salt-butiken fungerade bra som rum för samtal om form. I dag inviger formgivaren Stefan Lindfors huset. I går kväll deltog han i diskussionen tillsammans med keramikern och industridesignern Peter Winquist och metallkonstnären Anna Sundblom. Ledare var Staffan Bengtsson, känd från tv. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

fan Bengtsson, känd från många SVT-program om form och design.

Pratglada herrar

Men så mycket till debatt blev det inte under den timme som Nya Åland var med. Pratglada herrar som Lindfors och Bengtsson tog över och något riktigt sammanhang skapades inte åtminstone inledningsvis. Kanske det hade räckt att låta Stefan Lindfors prata ensam –

han har ju inga svårigheter med att hålla låda? Att möta formgivare på andra håll för att få impulser, och att föra ut det som görs på Åland utanför landskapet lyftes fram av panelen. Eller som Stefan Lindfors uttryckte det: – Det är ju ingen idé att hålla på i många år ensam och tycka att det man gör är jättefint.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Samtal. Stefan Lindfors (på bordet) och Staffan Bengtsson tog snabbt över samtalet. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Det är förstås så att de dramatiska förändringarna i historien är särskilt fascinerande.

Första världskrigets utbrott och de omvälvningar som sedan följde.

Eller kalla krigets slut när Europas

karta plötsligt ritades om utan blodigt krig.

Men också det rakt motsatta är spännande: Det nästan oföränderliga.

Som våra förnamn.

Trots att de är i ständigt bruk ligger

traditionen så tung över dem att många av de namn vi använder i dag fanns på Åland redan under tidig medeltid.

Den stora revolutionen inträffade faktiskt redan för tusen år sedan, när kristendomen kom till Norden.

Med förnamnen från forntid till nutid

Vi lever förvisso i en ständigt föränderlig värld. Men samtidigt finns mycket omkring oss som är påfallande beständigt.

Dit hör våra förnamn.

Även om vi förflyttar oss tillbaka till medeltiden – till den tid då de äldsta bevarade skriftliga källorna som rör Åland tillkom – märker vi att var och varannan person bar namn som fortfarande är fullt gångbara.

Den äldsta urkunden som nämner ålänningar är skriven på latin i Saltvik den 15 mars 1322, alltså för nästan sjuhundra år sedan, och rör en gård Tjudnäs som låg på Kastelholms kungsgårds nuvarande marker.

Där nämns ålänningar med för oss alldagliga namn som Johannes, Martin och Torbjörn. Trots att de bör ha varit födda så tidigt som i slutet av 1200-talet.

Det äldsta åländska dokumentet på svenska skrevs i Bastö den 4 oktober 1367 och omtalar namn som Magnus, Tore, Niklas, Algot och Ola.

Nu ska i ärlighetens namn sägas att de två dokumenten också nämner personer med för oss ganska främmande namn, som Ernvast, Önde, Banne och Finvid.

Dit hör också det enda kvinnonamnet, Siglög, som verkligen doftar hednisk forntid. Men så är det också känt från runstenar i Uppland och Östergötland. Siglögs man däremot hette Andreas, ett på den tiden ganska nytt namn som hade kommit till Norden med kristendomen.

Det visar att 1300-talet ännu var en brytningstid. Kristendomen var visserligen sedan länge etablerad på Åland, men i kultur och sedvänjor levde säkert ännu mycket hedniskt kvar. Dokumentet från 1322 nämner inte bara Siglögs man utan också tre bröder: Sibbe, Johannes och Martin. Siglög och Sibbe är hedniska namn, Johannes och Martin kristna.

Personnamn i ortnamn

Trots att de skriftliga handlingarna på Åland börjar först på 1300-talet kan vi genom ortnamnen få en uppfattning om ett ännu äldre namnskick.

Allt personnamn ingår i många åländska bynamn är uppenbart. Det är just så enkelt att förleden i Gunnarsby är mansnamnet Gunnar. Samma gäller Persby, Andersböle och Olofsnäs. Faktum är att de flesta bynamn på Åland som slutar på -by, -boda, -böle och -näs har ett personnamn som förled.

Enligt ortnamnsforskarna har de alla tillkommit på medeltiden. De med efterleden -by är vanligtvis äldst, troligen från 1100-talet eller seklen däromkring, medan de andra är tillkomna i ett något senare skede, flertalet förmodligen på 1200-talet.

Ortnamnen avslöjar att 1100-talets ålänningar kunde bära namn som Harald (Haraldsby), Live (Liby), Björn (Björby), Ragnvald (Rangsby), Sibbe (Sibby), Vifast (Vivastby), Inge (Ingby), Ulf (Ulfby) och Fröbjörn (Frebbenby).

Så här långt tillbaka i tiden hittar vi mycket få kristna personnamn. Ett undantag är Persby, men namnet Per (Petrus) var ett av de första kristna namnen som letade sig upp till våra breddgrader. Det nämns redan på en uppländsk runsten.

Om vi flyttar oss framåt till de lite yngre ortnamnen, de som slutar på

Den största och mest genomgripande förändring som någonsin inträffat i Norden skedde när den kristna kyrkan etablerade sig för omkring tusen år sedan. Det var inte bara religionen som blev en annan, med tiden blev också hela samhället ett annat, i stort som smått. Imponerande kyrkor byggdes i tusental runt om i Norden – här Jomala kyrka – samtidigt som människornas värderingar ändrades så att de exempelvis inte längre gav sina barn de förnamn som deras förfäder hade använt. Foto: Håkan Skogsjö.

-boda, -böle och -näs och där flertalet kan förmodas ha tillkommit på 1200-talet, blir bilden en annan. Det kristna inflytandet är betydligt större, och vi hittar namn som Anders (Andersböle), Pål (Pålsböle), Markus (Markusböle), Gregorius (Grägnäs), Johannes (Jussböle), Petrus (Pettböle) och Bengt (Bengtseböle) liksom namn som förmodligen av många uppfattades som kristna, exempelvis det tyska Henrik (Hindersböle).

Men fornsvenska namn var fortfarande populära: Knut (Knutsboda), Björn (Björseboda), Vaste (Vassböle), Öden (Ödanböle) och Vessing (Vessingsboda).

Som vi ser är åtskilliga av dessa riktigt gamla åländska personnamn fortfarande i fullt bruk.

Till 1500-talet

Men låt oss flytta oss framåt i tiden, till 1500-talet, då källorna börjar flöda ymnigare och vi kan få en mer fullödlig bild av namnskicket.

Skattelängderna från 1537 och 1539 ger oss besked om vad dåtidens vuxna ålänningar hette och vilka namn som var populärast. För första gången får vi också en bra bild av kvinnonamnen.

De namn som ålänningarna helst gav sina döttrar i slutet av 1400-talet var Margareta, Brita, Karin, Kerstin, Anna och Elin. Inte mindre än tre av fyra fick något av dessa namn.

Andra namn som förekom var Ingeborg, Ingrid, Barbro, Lucia, Ce-

cilia, Agnes, Gertrud, Malin, Ragnhild och Ragnborg.

Vid samma tid hette männen Olof, Per, Jöns, Nils, Erik och Jakob. Drygt hälften av alla män bar något av dessa sex namn. De var alltså inte lika dominerande som de vanligaste namnen bland kvinnorna.

Andra ganska populära pojknamn i slutet av 1400-talet var Lars, Måns, Henrik, Mickel, Mats, Anders, Bengt, Knut, Hans och Mårten. Bland de mer ovanliga hittar vi Kornelius, Esbjörn, Harald, Josef, Lukas, Marcilius, Torbjörn, Vitting och Zackarias.

Vid den här tiden hade de gamla fornsvenska namnen nästan helt trängts undan till förmån för framför allt kristna namn, men också namn inlånade från exempelvis Tyskland.

Om vi räknar Olof och Erik som kristna namn – de har ett fornordiskt ursprung men var också helgonnamn – var det bara drygt tio procent av ålänningarna som hade ett fornsvenskt namn i slutet av 1400-talet.

Det visar att brytningstiden mellan hedendom och kristendom var förbi. Den kristna kulturen hade tagit greppet också om något så traditionsbundet som människornas namn.

Förändringens tid

Detta senmedeltida namnskick kom

sedan att fortleva tämligen intakt på Åland – liksom i resten av Sverige och Finland – i flera hundra år.

Ända till 1800-talet – de stora förändringarnas sekel.

Järnvägen, telefonen och ångbåtarna fick världen att krympa. Industrialiseringen gav människorna en ny vardag när arbetet flyttade från jordbruket till fabrikerna. På Åland, där fabrikerna var få, blev det istället sjöfarten som lockade den unga generationen.

En ny tid kräver också nya namn.

Kanske var det så många på Åland kände när de började ge sina barn namn som Vilhelmina, Amanda, Ida,

dan andra aldrig riktigt repat sig efter den första formtoppen. Dit hör väl Hulda, Selma och Hilma samt Teodor, Emerik och Fridolf.

Ett åländskt namn

Men finns det några namn som är typiskt åländska?

Egentligen inte.

Det åländska namnskicket skiljer sig i äldre tider inte på något avgörande sätt från andra trakter inom Sverige och Finland.

Möjligen kan man peka på ett namn som karaktäristiskt för Åland: kvinnonamnet *Iliana* med kortformen *Ilia*.

Det verkar ha börjat användas under 1600-talet och förblev i bruk in på 1800-talet. Sista barnet som fick namnet var en Erika Iliana som föddes 1836 i Kungsö i Jomala.

Riktigt populärt var väl Iliana aldrig, men inte helt ovanligt.

Förmodligen är namnet en variant av Juliana, och så verkar det också ha uppfattats under 1800-talet. Många flickor som på 1700-talet döptes till Ilia dog som Juliana.

Men Iliana är inte unikt åländskt. På andra håll i Sverige användes det under 1300- och 1400-talen, men förefaller mer och mer ha kommit ur bruk i början av 1500-talet.

HÅKAN SKOGSJÖ

Augusta och Matilda eller Valfrid, Ferdinand, Otto, August och Reinhold. Det var namn som barnens far- och morföräldrar kanske hade hört talas om, men aldrig skulle kommit på tanken att ge sina egna barn.

Många av de nya 1800-talsnamnen har överlevt och är fortfarande populära – som Jenny, Julia och Ida liksom Anton, Frans och Oskar – me-

Sälj det du inte behöver med en annons i **Torget**

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan.

Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annonser i tidningen och på torget.ax 0€

Bild på hemsidan 0€

Bild i tidningen 10€

Signatursvår 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

Nya Åland
☆☆☆

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Vi har pratat med hans klubb under veckan och är överens om en eventuell övergång.

DIF:S KLUBBDIREKTÖR BOSSE ANDERSSON I AFTONBLADET OM 23-ÅRIGE VÄNSTERBACKEN JAN TAUER FRÅN EINTRACH BRAUNSSCHWEIG. INGEN ANDRE HANSELL ALLTSÅ? ELLER...

Avgörande match för fortsättning i ligacupen

LIGASTART 31 DAGAR

FOTBOLL. En tuff bortamatch väntar för Åland United som möter ett lag på samma poäng i ligacupen. Ska det bli en fortsättning, krävs seger.

Om Åland United ska ta sig till semifinal i ligacupen, krävs i förstahand en seger mot Tips på söndag i Myrmäkihalli i Helsingfors.

– Det är tufft med bortamatch, det är alltid svårt. Vi får se vad det blir, men det blir svårt att möta ett så här bra lag som också behöver vinst, säger tränaren Robert Dahlin.

Han har en intakt trupp att tillgå, bortsett från **Natalia Rickne** som har influensan.

– Vi har inte laddat inför matchen speciellt, utan tränat på som vanligt. Herrarna hade ju match i tisdags, så vi är en träning kort – men det ser bra ut.

Laget tränar något annorlunda inför uppträppningen av säsongstarten i damernas FM-liga.

– Vi satsar på att bli annorlunda i kroppen. Det märks inte än, men det ska ge resultat inom en månad. Vi ligger i rätt fas och söndagens match blir vårt första avstamp.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Viktig. Ing-Marie Holmberg och hennes lagkamrater har en viktig match att ta sig an i helgen om man vill nå slutspel i ligacupen. Foto: JONAS EDSVIK

Upplandsserien i fotboll:

Alla åländska lag börjar på hemmaplan

FOTBOLL. Samtliga fem åländska lag som spelar i Upplandsserien börjar sin säsong på hemmaplan. Först ut är IF Fram som inleder med att möta Väddö IF 21 april.

Fem åländska lag finns med i Upplandsserien för seniorlag. Och samtliga lag får börja säsongen med match på hemmaplan. IF Östernäskamraterna i division VI, norra zonen, börjar med att möta Tierps IF,

som föll ur femman, 28 april. IF Fram, som detta år spelar i den östra zonen, har Väddö IF som premiärmotståndare 21 april.

I division VII möter Eckerö IK fjolårets tabelltrea Tobo/Örbyhus FF i sin premiär 28/4.

IFK möter nykomling

FC Åland vann femman ifjol men fick efter lite om och men ändå stanna kvar i serien med sitt unga lag. De har sen pre-

miär hemma mot Norrskedika IF 12 maj. IFK Mariehamn, i division IV, börjar med att möta nykomlingen Gräsö IF. Matchdatum är 28 april.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Kvar i femman. FC Åland får spela kvar i femman trots att laget tog hem serien ifjol. Samtliga åländska lag i Upplandsserien har sina premiärer på hemmaplan denna säsong.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

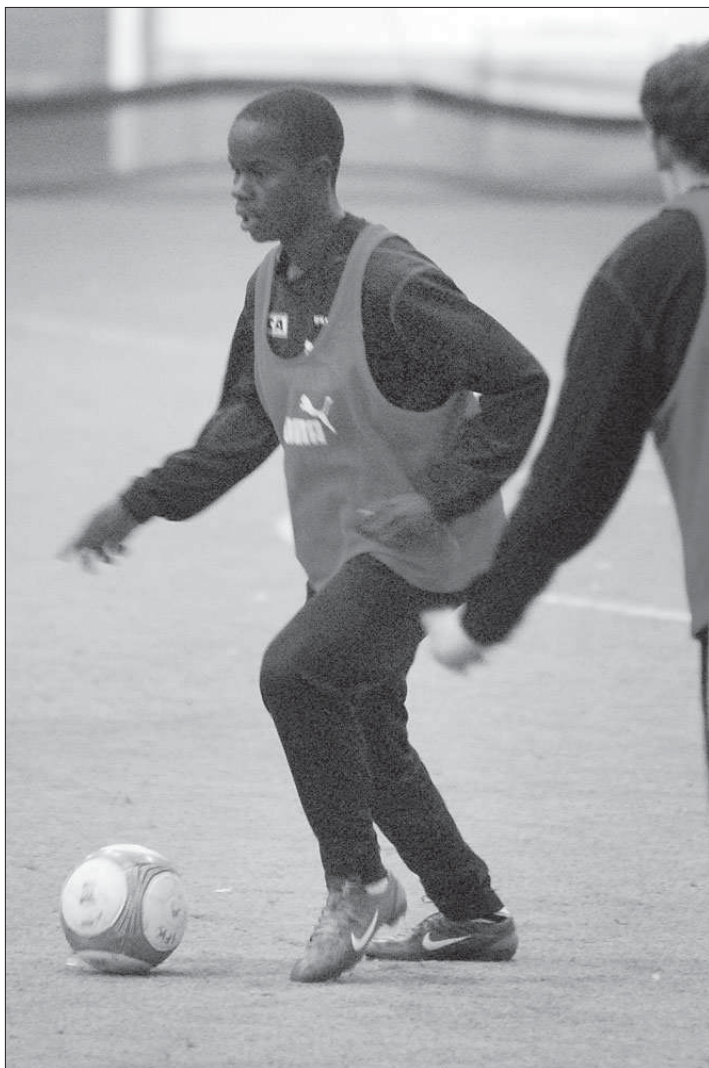
IFK testar ung talang

FOTBOLL. IFK Mariehamn har ytterligare en testspelare på prov. I tisdags kväll anlände **Amos Ekhalie** från Kenya, född 1988, till Mariehamn för att träna med laget under några veckor.

– Amos, som spelar för Coast Stars i Kenyas Premier League, hör enligt bedömare till en av de mest lovande spelarna i Östafrika, rapporterar klubbdirektör **Peter Mattsson**.

De senaste åren har flera talanger från Ekhalies region slagit igenom i Sverige, bland andra **Mariga** och **Karekazi** (Helsingborg) samt **Robert Mambo Mumbo** (Häcken). (mt)

Testar. Amos Ekhalie är senaste testspelaren i raden för IFK. Foto: JONAS EDSVIK

Sportens kom ihåg

■ **Poker:** Nu är det åter dags för en helkväll med poker endast för kvinnor på Casino Paf. På lördag 17:00 startar kvällen, det blir föreläsning av svenske pokerspelaren Ulrica Skönnemark, pokerskola och pokerturning med spel om en stor prispott. PAF bjuder på dryck, tilltugg, fina välkomstpaket och gratisspel på automater och nätspel. Köp din biljett från Casino PAF på Torggatan 14.

■ **ÅSSF:** ÅM i luftgevär för stödskyttnar avgörs i Bredmo på onsdag 18.15. OBS! ÅM för dem som skjuter i klass A är uppskjutet en vecka och avgörs således den 13 mars 18.15.

■ **IF Åland-orientering:** Orienteringsläger på lördag vid Folkhögskolan. Anmälningarna till ÅID:s kansli senast onsdag. Mera info på hemsidan.

■ **ÅSSF:** För den som vill beställa klubbdräkt finns det nu möjlighet att prova storlekar i Bredmo från och med onsdag den 28.2 och två veckor framöver. Närmare information kan fås av Sandra Österman på telefon 040-5136946

■ **MLK:** Årsmöte på lördag 13.00 på Bollhalla. Stadgeenliga förhandlingar. Kaffeservering.

■ **Ford Classic och Motorsport Club:** Månadsmöte på söndag 14.00 i Idrottsgården.

■ **ÅMK-folktrace:** Stormöte för folkracesektionen lördag 10 mars 11.00 på Klubben. Vid frågor kontakta Åse Ask 0457 5243 908.

■ **ÅSSF:** Viltmåls-ÅM på lördag 10.00 på Bredmobanan. Normallopp + blandlopp.

■ **IFK-fotboll:** P-99 Y har match mot JIK på måndag 18.00 i Vikingahallen. Samling 17.30. Ingen träning tisdag 6 mars.

■ **VÅSC-innebandy:** Pga Köpmannamässan så är det inga träningar i Baltichallen fr.o.m måndag 5 mars t.o.m. måndag 12 mars.

■ **ÅID/HIK-skidor:** Barnens Vasalopp 1,1 km på lördag 13.00 på Hammarvallen. Diplom och medalj till alla startande.

■ **MLK-tennis:** Kom i form och samtidigt förbättra dig i tennis. Vi erbjuder varierande träningar med utbildad tränare. Torsdagkvällar 18.00-19.00 eller 19.00-20.00. Tränare Magnus Hjulström. Anmälan/frågor ring 23337. 8 platser kvar.

IFK får svårt nå kvartsfinal

FOTBOLL. Trots tisdagens seger mot KooTeePee med 2-1 får IFK Mariehamn mycket svårt att nå kvartsfinal i ligacupen dit de fyra främsta lagen i varje grupp går. IFK har spelat klart sina sex matcher och ligger på fjärde plats med 5 poäng. Bakom IFK återfinns MyPa med 4 poäng och FC Honka på 3 poäng. Bägge lagen har dock tre matcher kvar att spela. En seger av någondera lag räcker för att IFK ska missa fortsatt spel i ligacupen. (be)

Barnens Vasalopp med riktiga stationer

SKIDOR. Det traditionella Vasaloppet arrangeras på söndag med 51 ålänningar anmälda till starten. Samtidigt arrangeras ett Vasalopp på hemmaplan, men för barn.

Med start klockan 13.00 på lördag, kan alla barn delta i skidloppet som startas på Hammarvallen i Hammarland. Sträckan är planerad till 1,1 kilometer, men kan kortas av något om det är dåligt med snö.

– Vi stannar på vätskekontrollerna, som bland annat heter Mångsbodarna och Evertsberg och går till sist i mål i Mora. Precis som i riktiga Vasaloppet, rapporterar **Charlotte Mattsson**.

Självklart får alla deltagare nummerlapp, diplom och medalj. (mt)

Sport på gång

FREDAG

Fotboll
Eckeröhallen
ÅM P15-16: 17.30 IFK-JIK.
ÅM-damer: 19.00 FCÅ-IFK.
ÅM-herrar: 20.30 Östernäs-SIF.

Bowling
Idrottsgården
GP5: 12.00, 8 serier (am).

LÖRDAG

Bowling
Idrottsgården
GP5: 10.30, 8 serier (am).

Skidor
Hammarvallen
Barnens Vasalopp: 13.00, 1,1 km.

Skytte
Bredmo
Viltmåls-ÅM: 10.00, normallopp + blandlopp.

SÖNDAG

Fotboll
Eckeröhallen
Träningsmatch: 15.30 IFK Mariehamn-Degerfors.
ÅM P15-16: 18.00 FCÅ-IFK.

Bowling
Idrottsgården
GP5: 10.30 och 14.30, 8 serier (am).

Ishockey
Islandia
Upplandsserien: 14.30 IFK Mariehamn-Östervåla IF.

Messa Nyan!
0457-323 4444

► LEDIGA PLATSER

Ålands
landskapsregering

lediganslår
ett moderskapsvikariat
som

Bokningschef

för Ålandstrafiken
vid trafikavdelningen
med inskolning och
tillträde enligt över-
enskommelse.

Kontaktperson: sjötra-
fikchef Bo Karlsson
eller avdelningschef
Niklas Karlman, tel.
25000.

tre tjänster som

Bokare

vid trafikavdelningen,
inskolning och tillträ-
de enligt överenskom-
melse.

Kontaktperson: vik.
bokningschef Mirva
Metsola, tel. 25206
eller sjötrafikchef Bo
Karlsson, tel. 25000.

För ytterligare infor-
mation hänvisas till
Ålands landskapsre-
gerings hemsida eller
officiella anslagstavla

Ansökningshandling-
arna skall vara land-
skapsregeringens re-
gistratorskontor till-
handa **senast den 22
mars 2007 kl.16.15.**

Ålands landskaps-
regering PB 1060,
AX-22111 Mariehamn.

www.regeringen.ax

4	6	8	7	1	5	2	3	9
3	1	5	4	2	9	8	7	6
9	7	2	8	3	6	1	4	5
8	4	6	9	5	2	7	1	3
7	2	3	1	6	4	5	9	8
5	9	1	3	8	7	6	2	4
6	5	9	2	4	1	3	8	7
2	3	4	5	7	8	9	6	1
1	8	7	6	9	3	4	5	2

► LEDIGA PLATSER

lediganslår följande
tjänst en ordinarie
befattning som

lärare i sång

från och med 1.8.2007
med en undervisnings-
skyldighet på 23 vecko-
timmar. Undervisning i
solosång 11-15 vecko-
timmar, afrosång 2-4 vt
samt kör och ensemble
6-10 vt.

Behörighetskrav är lämp-
lig högskoleexamen eller
vid konservatorium av-
lagd examen på stu-
dielinjen för lärare vid
musikläroanstalt.

Tjänsten har ett års prövo-
tid.

Lön enligt gällande avtal.

Sedvanliga verifierade
ansökningshandlingar
skall vara direktionen
tillhanda **senast den 21
mars kl 16.15** under föl-
jande adress: Direktionen
för Ålands musikinstitut,
Grindmattesvägen 7,
22100 Mariehamn

Mer information via mail:
musikinstitutet@
ami.aland.fi eller per tele-
fon +358 18 23 393.

Direktionen för
Ålands musikinstitut
Marcus Boman rektor

Kistlocket slås fast på Eckerölinjens ålandstrafik

■ Angående den senaste tidens debatt om Eckerö-
ledningens nya kurs.
Vad manne Eckerölinjens
nya ledning riktigt är ute
efter? Är målsättningen att
fortast möjligt få ålänningar
att sluta resa med dem,
eller har man redan inlett
avvecklingen av Ålandstra-
fiken nu, när Viking Line
kommer med nytt tonnage?

Vi åkte tre personer över
på semester med ms Eck-
erö den 14.2 med kvällstu-
ren. Stressad som man är
när man slutar arbetet vid
17-tiden så hinner man
inte äta någon kvällsmat
hemma innan man skall
iväg 18.30 från Berghamn,
utan man ser fram emot en
avkopplande inledning på
semestern i fartygets å la
cartematsal.

När vi kommer ombord
ser vi till vår stora glädje
att restaurangen knappt är
halvfull och går förvåntans-
fulla till ingången. Där möts
vi av en skylt där det står
fullbokat, så vi blir lite fun-
dersamma. En servitör kom-
mer och ser uppgiven ut och
säger: ”Tyvärr kan vi inte ta
in mera kunder eftersom jag
är ensam här och serverar”.

Inget ont över honom
för han var jättetrevlig vid
sitt framförande, men vad
manne Eckerölinjens led-
ning tänker på när man inte
ser till att det finns tillräck-
ligt med personal ombord?
Någon form av insikt måste
man ju ändå ha via bok-
ningslistor etcetera? Att
som nya vd:n gå ut i pressen

och säga att passageraranta-
let varierar kraftigt dag från
dag och att det är omöjligt
att kunna hålla full styrka
hela tiden är ett väldigt
dåligt argument i dagens
datasamhälle med bokning
via internet med mera.
Och långt ifrån fullsatt var
fartyget också, eventuellt.
halvfullt.

Nåja efter det vandrade
vi vidare till cafeterian där
det också var full kaos vid
matserveringen och en lång
kö mötte oss. Denna kö
ringlade sig dessutom lång-
samt fram på grund av att
det endast fanns en kvinna
vid kassan som var tvungen
att rusa mellan kaffekassan
och matkassan och betjäna!
När vi äntligen fick betala
vår mat som svalnat rejält
under kötiden så möttes
vi även av henne med ett
trevligt bemötande - otroligt
egentligen med tanke på
hennes stressade situation.

När kön knappt var slut
drog man fast och stängde
varmmatsförsäljningen även
där, detta var ganska så
exakt kl. 19.00 - alltså man
serverade varm mat endast
30 minuter efter avgång!
Undrar hur många passage-
rare som svängde när de såg
den rätt så långa kön och
tänkte komma tillbaks lite
senare och få sin mat, men
tji fick de och fick nöjsamt
finna sig i att bli utan varm
mat denna resa!

I dagens samhälle finns
det ett ord som männis-
kor hatar och det är ordet
”KÖ”, lika som det finns ett
annat ord som människor

ser upp till och det är ”NU”,
plus att man är beredd att
betala för god snabb service
och bra kvalitet! Med andra
ord, ingen vill stå i kö, och
man önskar att allt skall ske
omgående.

Detta har fungerat bra
ombord på Eckerölinjen
tidigare men nu har tyd-
ligen nya ledningen totalt
frångått detta, på grund av
att man lever i den villfarel-
sen, att man kan spara hur
mycket som helst genom att
dra ner på personal.

Sanningen är att inom den
sektorn där passagerarre-
derier och övrig affärsverk-
samhet med personlig betjä-
ning verkar, blir resultatet
det motsatta! Det borde
väl ligga i deras intresse
som resultatansvariga att
få in så mycket pengar som
möjligt av varje passagerare,
detta torde vara synnerligen
livsviktigt för Eckerölinjen
med tanke på deras korta
överfartstid. Det kan inte
vara ekonomiskt försvarbart
av en företagsledare att ha
passagerarna och stå och
köa efter billig cafeteriamat
hela resan?

Var via infon också
och växlade lite pengar, blev
där betjänade av inten-
denten eftersom pursern
måste hoppa in i matsalen
och assistera. Helt otroligt!
Är ledningens målsättning
att inom snar framtid driva
fartygets serviceställen med
endast 2-3 personer, som
rusar fram och tillbaks
mellan de olika försäljnings-
punkterna som yra höns?

Och hur länge pallar Eck-
erölinjens hittills trevliga
personal att upprätthålla
sitt goda humör och bli kvar
på sin tjänst? Men kanske
ledningen strävar efter att
få in ny oerfaren (billigare?)
arbetskraft istället?

Man märkte en negativ
förändring redan när nya
koncernchefen tillträdde
och kunde se hur man sakta
började hamra fast kistlock-
et. Nu när nya vd:n också
tillträtt så verkar det som
om de kör med varsin spik-
pistol för att fortsatt möjligt
få in sista spiken i kistan.

Med tanke på Viking-
linjens kommande nybygge
som kommer att plocka
största delen av ålänning-
arna, och de som skall till
Åland, åtminstone de som
inte bor i, eller skall till Eck-
erö med omnejd, så borde
man vara ytterst mån om att
upprätthålla en god och bra
service för att överhuvudtaget
kunna behålla några passage-
rare på linjen.

Det är nu fram tills detta
fartyg kommer som det är
ytterst viktigt att kunna visa
en hög service och trivselnivå
för sina passagerare och på så
sätt få dem att fortsättnings-
vis välja Eckerölinjen. Men
kanske målsättningen är att
få bort ålänningar och pend-
lare och inrikta sig på något
annat klientel - vilket det
kan vara vet endast rederiets
ledning/styrelse.

Säkert bra med förändring-
ar bara de sker med yttersta
omdöme.

**”Å cafeteriamaten e inge´
god längre heller”**

Slagrutan fortfarande humbug

■ I tidningen Ålands bilaga
Hem&Bygg 9 februari 2007 be-
rättas om ett hus i Lumparland.
För att undvika vattenådror
och farlig jordstrålning hade
man byggt huset efter slagru-
tans utslag.

Jag hade en del synpunkter
på innehållet i reportaget men
befann mig vid tillfället utom-
lands och kunde först senare
lämna mina funderingar till
tidningen Åland, som dock har
valt att inte publicera dem.

Det är inte bara somliga som
inte tror på de här lärorna, vi
är många. Vetenskapen har
sedan länge känt till de fysiska
krafter som påverkar alla typer
av slagrutor, och sedan mitten
av 1800-talet även det neuro-
logiska fenomen som utlöser
utslaget och som går under
namnet ”idémotorisk reflex”.

Beträffande vattenådror vill
jag citera ett par uttalanden av
Jesper Jerkert, civilingenjör i
teknisk fysik vid Kungliga Tek-
niska Högskolan i Stockholm:

”Gamla slagrutemän hade
den uppfattningen att vat-
tenådror pulserade lika som
blodsystemet i vår egen kropp.
Numera är den uppfattningen
sedan länge övergiven inom
vetenskapen. Geologerna vet i
dag att grundvattnet är mycket
jämnare fördelat i marken, och
att det endast vid speciella jord-

och berggrundsförhållanden
kan bildas skikt eller kanaler
som börjar likna ”vattenådror.”

”Min egen uppfattning är att
folkloristiska eller religions-
vetenskapliga undersökningar
mycket väl kan vara motivera-
de. Det vore dock bortkastade
pengar att satsa på forskning
som syftar till att ta reda på om
slagrutan fungerar. Den frågan
är sedan länge avgjord.”

De troende framhåller gärna
att kännedomen om jord-
strålning är en ”urgammal
kunskap” som fanns redan i det
gamla Kina i form av ”draklin-
jer”. Draklinjerna slingrade sig
emellertid i oregelbundna buk-
ter genom landskapet, medan
Curry- och Hartmanlinjerna
påstås vara rätta linjer som möts
i rätta vinklar.

Det finns inget känt samband
mellan kinesernas draklinjer
och dagens läror om jordstrål-
ning. I själva verket är de här
lärorna inte äldre än vad jag
själv är. De första uppgifterna
om jordstrålning dyker upp på
1930-talet i Tyskland. En av de
första gångerna den omtalas i
Sverige var i en artikel om slag-
rutan i tidskriften Året Runt nr
9 1946.

Den artikel de troende
ofta hänvisar till publicerade
Curry år 1952, och då skedde
det inte i något vetenskap-

ligt sammanhang utan i den
alternativmedicinska tidskriften
Hippokrates. Han tyckte sig ha
märkt att vissa patienter som
inte tillfrisknade som de skulle
efter operationer låg längs vissa
linjer i sjuksalarna.

Han nämner ingenting
om vad dessa linjer bestod
av, varken jordstrålning eller
magnetfält. Inte heller berät-
tar han hur han lokaliserat
linjerna, han nämner således
inte slagrutan eller något annat
instrument. Att Curry- och
Hartmanlinjerna skulle vara
någon form av strålning eller
magnetfält, som går att locali-
sera med tillhjälp av slagruta,
vinkelpekare eller radioteknisk
utrustning är senare påfund.

Vilket värde vetenskapen
tillmäter de här lärorna
framgår av att jag ännu inte
lyckats finna en enda ordlista
eller ordbok, och inte ett enda
lexikon eller uppslagsverk som
överhuvudtaget skulle nämna
vare sig Curry, Hartman eller
ordet jordstrålning.

En utmärkt beskrivning av de
här fenomenen finns i boken
Vetenskap eller villfarelse av
Jesper Jerker och Sven Ove
Hansson (red.) utgiven på
förlaget Leopard. I boken kom-
menteras även journalisternas
ansvar i sammanhanget, och
jag citerar några exempel:
- ...”mediernas uppgift är

inte att citera olika ”experter”
vare sig de är astrologer eller
astronomer, utan att gran-
ska ”experterna”, bedöma
deras trovärdighet, analysera
argumenten och ställa besvär-
liga frågor. Detta kan man
ofta göra utan omfattande
specialkunskaper, men man
måste vara naturvetenskapligt
allmänbildad...”

- ...”majoriteten av den
journalistkår som anser sig vara
(och oftast är) kompetent att
bedöma komplicerade sociala
och ekonomiska frågor eller
analysera och bedöma kultu-
rella strömningar och enskilda
konstverk, saknar helt verktyg
för att göra ens elementära
bedömningar på det naturvet-
enskapliga området.”

- ... trist, och potentiellt
farligt, eftersom man genom
att inte ens försöka att skilja
mellan etablerad vetenskap,
mer eller mindre välgrundade
hypoteser och fria fantasier,
faktiskt bidrar till att legitimera
ren vidskeplelse.”

Läkaren och författaren P.C.
Jersild recenserade boken i
Dagens Nyheter och skrev:
”Man skulle önska att
Vetenskap eller villfarelse
bleve obligatorisk läsning på
alla gymnasier. Gärna också på
Journalisthögskolan.”

Ronald Holmén

Bevara Bio Savoy!

■ **Ägarna till Bio Savoy** har erbjudit landskapet eller staden att köpa biografen. Hittills med svagt gensvar. Erbjuds Bio Savoy till försäljning på den öppna marknaden är framtiden för Ålands enda biograf synnerligen öviss. Här har det offentliga Åland ett stort ansvar.

Om vi jämför Åland med likartade regioner framgår följande. Gotland har 8 biografier. Färöarna har 2 biografier, Bornholm har 3 biografier, Grönland har 3 biografier. Och Åland har kanske i framtiden inte en enda biograf. Detta vore en skandal utan like!

Idag görs det mer film än

någonsin tidigare i världshistorien. Media och bild blir allt viktigare. Filmen utgör en av de allra viktigaste och mest betydelsefulla kulturyttringarna. Det planerade kultur- och konferenshuset har ett eget uppdrag vitt skilt från en reguljär biografverksamhet. Åland måste ha en biograf.

En gång i tiden hade Mariehamn tre biografier. Idag har vi kvar den sista. Och Bio Savoy är inte vilken byggnad som helst. Under filmfestivalen Vera brukar de hitresta gästerna beundra Bio Savoy som en tidstypisk funkisbiograf. Rent arkitektoniskt spännande och ritad av den välkände och uppskattade arkitekten Erik Bryggman

(som periodvis var en av Alvar Aaltos viktigaste samarbetspartner och kolleger). Vi är ofta hemmablinda - denna unika pärla måste bevaras - inte bara som byggnad utan även som levande biograf.

Det offentliga Åland har fått ett erbjudande av ägarna - ett erbjudande som måste tas på allvar. Säljs Bio Savoy på en öppen marknad innan våra politiker hunnit reagera kanske vi har ett köpmagasin för DVD-skivor och videokassetter istället för en biograf där vi kan mötas och se film som den skall ses - på bio.

Vi är allvarligt oroad för Ålands framtida biografverk-

samhet. Vi väddar till våra politiker att ta denna fråga på allvar och att med all kraft verka för att trygga möjligheten att se film på Åland.

På Gotland, Grönland, Färöarna och Bornholm har befolkningen goda möjligheter att se film på bio. Denna möjlighet måste även finnas på Åland. Bio Savoy måste bevaras!

Filmklubben Chaplins styrelse

PS. Vi uppmanar alla som bryr sig om Bio Savoy framtid att underteckna den namnsamling för biografens bevarande som finns på www.vera.aland.com

Annonsera i den tidning du själv läser!

► KÖPES

Önskas köpa **SOMMAR-VILLA**

På fasta ÅLAND, gärna söder om Mariehamn. Med strandtomt. HÖG STANDARD. tel. 040-5657012.

► SÄLJES

Hus i Strandnäs till salu

Nytt inflyttat klärt hus 1 1/2-plan Dalgränd 4. Nedre vän boyta 101.5 m². Vind med takkupa/gavel balk. oinredd bev.bygglov 52,2 m². Högt staket (öst/söder) ingår enl bev.bygglov. Byggrätt garage/förråd 30 m² finns på ägotomten 563 m²

Bilder/info
www.nyahem.aland.fi
Tel 040-5839140

FAST PRIS 216.400 Euro

► LEDIGA PLATSER

RAFAELS
LEDIGA JOBB

ORDINARIE JOBB

GRÄVMASKINSCHAUFFÖR

Tidigare erfarenhet räknas som merit.

ASFALTSVERKSOPERATÖR

Praktisklagd mekaniker med datorvana. God ordning och ansvarsfullhet krävs.

LASTBILSCHAUFFÖR

BCE-körkort krävs.

Att söka jobb: Skriftlig ansökan skickas till jesper@rafaels.aland.fi eller fax. 018-33 520.

För mer information ring: 018-33560/0400 723 810
Jesper Blomsterlund VD, Ab Rafael.

► ÖVRIGT

CommerceTech Fakturering

Ekonomiprogrammet för den finlandssvenska företagaren
www.comtech.fi/program/

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande långtidsvikariat till Kir.avd att sökas **senast 12.3.2007**

**närvårdare/
primärskötare
sjukskötare**

Tillträde omgående eller enligt överenskommelse, heltid eller deltid.

Kompetenskrav enligt reglemente.

Ansökan skickas till överskötare Åsa Friman, som också ger närmare upplysningar. Adress: Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, AX-22111 Mariehamn. Tel. 018-535 324. E-post: asa.friman@ahs.ax

► LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

STRANDNÄS SKOLA

1. **En lektor i teknisk slöjd**, ordinarie på provår från 1.8.07
2. **En timlärare i biologi och geografi** för tiden 1.8.07-31.7.08
3. **En vikarie för timläraren i hemkunskap** för tiden 1.8.07-8.6.08
4. **En timlärare i specialklass** för tiden 1.8.07-31.7.08

Information: rektor Mikael Rosbäck, tel. 018-531340, 04575958596 el. mikael.rosback@mariehamn.aland.fi

ÖVERNÄS HÖGSTADIESKOLA

5. **En lektor i biologi och geografi**, ordinarie på provår från 1.8.07
6. **En lektor i svenska, samhällskunskap och historia**, ordinarie på provår från 1.8.07
7. **En lektor i matematik, fysik och kemi**, ordinarie på provår från 1.8.07
8. **En timlärare i samhällskunskap, historia och svenska** för tiden 1.8.07-31.7.08
9. **En timlärare i biologi, kemi och geografi** för tiden 1.8.07-31.7.08
10. **En vikarie för lektorn i finska** för tiden 1.8.07-31.7.08

Information: rektor Bengt Moliis, tel. 018-531370 el. bengt.moliis@mariehamn.aland.fi

YTTERNÄS SKOLA

11. **En timlärare i gymnastik och idrott förenad med klassundervisning** för tiden 1.8.07-31.7.08.

Information: rektor Krister Norrgrann, tel. 018-531360, 04573312633 el. krister.norrgrann@mariehamn.aland.fi

ÖVERNÄS SKOLA

12. **Ett klasslärarvikariat** för tiden 13.8.07-8.6.08.

Information: föreståndare Petra Brunila, tel. 018-531380 el. petra.brunila@mariehamn.aland.fi

Samtliga tjänster är inrättade vid Mariehamns stads grundskolor, vilket innebär att lärare inte anställs vid specifik skola. Alla timlärartjänster är i huvudsak syssla. Frågor besvaras även av handläggare Maria Hägerstrand-Mattsson, tel. 018-531336 el. maria.hagerstrand-mattsson@mariehamn.aland.fi

Ansökan med CV och behörighetsintyg skall inlämnas **senast 23.3.07 kl. 15.00** till skolkansliet i Mariehamn, PB 5, 22101 Mariehamn.

Söks flera tjänster inlämnas en ansökan till varje tjänst. Av ansökan skall tydligt framgå nummer på den tjänst som ansökan avser. Den som blir vald skall lämna straffregisterutdrag. Skolnämnden beslutar om tillsättande av ordinarie tjänster. Vikariat och tillfälliga anställningar tillsätts av respektive skolas rektor/föreståndare. Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämnare könsfördelning inom alla personalgrupper ser vi gärna både kvinnliga och manliga sökande.

Se även www.mariehamn.aland.fi/skol

► KUNGÖRELSE

**Ålands
landskapsregering**

inbegär anbud på
**genomförandet av delprojektet
"Företagare- och företagsutveckling"
inom projektet Landsbygd 2010**

vid Ålands Landsbygdscentrum. "Landsbygd 2010" är ett projekt som pågår under åren 2007-2009.

Anbudsunderlag kan laddas ner från Ålands landskapsregerings webb-sida www.regeringen.ax eller avhämtas från Ålands landskapsregering, registraturen, PB 1060, AX-22111 Mariehamn, Åland.

Skriftliga, undertecknade anbud i slutna kuvert skall inlämnas **senast 12.3.2007 kl. 16.15** till Ålands landskapsregering. Anbudet skall vara märkt "Landsbygd 2010".

Förfrågningar om uppdraget kan riktas till Lena Brenner, Ålands Landsbygdscentrum, 0457 5267 305, e-post: lena.brenner@landsbygd.ax

► LEDIGA PLATSER

VÄLKOMNA TILL NORRA ÅLAND

Norra Ålands högstadiedistrikt

1. Ett vikariat som skolpsykolog för tiden 1.8.2007- 31.5.2008

Upplysningar: Skoldirektör Inger Rosenberg-Mattsson tel 431220
inger.rosenberg-mattsson@ghs.aland.fi

Finströms kommun

Källbo skola och Pålshöle skola

2. En klasslärartjänst, ordinarie på provår från 1.8.2007. I uppdraget kan ingå ett föreståndarskap i Pålshöle skola
3. En klasslärartjänst, ordinarie på provår från 1.8.2007
4. En tjänst som speciallärare i samordnad specialundervisning, ordinarie på provår från 1.8.2007
5. En timlärare med klassläraruppgifter för tiden 1.8 2007-31.7.2010
6. En timlärare med klassläraruppgifter för tiden 1.8 2007-31.7.2008
7. Ett klasslärarvikariat för tiden 1.8. 2007-31.7.2009
8. Ett klasslärarvikariat för tiden 1.8. 2007-31.7.2008

Upplysningar: Föreståndare Antti Eriksson tel 41243, forestandare.kallbo@finstrom.aland.fi och föreståndare Kerstin Gåddnäs tel 42352 forestandare.palsbole@finstrom.aland.fi

Saltviks kommun

9. Ett vikariat som speciallärare i samordnad specialundervisning för tiden 1.8.2007- 30.6.2008
Upplysningar: Bildningschef Patrik Larsson tel 43600, rangsby.skola@aland.net

Sunds kommun

Sunds skola

10. En speciallärartjänst i samordnad specialundervisning, ordinarie på provår från 1.8.2007
11. Ett klasslärarvikariat för tiden 1.8-26.12.2007
Upplysningar: Föreståndare Ann-Charlotte Helgas tel 45441 ann-charlotte.helgas@sund.aland.fi

Söks flera tjänster inlämnas en ansökan till varje tjänst. Den som blir vald skall inlämna straffregisterutdrag.

Ansökan skall vara skolkansliet tillhanda **senast den 23.3.2007 kl. 15.00** och inlämnas under adress: Norra Ålands Högstadiedistrikt, Box 2, 22411 GODBY.

Frågor besvaras även av skoldirektör Inger Rosenberg-Mattsson tel 431220, 0457 5483843 inger.rosenberg-mattsson@ghs.aland.fi

En debatt som spårat ur

■ **Undertecknad** har nu följt debatten om knarket på Åland och bristen på resurser , och hur otroligt dåliga vi som jobbar med detta är. Det märkliga är att ingen vill fråga oss hur det verkligen ligger till. Om man gör en jämförelse med Västra Nylands i runda tal 35.000 invånare så består resurserna där av en A-klinik i Karis, med små filialer i Hangö, Ekenäs, Pojo. Det finns ingen akutvård nattetid, ingen avgiftning eller tillnyktring. Hälsocentralerna sköter detta i mån av möjlighet . Knarkproblemet är minst lika stort som här . Där pågår heller ingen osaklig debatt om att det skulle vara politikernas eller Missbrukarvårdens fel att dom unga knarkar.

Tillgängligheten till vård här är inte svårare än att man lyfter telefonluren och ringer oss. Vi har knappt några vän-tetider. Vi följer de senaste behandlingsmetoderna , är uppdaterade med det nyaste inom missbruksbehandlingen. Vård är däremot någonting man måste ta emot om man vill ha hjälp. Ingen har hit-tills blivit nekad att åka till behandlingshem. För att kunna få till en håll-bar vistelse måste man däremot planera detta noga . Det tar runt en månad. Det är en kort tid för en person som drogat länge. Det är viktigt att det blir en verksam bra placering både för ungdomen men också för skattebeta-larna som får stå för kostna-

Ring! ”Tillgängligheten till vård här är inte svårare än att man lyfter telefonluren och ringer oss. Vi har knappt några väntetider.”, skriver insändarskribenten. Bilden är arrangerad. Foto: JONAS EDSVIK

den , som är mellan 76.000 -110.000 euro för en årslång behandling. Just nu har vi tre personer på behandlingshem , så större efterfrågan än så är det inte. Femton personer får substitutionsbehandling i öppenvård. Också detta en dyr metod som kan fortgå i årtal , för en kostnad av ca 300 euro per månad.

Vad som också är märkligt är att debatten förs som om det skulle finnas en miljon

liggande, som bara väntar på att få bli använd. Vill skattebetalarna verkligen att pengarna läggs på ytterligare missbruksinsatser? En för-älder önskade makabert nog att barnet skulle få cancer istället för missbrukspro-blem. Det är faktiskt inte så att en cancerpatient alltid får de dyraste och nyaste medi-cinerna och behandlingarna. Ekonomin styr detta. Ett missbruk åsamkar man sig själv, däremot inte cancer.

I dag vet varenda barn att man kan dö av droger.Det är sorgligt när det händer och det kommer att hända igen. Ingen vård i världen kan för-hindra det. Människan har en fri vilja och gör aktiva val.

En beroendeproblematik är inte lätt att komma tillrätta med. Det krävs järnvilja och innebär ofta många försök och misslyckanden. Det är synd om alla drabbade föräldrar. Katastrofalt är att

det finns en anhörigrådgivare som inte lyckas ge föräld-rarna hopp, utan förser dem med ytterligare hopplös-hetskänslor och misstro mot befintlig vård. En föräldraförening måste ge hopp och stöd till drabba-de föräldrar samt förse dem med saklig information. Att vara anhörigrådgivare borde inte få vara ett självändamål.

Birgitte Wahlsten
Verksamhetsledare
Missbrukarvården

Nyttosvenskan i Finland

■ **Svenskans** ställning i landet debatteras flitigt. Jag har i mitt pro-gram lovat att ar-beta för språkets bevarande och ut-veckling. Jag ger här några exempel på konkreta förslag. Jag var på ett tvåsprå-kighetsseminarium i Riksdagen den 5.2. 2007. Tälman Paavo Lipponen var moderator för seminariet. Företrädare för nästan alla partier bedyrade sin förståelse och viktigheten av landets andra nationalspråk. Så långt allt väl.

Förutom de tidigare kända argumenten för svenskan i Finland tänker jag framföra några nya. Min tidigare pro-fessor Thomas Wilhelmsson

påpekade i semi-nariet att nästa vår kommer det studenter till fa-kulteten som inte skrivit svenska i studentskrivning-arna. De blir inte godkända, om de inte klarar av det så kallade lilla (svenska) språkprovet! Många finskspråkiga har med framgång bedrivit studier på högskole- och universitets-nivå i Sverige med student-svenskan som grund. Vill man ta bort den möjligheten för dem ?

Kunskaper i svenska öppnar stora möjligheter på arbets-marknaden, både nationellt, och internationellt. Mina konkreta förslag för

att stärka och utveckla språkets ställning är följande : ■ studentsvenskan bör återin-föras ■ eleverna bör läsa svenska tidigare, redan i årskurs två eller tre. ■ kunskaper i svenska skall synas i lönen, ordentligt språk-tillägg ■ i högskolor och universitet skall kunskaper i svenska ge tilläggspoäng ■ begreppet nyttosvenska bör införas

Deltagarna i seminariet var positivt inställda till dessa tankegångar och jag kommer i riksdagen noggrant följa upp frågan.

Roger Eriksson,
riksdagskandidat nr 2

Positivt för ekologiska Åland

■ **Det går** framåt - även om det är långt till ett ekologiskt odlat Åland. Häromveckan tillkännagavs att **Maj-Gun Sjöberg** vunnit ett av årets Öster-sjöfonden-pris för sitt enträgna engagemang för ekologisk skolmat. Grattis Maj-Gun!

Att Ålands försöksstation, som förutom en mängd olika ekologiska försök, nu även getts möjlighet att ta fram ana-lyseresultat av sina primärgrö-dor, är mycket framsynt och välplacerade medel. Resultatet av sådana analyser är av stort

intresse, inte minst nu när allt fler börjat intressera sig för den egna hälsan och vad vi får i oss av maten vi äter. Frågor som om ekologiskt odlat innehåller mera vitaminer, mineraler och spårämnen kan åtminstone delvis få sitt svar.

Även jordens beskaffenhet, typen av ekologiskt gödsel, mängden bevattning, tempe-ratur och annat har betydelse i sammanhanget. Såväl i Finland som Sverige finns få forsknings-resultat att tillgå inom dethär området.

Då analyserna är både lång-siktiga och kostnadskrävande hoppas vi att landskapsreger-ingen tar sitt ansvar och även i fortsättningen beviljar medel så de ekologiska försöken och nämnda analyser på Ålands försöksstation kan pågå flera år. Då kan årsvisa skillnader registreras och resultaten anses vara tillförlitliga att basera slutsatserna på. Styrelsen för föreningen Ekologiska odlarna på Åland gm ordf. **Isabel Kvarnfors** sekr. **Ann-Charlotte Funck**

Åklagarens advokat

■ **Se så** där ja. Nu har det hettat till ordentligt. Kallas kort-slutning. Denna gång hos en fru Christina Johansson-Gam-mals (lib). Hon använder sig av gam-mal och billig härskarteknik : Angrepp på person. Men månne jag inte håller för de giftigheterna också. Problemet med fru J-G: s angrepp är att jag inte har frågat henne nånting. Det andra problemet är att hon svarar på frågor som ingen har ställt. Allra minst till henne. Det tredje problemet är att hon uppenbarligen har läst men inte förstått skriven text.

Min klara fråga var ställd till **Roger Eriksson** (lib). Inte till någon spökskrivare. Frågan till Roger Eriksson lydde : Anser Du att Heinäluoma är en skojare? Det vill säga det Olof Erland låter förstå i HBL. Roger har ju visserligen varit mycket sparsam med inlägg i såväl lagting som fullmäktige under snart fyra år. Men ändå tror jag att han är fullt kapabel att svara på frågan. Och framför allt är han ju så mycket mera jurist och därmed milsvitt mera kompetent än fru J-G.

Men mitt i skrivklådan kan fru J-G inte förstå att riks-

dagskandidaten Roger Eriksson ”skulle behöva kommentera Olof Erlands insändare”. Det där är ju ett hymlande av magnifika mått. Partier-nas valkampanjer leds i sista hand högst upp av partile-darna. Inte av någon parti-sekreterare. Och även om partisekreterare J-G spydigt kommenterar min ”inskol-ning” i åländsk politik så är det en sak jag slår nämnda dam med ordentligt. Åländsk geografi. Redan långt innan fru J-G kom till Åland. För mig veterligen är Bartsgårdas gemensam adress för både liberalernas partiordförande och deras mångårige ideolog. Så nu har ju fru J-G svårt att förklara att man i det huset bara talar om väder och vind. Och inte tror jag på vatten-täta skott inne i ett hus heller.

Ännu en sak : När fru J-G i Nyan vill ”rätta” mig och berätta var liberalernas ”elledningscentral” finns så måste jag tyvärr göra henne besviken. Ber att få meddela att Bartsgårdas elledningar inte intresserar mig ett dugg. Det är elinspektionens sak. Jag talade om elledningen. Så, fru Johansson-Gam-mals, varför inte prova på saklighet nästa gång ?

Vänligen
Kaj Grundström
Kandidat nr 7

Kärknipprot. Denna kalktåliga orkidé är mycket sällsynt i övriga Finland.

25 åländska orkidéer

■ Här kommer svar till signa-turen ”Spelhålan” angående Ålandsspelet i ett mess i Nya Åland den 22 januari, där det undrades om det faktiskt finns 25 orkidéarter på Åland. Jag fick höra om frågan först nu och här är en förteck-ning på de orkidéer som kan förekomma på Åland, några är mycket sällsynta: Adam och Eva, Blodnycklar, Brudsporre, Flugblomster, Grön knipprot, Grönkulla, Grönvit nattviol, Guckusko, Gul Yxne, Jungfru Marie nycklar, Knottblomster, Knärot, Kärknipprot, Mygg-nycklar, Nattviol, Näsrot, Sankt Pers nycklar, Skogsknipprot, Skogsnattviol, Skogsnycklar, Spindelblomster, Sumpnyck-lar, Tvåblad, Vit skogslilja och Ängsnycklar.

B. Slotte

Fråga din kandidat

RIKSDAGSVAL

2007

Messa in din fråga

skriv: val+din fråga

sänd till 0457-3234444

■ Jag tycker att pålsnäring är grymt och onödigt. Vad anser ni?
Kari Niskanen

Camilla Gunell svarar: Pålsnäringen är en laglig verksam-het i Finland och viktig för många näringsidkare. De minkar och rävar som vuxit upp i burar känner ju inte till något bättre liv. Tyvärr är det många djur som lever på det sättet idag. Livsmedels-industrin föder upp höns, grisar, kor, på liknande sätt. Nog är pålsnäring lite onaturligt, men jag stöder inte heller de attacker som gjorts mot farmarna. Det gör det ännu värre, särskilt då djuren inte klarar ett liv i det fria.

Nyans ros

...till **Simon Stenman** som plocka-de upp min hunds bajns. HerEj.

...till **Viktor Klimenko** för hans vittnesbörd i Jomala kyrka, har aldrig hört ett så rakt budskap i en luthersk kyrka. All heder åt kyrkoherden. Credo.

...till **fammo Majsan** som tog så bra hand om Mimmi när vi höll på med flytten, samt till **hela flyttgänget: chaffisen Dan, Anders och Siv** med flickorna, **Lena och Micke med pojarna, Lisbeth, Lotta, Regina, Thomas och Maria**. Tusen tack! Kom gärna förbi på en kopp kaffe i vårt nya hem. lina & Freddie.

...till **Dick** som sopar och **Pluto** som spolar isen i Finby! Rosen ger Lotta och barnen!

...till **Garaget**: Alltid god sallad och ett vänligt bemötande! Geriatrikern.

TV-programmet

fredag 2 mars

7.00 Gomorron Sverige [54566444]

10.30 UR-program [6862685]

10.30 Samtal med [4225208]

10.45 Great thinkers of our time (R) [9609901]

11.15 Extra (R) [3177227]

11.40 Born wild (R) [5982260]

11.45 Garage om film (R) [9928314]

12.15 Garage guld (R) [289735]

12.45 UR-val – på lätt svenska [642869]

13.00 Rapport [32869]

13.05 Mitt i naturen (R) [375376]

13.35–14.05 Packat & klart (R) [756227]

15.00 Arty (R) [4289]

15.30 Plus (R) [7376]

16.00 Argument (R) [20869]

17.00 Rapport [62463]

17.10 Gomorron Sverige [199192]

18.00 Wild kids (R) [50505]

19.00 Bolibompa [7314]

20.00 Bobster [31]

20.00 Amigo [31]

20.30 Rapport [42]

21.00 Så ska det låta [77753]

Musikalisk frågelek. Del 7 av 12.

22.00 Friidrotts-EM inomhus [73937]

Sammandrag av dagens tävlingar.

23.00 Nöjesnytt: Melodifestivalen 2007 [8463]

Senaste nytt, intervjuer och analyser inför delfinalerna.

23.30 Kill Bill: Vol 1 [3684005]

FILM Amerikansk action från 2003. Black Mamba alias The Bride var tidigare en yrkesmördare och nu efter fem år i koma vaknar hon upp och minns hur hennes chef Bill sköt henne och lämnade henne att dö på sitt eget bröllop. Nu är hämnd allt och det enda hon vill ha. I rollerna: Uma Thurman, Lucy Liu, Vivica A Fox.

1.20 Rapport [1496864]

1.30 Kulturnyheterna (R) [5298883]

1.40 Stockholm live (R) [1601777]

2.10 Livet i 8 bitar [8516628]

FILM Svensk komedi från 2002. Linda är ordenligt trött på sin pojkvän J:s tv-spelande. Hon slår vad med honom med hans tv-spelande som insats. I rollerna: Sunil Munshi, Kjell Bergqvist, Eva Dahlman.

3.35–8.00 SVT24 [40288574]

7.15–9.15 Direkt: Skidor: VM i Sapporo [8304024]

10.00 24 direkt [94737531]

10.00 Interpellationsdebatter [1235685]

12.30 Vilket blir arvet efter Putin? [69347937]

15.30 Till minne av Anna Politkovskaja [85005]

16.15 Veronica Mars (R) [537424]

16.55 Babel (R) [1288260]

17.25 Uri Caine (R) [935821]

18.20 Nyhetstecken [2329192]

18.30 Oddsat [85685]

18.45 Uutiset [3200579]

18.55 Regionala nyheter [5902289]

19.00 Aktuellt [99869]

19.15 Go'kväll [513043]

Magasin. Middagsvärd är Annika Jankell, programledare för "Svensktoppen". Artister är superinstrumentalisterna Stefan och Kim. Även 4/3.

20.00 Kulturnyheterna [31424]

20.10 Regionala nyheter [5774937]

20.30 VM-extra [5127]

Skid-VM från Sapporo, Japan. Reportage, sammandrag från dagens tävlingar, uppföljning och gäster.

21.00 Georg Oddner (R) [47024]

K special. Fotografen Georg Oddner porträtteras. Även 4/3 och 8/3.

22.00 Aktuellt [82531]

22.25 A-ekonomi [6684579]

22.30 Musikbyrå special [5983]

Musikmagasin. Del 2 av 4.

Vad har The Shadows, Missy Elliott och Moby gemensamt? Svaret är instrumentallåten. "Apache" från 1960.

23.00 Nyhetssammanfattning [93666]

23.03 Sportnytt [300022294]

23.15 Regionala nyheter [9689918]

23.25 Väder [8422647]

23.30 Programstart: The Henry Rollins show [92937]

Amerikansk pratshow från 2006. Gäst: Oliver Stone. Musik: Sleater-Kinney. Del 1 av 20.

23.55 The corner [2389181]

Amerikansk dramaserie från 2000. Del 2 av 6.

0.55–1.25 Existens (R) [5276154]

6.15–8.10 Direkt: Skidor: VM i Sapporo [2654048]

7.30 Beverly Hills [9895444]

8.25 Home and away [2126005]

9.55 Ricki Lake [6834937]

10.50 Våra bästa år (R) [6779647]

11.40 Oprah Winfrey (R) [4683937]

12.30 Missing [1792802]

13.25 Lyckochansen [4335314]

13.50 Våra bästa år [6128043]

14.40 Oprah Winfrey [5744937]

15.35 Desire [5246802]

16.30 Extreme home makeover (R)

17.30 Nanny [827314]

18.00 Du är vad du äter (R) [629395]

18.55 Från koja till slott (R) [4171111]

19.55 Update [3736395]

20.00 Shark (R) [643314]

21.00 Austin Powers [1696647]

FILM Amerikansk komedi från 1997. Austin Powers, modefotograf, hemlig agent och playboy, lever livets glada dagar i 60-talets London. Hans sorglösa tillvaro får dock ett hastigt slut när hans ärkefiende, den illvillige doktor Evil, bestämmer sig för att låta sig bli nedfryst så att han kan fortsätta sina onda eskapader i framtiden. Stackars Austin har inget annat val än att också kasta in handuken och låta sig kylas ned till minustemperatur. I rollerna: Mike Myers, Elizabeth Hurley, Michael York.

22.45 Update [6390482]

22.50 Ett perfekt mord [1051444]

FILM Amerikansk thriller från 1998. Den framgångsrike affärsmannen Steven Taylor och hans vackra unga hustru Emily är det till synes perfekta paret. I rollerna: Michael Douglas, Gwyneth Paltrow, Viggo Mortensen.

0.50 Lustgården [5126864]

1.50 Kniven är enda vittnet [54188796]

FILM Amerikansk thriller från 1985. Jack Forrester står anklagad för de brutala mordena på sin maka Page och hennes hembiträde Consuela. I rollerna: Glenn Close, Jeff Bridges, Robert Loggia.

3.55 Nanny (R) [9659048]

4.25 En flicka på gaffeln [64884951]

FILM Brittiskt drama från 1970. I rollerna: Peter Sellers, Goldie Hawn, Tony Britton.

6.05–6.50 Ellen DeGeneres (R) [1806154]

6.50 Nyhetsmorgon [20000442]

11.00 Jackpot [718227]

12.00 Extrema djur (R) [712043]

13.00 Reba [676043]

13.25 Hem till gården [863395]

13.55 Nyheterna [2307260]

14.00 Direkt: Trav: Dagens rätt [278109]

14.25 Nya tider (R) [925376]

14.55 Doktorn kan komma (R) [5723444]

15.50 Nyheterna [2023395]

15.55 Kung av Queens (R) [4513227]

16.25 Tredje klotet från solen (R) [165550]

16.50 Will & Grace (R) [1540442]

17.15 That '70s show (R) [884869]

17.45 Felicity [7448579]

18.40 Keno [2082395]

18.45 Förkväll [7424579]

18.55 Lokala nyheter och väder [2070550]

19.00 Förkväll, forts [186005]

19.50 Lokala nyheter och väder [3615444]

20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [939598]

20.30 Postkodmiljonären [938869]

21.00 Let's dance [973192]

Direktsänt underhållningsprogram.

22.30 Hjälp! [918005]

Svensk komediserie från 2007. Del 6 av 10. Även 4/3.

23.00 Nyheterna, sporten och vädret [608821]

23.25 Let's dance [4378821]

Resultatet av omröstningen i kvällens program redovisas. Även 4/3.

23.40 Jordan, rättsläkare [994024]

Amerikansk kriminalserie från 2005. Del 19 av 21.

0.35 Advokaterna [8434932]

1.25 Parlamentet (R) [2716593]

1.50 Situation Magnusson (R) [8690512]

2.20 Woman on top [2228116]

FILM Amerikansk romantisk komedi från 2000. I rollerna: Penelope Cruz, Murilo Benicio.

3.45 Doktor Dolittle [30154951]

FILM Brittiskt äventyr från 1967. I rollerna: Anthony Newley, Richard Attenborough.

6.05 Lättlagat (R) [1199628]

10.10 Rymdmapp

Kometerna rusar genom planeternas banor i vild cirkulation.

10.20 Uppdrag demokrati

Del 3 av 5. Sju bröder och några systrar. En serie om demokratins historia i Finland.

10.30–11.00 Zon5: Station T

Wrestling. Elaka och hotfulla Starbuck the Wrestler besöker studion.

17.15 Zon5: Station T

Wrestling. Elaka och hotfulla Starbuck the Wrestler besöker studion.

17.15 Kortnytt

17.45 Buu-klubben: Trillingarna

Romeo och Julia. När trillingarna busar trollar häxan dem rakt in i en spännande historia.

18.15 TV-nytt

18.30 Obs

Aktualiteter.

19.00 MAT med Niklas

Snabblagad, smart och spännande mat med Niklas Ekstedt. Nostalgi. Modern mat i all ära – ibland måste man också vårda sin historia. Niklas slänger all modern mat överbord.

19.30 Jag hoppas på fågelinfluansan

Ett program om Gwen Marttinen som i 30 år arbetat för eutanasi i Finland.

20.00 TV-nytt

20.20 Sportnytt

20.25 Mörjens

Det bästa ur "Morjens", sketchserien som FST sände 1992.

20.45 Cleo Svensk dramaserie. Del 1 av 9. Cleopatra Andersson har uppfostrat sonen Jonas ensam. Nu har han fyllt 20 år och flyttar hemifrån.

21.15 Bad Company

Konsert med ett av de stora namnen inom brittisk rockmusik.

22.50 Bortom sorgen

Fransk dokumentär som belyser hur brottsoffer konfronteras med gärningsmän och på så sätt kan bearbeta sin sorg och komma vidare i livet.

23.45–23.54 Uppdrag demokrati

Del 3 av 5. Sju bröder och några systrar. En serie om demokratins historia i Finland. Redaktör Maria Wasström.

5.55 Ettans mor-gon-tv [38654482]

9.15 Läkarna på landet [2941598] I korseld.

10.10 FST: Rymdmapp [1462550] Kometerna rusar i vild cirkulation.

10.20 FST: Uppdrag demokrati [1453802] Del 3 av 5. Sju bröder och några systrar.

10.30 FST: Zon5: Station T [8444]

Wrestling!

11.00–11.05 Tv-nyheter [39078]

12.30 Purfinsk språkkurs – Supisuomea [1192]

13.00–13.05 Tv-nyheter [27937]

14.20 Valet 2007: Centern i utfrågning [547550]

Bredvid ämnet de fattiga. Centerns partiledning och sanningens tid. Jyrki Richt och Ari Korvola utfrågar. Finsk text i Text-tv s. 333.

15.00 Tv-nyheter [38444]

15.05 Diognos: Mord [6525208]

Amerikansk kriminalserie. Mordhistoria.

15.50 Basaren: Mundo [8408173]

16.00 Prisma Studion [3173]

16.30 Kamrat [1550]

Del 7 av 10. Religion – bara guld och krumelurer?

17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [57531]

Finsk text i Text-tv s. 335.

17.10 Aktivism i Europa: Pragvåren 1968 [79734]

17.40 Nyheter på teckenspråk [5967376]

17.45 FST: BUU-klubben: Trillingarna [99598] Romeo och

Julia.

18.15 FST: TV-nytt [162208]

18.30 Nyhetsrubriker [84444]

18.35 Droppen [7573685]

18.40 Världens skatter [504260]

Graz i Österrike.

18.55 The Royal [1415802]

I motgång och medgång.

19.45 Hemhamnen [248227]

Semesterbostad i Alanya, gatufotografering i Istanbul och äventyr invid berget Ararat.

20.30 Tv-nyheter och väder [66043]

20.55 Sportrutan [7021531]

21.00 Valet 2007: SDP i utfrågning [24802] Ett par snäpp mot rött. SDP:s ordförande Eero Heinäluoma utfrågas av Jyrki Richt och Ari Korvola.

21.40 The importance of being Earnest [2041685]

FILM Brittisk-fransk komedi från 2002. I rollerna: Rupert Everett, Colin Firth. Regi: Oliver Parker.

23.10 Tv-nyheter [2989260]

23.20 Kulturnyheter [8383208]

23.25 FST: Kvällsnytt [8375289]

23.30 I actors studio [18840]

Jude Law är kvällens gäst.

0.20–0.30 Euronews [5467593]

6.30 YleX Morgon [2674260]

7.20 VM på skidor [3661173]

9.10–10.20 YleX Morgon [6581753]

11.00 Sudoku + Spelpåse [7802]

11.30 Zafir [3765043]

FILM Danskt drama från 2003. I rollerna: Rose Marie Hermannsen, Katrine Schoor, Henrik Lykegaard. Regi: Malene Vilstrup.

12.45 Ben Casey [4380918]

13.40 Ögonvittnet: Maffians blodiga uppgång [641821]

14.10 Djuren i mitt liv: Hunden eller jag? [4622647]

14.35 Gympa: Feldenkreis [466192]

15.05 Vårdscupen i skidskytte [114192]

16.35 Hund & fisk [586050]

16.49 Mina djurvänner: Niina och tamråttorna [406751840]

16.55 Postimies Pate [1211598]

17.25 Lilla tvåan [1180005]

17.50 Regionala nyheter [2339579]

18.00 Tv-nyheter och ekonominyheter [55444]

18.15 Tvåans vårväder [5909192]

18.20 VM på skidor [9541685]

19.35 Fiskedrag [792918]

20.00 Pressklubben [4376]

20.30 Lärarna [3647]

21.00 Fatta micken [34591]

21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4239173]

22.05 Den hårda lagen: Kriminella avsikter [4203598]

22.50 The astronaut's wife [7728444]

FILM Amerikansk thriller från 1999. I rollerna: Johnny Depp, Charlize Theron. Regi: Rand Ravich.

0.35 Musik-tv [1509425]

1.20–2.00 Tellus-frågesport [7036864]

3.20–5.38 VM på skidor [17381203]

Den traditionella individuella tävlingen i nordisk kombination startar med backmomentet i Miya-nomori (HS 100).

6.25 Godmorgon Finland [96144821]

9.10 Hollyoaks [2885753]

9.40 Vinstpottens korsord [3046579]

10.10 Emmerdale [3027444]

10.40–10.50 Nöjesnytt (R) [4508024]

12.45 Matkakassa [6972685]

13.30 Nero [572531]

14.15 Syster och syster [6428802]

14.40 Vinstpotten [675869]

15.10 El! Entertainment: Sanna berättelser från Hollywood [2549192]

16.05 Matstället (R) [772376]

16.20 Vinstpotten [6403579]

16.50 De vackra och de djärva [6486802]

17.20 Emmerdale [140937]

17.50 Sexans nyheter, väder och sport [6122821]

18.00 Storstädning [167444]

18.30 Bostadsmarknaden [175463]

19.00 Sjuans nyheter [637208]

19.10 Riksdagsvalet 2007 [966376]

19.30 Donna Paukuu [273444]

20.00 Kurjat kuppilat: Jälkipyykki [915043]

21.00 Inga ledtrådar [546937]

22.00 Tians nyheter [437260]

22.20 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [4403918]

22.30 Resultatrutan [851901]

22.40 Sunset strip [4778024]

FILM Amerikansk dramakomedi från 200. Om människor som år 1972 letar efter lyckan på legendariska Whisky a Go-Go-klubben på Sunset Strip. I rollerna: Simon Baker, Anna Friel, Nick Stahl, Rory Cochrane, Adam Goldberg, Jared Leto. Regi: Adam Collis.

0.25 Reba [343864]

Amerikansk komediserie.

0.55 Nöjesnytt [2275135]

Programvärd är Mari Kakko.

1.05 Vinstpotten [2763609]

Nu kan du vinna tusentals euro.

2.05–6.50 Den rätta [21625425]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. Beträktelser, gäster och inslag. **6.50** Beträktelse. Av Mikael Lagström. Även 18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten. Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till sista delen av sagan om Karamellen som alla ville smaka, skriven av Anna Wahlenberg och uppläst av Astrid Olhagen. **10.00–14.00** Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangstips. Även 18:30. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:15. **12.30** Sagostunden. Samtliga avsnitt ur boken Karamellen som alla ville smaka, skriven av Anna Wahlenberg och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt representeras. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Veckans gäst. Även lördag 13:00. **14.00** Ålandsnytt. **14.03–16.00** Firarmix. Programledare: Peo Svarvar **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Tony Wikström Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **17.00** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30** Evenemangstips. Repris. **18.35–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Gott för kropp och själ.
Tips för mysiga hemmastunder, nytt från hälsomässan och till och med upp-och-hoppa-övningar.

Nyankortsvinnare:
Marita Ahlfors
Mariehamn
Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Sex personer lyfter alltså tillsammans över 30.000 euro varje månad för att göra tre personers jobb. 360.000 euro per år. Räknar vi in de sociala avgifterna kommer vi upp till cirka 460.000 euro. **MOSSE WALLÉN**

Krönika / Mosse Wallén

Om griffel, fyffe, och schabinotter

Det kallas kosing, schaber, fyrk, fyrkental, griffel, fyffe, schabinotter, klöver, fyris, massi, klirr, stålar, djengi, cash, sekiner, manni. Och säkert en hel massa annat. Eller som vi säger här, PÅNGAR. Det är det det här ska handla om. Om PÅNGAR.

Vi ålänningar kallas ju Östersjöns judar. Förmodligen för att vi anses vara ekonomiska (snåla?) och för att vi håller i vår surt förvärvade fyrk. Och för att vi får schabinotterna att förmå sig, växa. Fast ibland verkar benämningen Östersjöns judar vara kränkande. Mot judarna.

Så slarvig med fyffe som Ålands landskapsregering är, skulle ingen av de många kloka judiska affärssnillen jag träffat vara. Lite bakgrund; lilla Åland med 26.800 invånare har världens största byråkrati, räknat per capita. Landskapet som motsvarar en liten kommun på andra ställen, består av 16 kommuner med allt vad därtill hör och dessutom har vi vår tunga självstyrelse. Allt det där visste du. Debatten har gått het om antalet kommuner och även självstyrelsebyråkratin har fått sig en känga. Självstyrelsen borde ha fått sig en rejält större känga. **Roger Nordlunds, Lasse Wiklöfs och Jörgen Strands** regering slösar till synes ohämmat med våra massi, våra sekiner, vår fyris. Åtminstone när det gäller högre chefstjänster.

Det började med **Olof Erland**, näringschef. Han kastades ut men fick behålla sin månadslön på 4.800 euro per månad. Ny, vikarierande näringschef är **Linnea Johansson** som lyfter kanske 4.100 - 4.200 euro, kanske mer. Så var det kanslichefen **Elisabeth Nauclér**. För henne gick man så långt att man stiftade en lag för att bli av med henne. Hon skyfflades undan till ett rum nånstans men behöll sin lön på 6.400 euro. Hon efterträddes av **Arne Selander** som har ungefär samma lön och dessutom en fallskärm med drygt en halv årslön om han råkar i onåd och får gå. Och, om det undgått någon, så har vi - som grädde på moset - två polismästare som ska bekämpa brottsligheten. Dels **Björn Andersson** som man ville bli av med och lyfte åt sidan, dels den nya **Camilla Hägglund** som just tillträtt. Björn Andersson har kvar sin lön på 4.300 euro och Camilla Hägglund får nånting liknande.

Sex personer lyfter alltså tillsammans över 30.000 euro varje månad för att göra tre personers jobb. 360.000 euro per år. Räknar vi in de sociala avgifterna kommer vi upp till cirka 460.000 euro. Mycket djengi på en liten holme! Till råga på allt har landskapsregeringen hemligstämplat Camilla Hägglunds och Arne Selanders löner. Vi skattebetalare ska inte få veta vad de tjänar. Vi skulle förmodligen bli upprörda, vilket i sin tur kunde uppröra regeringsledamöterna. Det är dags att reagera.

Jag tycker man kunde skicka åtminstone en - två blir svårare, tre omöjligt - av de högvälvade till Helsingfors för att göra bättre nytta och lätta på våra utgifter. Till riksdagen, så att staten betalar lönen. Då spar vi lite fyrkental. Lite schabinotter. Lite griffel.

Vem tjänar på paniken?

Nu är det alltså dags igen att bäva för en pandemi, låsa in sitt fjäderfä och längta efter ett skyddande vaccin. Fågelinfluensans hot har inte förlorat all makt ännu. Hot grundar sig mest på okunskap hos de många, och rädslan (och därmed lätt styrbarhet) kan upprätthållas som bäst genom att inte släppa igenom grundläggande information om temat i fråga. I ett demokratiskt samhälle borde dock alla lagligt förordnade åtgärder som rör oss alla, som påverkar våra liv och våra framtida utsikter, kunna diskuteras noga utan tabu.

Att hela fågelinfluensan är en fejk, påstås emellertid av inte så få. Mycket intressant

är uppfattningen av Dr Stefan Lanka, tysk molekylärbiolog och virolog. Han redovisar vetenskapligt att det inte finns några sjukgörande virus, och uppfordrar i sin offentliga ”Klein-Klein-Aktion” politiker och institutioner att motbevisa detta. Hittills med bara snälla undanflykter eller ignorans som svar. (Hans hemsida, där korrespondensen dokumenteras, finns även i engelsk översättning).

Däremot har alla sjukdomar förklarbara grunder: bland annat kan levande organismer försvagas genom icke-lämplig skötsel, genom utarmning av fodret och belastning med miljögifter. Detta gäller naturligtvis även människan...

Ska hållas inne. ”Nu är det alltså dags igen att bäva för en pandemi, låsa in sitt fjäderfä och längta efter ett skyddande vaccin.”, skriver insändarskribenten. Foto: JONAS EDSVIK

Jag uppmuntrar alla självtänkande människor att leta upp information och förklaringar på egen hand, och att

bilda sig en uppfattning oberoende av den media-spridda paniken.

Kora Klapp

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

Till bondbruden, det är ditt ansvar, hoppas inte andra barn är i närheten, tänk att vara ansvarig för att en annans barn skadar sig. Jag pratar mycket riktigt om småbarn, läste om barn som var så unga som sex år som körde isbil och dom räknar jag som småbarn och jag tycker det är fel, man kan skada sig ordentligt när man krockar m.m med bil. För att förtydliga för dig vill jag ha en lag mot att småbarn och tonåringar under 16 kör isbil. **James B.**

Fan vad jag avskyr människor som tror att dom är lite finare och bättre än andra, bara på grund av att de existerar, att de inte ens kan klämma ut ett litet ”hej” till någon de en gång känt, utan bara försöker se ner på en och låtsas att det regnar bara för att de är rädda för vad omgivningen ska tycka och tänka! **0457.**

Hej, är det någon som vet om, Pernilla på sjukhusets centralagret är singel, för hon verkar vara en trevlig tjej? **040.**

Det finns två grupper av människor, en som går före och uträttar något och en som kommer efter och kritiserar. **SHM**

Grattis glasspojken pappa :) **040.**

Hör du 040. Låt oss säga att du har en bror som kör för fort och kör ihjäl sig. Och polisens kommentar till dig på brottsplatsen är ett nonchalant ”se nu hur det går”. Tycker du faktiskt att det hör till polisens arbete? **TS.**

Vem var du som bowlade på bana 5 på onsdagen klockan sju till åtta? Har du kollat ditt leg? Du är inte född på 80-talet. Det ser faktiskt hemskt ut! Väx upp! **Betraktaren.**

Frysks fanclub är han själv jul **040.**

Om man nu inte får prata i telefon när man kör bil. Får man då messa? **0400.**

Du som hittade min breda silverring/klassring med en ingravering KHS 7c-9c i Sparhallens toaletten i går onsdag. 28.2 vid halv 5 tiden. Snälla om du har hittat den, ring mig på 32 177! **Hittelön fås!**

Du är en pärla i min himmel, en solstråle mitt på natten, en morgonstjärna på nyårsafton. På Arken var du en diamant och jag önskade dansa med dig en tryckare och få dig att glänsa med all din glans. Det var nära att jag släckte ala lamporna för du var en äkta kristallkrona. Sen din polare lade sig i : att du bli mindre vacker med 1 hamburgare, tvärtom, jag skulle slickat senap och hela ditt ansikte, min tunga smakat på varenda tand, våra kroppar fasttejpade. Du är Xena/J. Ska vi ses på Arken på lördag. **Jughurta.**

Fina Mariebad förfaller, varför så dåligt underhåll? Trasiga duschar på damernas, ångbastun trasig ännu, trasig klocka i simbassängen och läckande toa på damernas! **SKÄRPNING.**

Jo, Arken säljer Asti! 28 e st. **Köpare av ett 40 tal flaskor :)**

Bra skrivet av Runa-Lisa Jansson och Kurt Skogberg men löjligt svarat av Tomas Karlsson. Anställ

flere ICA killar så fortare blir ni utan passagerare. **0400.**

Jag har sagt väldigt många dumma saker de senaste åren och det har fungerat utmärkt enligt Göran Persson f.d. svensk statsminister. **B-M. P.**

FORMEL 1! Alla F1 intresserade vet väl att tv3 Sverige och MTV3 Finland INTE sänder F1... MTV3 MAX har köpt rättigheterna i Finland! TV6 Sverige visar alla lopp men i Finland (och på Åland) blockeras F1 sändningarna... **Snyft.**

GODBY TEL 43 250

ALLA TYGER

30%-50% rabatt

Gäller fredag - söndag

K MARKET PUSSE ATG ONBUD

F:ma ERIK MATTSSON

allt du behöver - ända klöver över!

WARD 09-20 • LÖRD 09-16 • SÖND 12-16

Fråga till ÄF. Hör alla personer som var med i er reklam till ÄF? **040.**

Ni som klagar över att stadsbussarna är sena, så beror detta på att de numera alltid håller 30-40-50 km/t och då håller inte den fastslagna tidtabellen. **040.**

Och så tar vi tre glas rödvin och fyra korkar punsch eftersom inlevelse samt uppfattningsförmågan förstärks. **040.**

Oj, synd att man inte var på Arkens nattklubb i lördags då! Kanske det hade varit kul där för en

gångs skull. Musiksmaken får inte automatiskt upp till hyllan för att man fyller 40. Vänta får ni se. **Tant med bred musiksmak.**

Jag kör och pratar i min gsm på samma gång, det går ju bra! Jag är även singel! **040.**

Jag vill att Åland inte får glömma att det är alkoholen som är vårt största missbruk INTE narkotikan! **En som vet.**

Kaffe, oj vad farligt! Du har aldrig gett cocacola eller andra livsmedel med koffein i åt dina barn? Tänk först tala sen! **Same shit different name.**

Håller med om gårdagens upprop: Öppna lungavdelningen igen! **040.**

045, har du original jordkablar räcker de till, annars funkar inte startmotorn. Sådana här tändkabelfel beror alltid på fel ohmtal i tändkretsen mellan spole och stift. Har haft samma fel. **040.**

Vart tog den tiden vägen då barn fick vara BARN och föräldrar kunde lita på sin egen instinkt vad som var bäst för deras barn. Idag tvivlar man som förälder på att man är det bästa för sitt barn. Föräldrar lita på er själva och att bara VARA med era barn är det de uppskattar när de ser tillbaka på sin barndom. **040.**

Svar till dig som efterlyste information om DC3-planet som störtade vid Mariehamns flygstation i november 1963. Jag har en förteckning över Aero/Finnairs alla DC3:or. Planet som störtade hette OH-LCA "Sotka", byggd 1935. Planets beteckning var C 47 A-35 DL-DC, ombyggd av holländska flygtillverkaren Fokker för civilt bruk 1943. Inköpt till Finland och Aero ab 1947. Den nya beteckningen efter ombyggnaden var DC-3-C-CS1C36. Du får gärna kontakta mig för mer information på tel. 47 6 48. **Ole Grunér.**

HÄLGE

ZITS

”Varje människa är en värld, ett solsystem, ett helt universum.
MONICA ÅLGARS I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Allt om gobbin min

På allmänhetens begäran: Här är mer om gobbin.
Gobbin har en mage som mer än en tvättbräda påminner om en torktumlare. Gobbin har tänder som hänger som ljusblå skjortor på torkstrecktet. Gobbin har glesa halvkrulliga testar på huvudet som liknar, tja ingenting annat. ”Det växer ingen mossa på diamanter”, kan man höra honom säga.
Gobbin närmar sig 60 med stormsteg. Gobbin är det vackraste som finns på denna jord.
Gobbin har genom åren haft vitt skilda viktlägen. Samtliga klär honom. Alla viktlägen klär en skönhet. Inget viktläge missklär en ful.

Gobbin har varma händer, armveck som doftar gott, han går lätt utåt med fötterna och vaggar som sjöfarare ska göra. Han klär i uniform. Och i katt!
Han är – Inga Heller upprepar sig nu – det vackraste som finns på denna jord. Nej, det handlar inte om att kärleken är blind. Det handlar om att man inte måste vara en tjej på 16 vårar och ha blankt hasselnötsfärgat hår ner till midjan. Tittar man bara efter så är gobbin vackrare än så. Mycket. De fina linjerna vid munnen, ljuset bakom ögonen, eller suget. Kanske är det suget det ska kallas, det som man går efter. Suget i blicken. Och i rösten.

Gobbin har en manlig röst. I telefon kan han dröja så där en tre sekunder innan han svarar. Så där supermanligt. Så där bara för att visa att han nog har en åsikt om var skåpet ska stå.
– Nå jo, kan han pusta lätt.
Gobbin är förnöjsam. Speciellt med att Inga Heller undertecknar minneslapparna med ”din kära hustru”. Minneslappar behöver han nämligen. Som sjöfarare på hemmaledigt kräver han en viss arbetsledning, annars blir det bara sport-tv eller sudoku eller kattprat hela dagarna.

Gobbin kläckte en gång för 28 år sedan ur sig att han ville ha en tjej som var lite mindre intelligent än han själv.
Inga Heller kläckte då ur sig att hon alltid önskat sig en kille som var lite intelligentare än hon själv. Nu har hon i 28 års tid försökt övertyga honom om att det finns fler viktiga egenskaper en människa kan ha. Han har under dessa 28 år lagt om betoningen. ”Jag sa lite...”
Gobbin är språkpolis.
– Det heter inte ´bor själv´, kan han hojta framför tv:n.
Eller:
– Det heter inte ´ringa hon och fråga´ eller ´korta nyheter´. Mänska! Vad tusan är korta nyheter?
Gobbin har alltid rätt. Det är det som är så fint med honom. Om det någon gång framkommer något annat i exempelvis ett uppslagsverk, då är det uppslagsverket som har fel. Jo, så är det faktiskt. Inga Heller är övertygad om det.

Från allmänheten har också framkommit önskemål om reportage om hur det är att cykla från Mariehamn till Santiago de Compostela i Spanien i tre månaders tid. Om detta skrivs intet mer. Det är privat. Den som vill veta får trampa iväg själv. Det är enkelt. För det har gobbin sagt.

Vanlig medkänsla helt rätt inför missbruksproblem

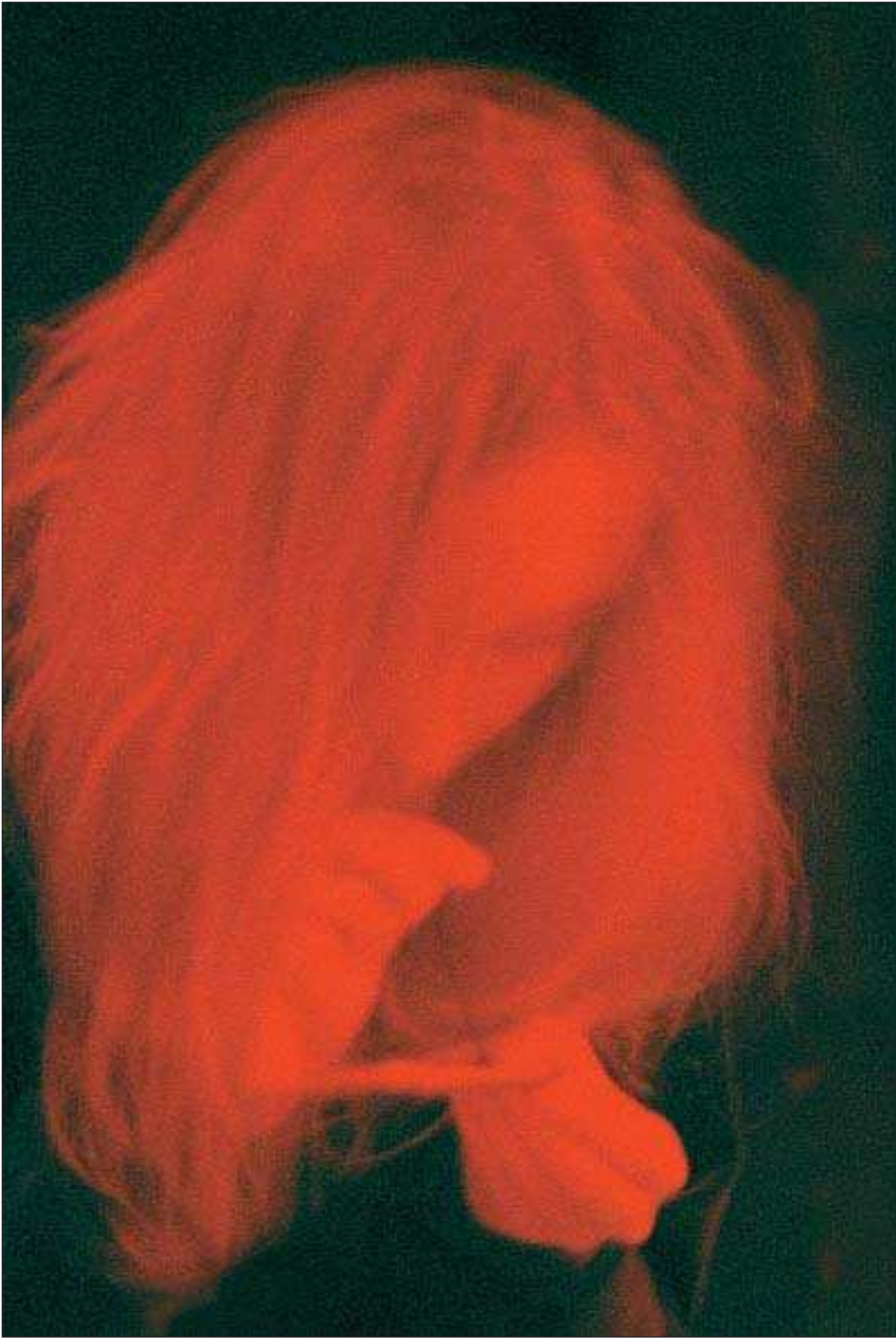
Ett missbruk är en mycket svår sjukdom. Ibland finns ingen hjälp att få, hur många som än erbjuder den.

Ingen människa vill bli missbrukare. Ingen människa vill låta sitt liv kemiskt invaderas av ett begär som tar kontrollen över varje vaken stund, varje tanke, dröm och handling.
Ingen förälder vill se sitt barn fastna i ett missbruk. Ingen förälder vill misslyckas med det viktigaste i sitt liv för att man själv inte har kontrollen över sig själv.
Ändå händer det. Ofta. Alldeles för ofta.

Vi ser i vårt lilla, trygga samhälle hur människor sugts ner i misär och förtvivlan och hur hjälpen trots den bästa vilja i världen inte når fram. Vi ser hur förtvivlat svårt det är att bryta ett missbruk, inte bara av droger utan av alkohol, av tobak, av mat, sex, motion, vad det nu kan vara som ger den där kicken.
Alldeles för ofta ser man, fortfarande, människor som pekar finger och som hävdar att den som fastnat i ett missbruk bara har sig själv att skylla. Man ritar en skarp gräns mellan de normala och karaktärsstarka och de svaga och misslyckade, oerhört snabba att glömma att ett missbruk, oberoende av hur man hamnat där, är en svår och livshotande sjukdom som bara ibland går att bota.

Vårt samhälle är inte dåligt rustat att hantera missbruks- och drogproblem. Tvärtom. Vi har en hyfsat bra vårdapparat, även om det alltid finns utrymme för förbättringar. Det är bara det att det är så svårt att göra rätt, så svårt att hjälpa, så svårt att vare sig som myndighet eller anhörig vara på exakt rätt ställe på exakt rätt tidpunkt och säga eller göra exakt rätt sak. Det går inte.
Det exakt rätta måste komma ur missbrukaren själv.

Människor har i alla tider berusat sig på olika sätt. Jästa och destillerade drycker, planter, bär och blad med berusande egenskaper har varit en del av ritualer och religiositet, av fest och högtid och av sorgearbete. Med bruk följer missbruk, kanske helt enkelt för att vissa människor är genetiskt disponerade för ett beroende i högre grad än andra.
I dag ser vi en eskalering av tillgången på olika typer av substanser - alkohol och narkotika, beroendeframkallande mediciner och andra njutningsmedel. Därmed får vi också

En sjukdom. Ett missbruk kan ha olika orsaker, men när man väl är fast i det så är det en svår sjukdom, oerhört svår att bota. Foto: ERKKI SANTAMALA

en ökning av antalet missbrukare, och en ökning av brukare framför allt av alkohol.
Vad detta har för betydelse för framtiden vet vi inte säkert, men det ser ju inte helt betryggande ut. Ska man uttrycka det krasst så kan man säga att spillet kommer att öka. De som går under blir fler, på den ökade frihetens och tillgångens altare.
Säg det åt en mamma eller pappa som mist sitt barn till knarket och det är absurt och hjärtlöst, men så är det. Det enda vi kan göra åt det är att med alla till buds stående medel bekämpa skadorna, för vi har som samhälle redan valt bort möjligheten att ändra på grundförutsättningarna.
Om en dryg vecka, söndagen den 11 mars kl 19.00, ordnas i Jomala kyrka en stödkonsert.

Alla som är med ställer upp gratis, och pengarna går till att finansiera jobbet som anhörigvårdare för Föreningen Fri från narkotika. Det är konkret och enkelt och det behövs. Ställd inför svåra och hemska saker är det inte fel att låta vanlig hederlig medkänsla styra, att åtminstone stödja där man inte kan hjälpa.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005: 7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetslips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 nm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

